

VolkerWessels

Jaarverslag 2006

Bedrijfsprofiel

VolkerWessels is een hecht samenwerkende groep van bedrijven in de bouw en aanverwante sectoren. De 125 werkmaatschappijen functioneren als zelfstandige ondernemingen met een eigen winst- en marktverantwoordelijkheid binnen de clusters Bouw en Vastgoedontwikkeling Nederland; Civiel en Wegen Nederland (en export) en Verenigd Koninkrijk; Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling Verenigde Staten/Canada; Infrotechniek, Telecom en Spoorwegbouw en Advies & Dienstverlening en Toelevering.

De werkmaatschappijen maken onderdeel uit van een hecht intern netwerk. Binnen dit netwerk wordt samengewerkt op het gebied van business development, personeelsontwikkeling en communicatie. Ook worden faciliteiten gedeeld op het gebied van automatisering, assurantiën, financiering, juridische zaken, materieel, inkoop en dienstverlening.

Het zwaartepunt van de werkzaamheden van VolkerWessels ligt in Nederland. Daarnaast zijn er vestigingen in een beperkt aantal landen: België, Duitsland, Polen, Estland, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Canada. Gemiddeld 16.400 medewerkers geven dagelijks invulling aan het thema 'Samen bouwen aan wonen, werken en mobiliteit.'

Missie

VolkerWessels is een bouwconcern dat zich vanuit een decentrale organisatie bezighoudt met het ontwerpen, ontwikkelen, realiseren en beheren van de gebouwde omgeving en daarmee beoogt een bijdrage te leveren aan de inrichtings- en mobiliteitsvraagstukken van de samenleving.

Volker Staal en Funderingen ontving in 2006 de Nationale Staalprijs voor de bouw van de Nesciobrug in Amsterdam.

VolkerWessels
Oostmaaslaan 71, 3063 AN Rotterdam
Postbus 2630, 3000 CP Rotterdam
T +31 (0)10 42 44 244
T +31 (0)10 42 44 233
E info@volkerwessels.com
www.volkerwessels.com

Belangrijke data

24 mei Algemene Vergadering van Aandeelhouders verslagjaar 2006
31 mei Betaalbaarstelling dividend
13 september Publicatie halfjaarcijfers 2007

Samen bouwen aan wonen, werken en mobiliteit

Kantorencomplex Zwolle

In Zwolle is in 2006 door Wessels Rijssen een modern kantorencomplex gerealiseerd met een vloeroppervlak van 31.580 m².

Algemene informatie	
Kerncijfers	7
Profiel van de leden van de Raad van Commissarissen	8
Bericht van de Raad van Commissarissen	9
Remuneratiebeleid	12
Bestuursstructuur	13
Visie	
Strategie en organisatie	16
Doelstellingen	17
Maatschappelijke verantwoordelijkheid en duurzaamheid	18
Corporate Governance	21
Verslag van de Raad van Bestuur	
Kernpunten	27
Algemeen	27
Bedrijfsopbrengsten en orderportefeuille	28
Resultaat	31
Vermogenspositie	31
Investerings en acquisities	31
Bouw en Vastgoed Nederland	32
Civil en Wegen Nederland (en export) en Verenigd Koninkrijk	38
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	48
Infratechniek, Telecom en Spoorwegbouw	52
Advies & Dienstverlening en Toelevering	58
Financiering	62
Risicoprofiel en risicobeheersing	62
Personeel- en organisatieontwikkeling	65
Innovatie Management	68
Vooruitzichten	69
Jaarrekening 2006	
Geconsolideerde balans	72
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	73
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	74
Overzicht van het totaalresultaat	75
Grondslagen van de jaarrekening	76
Toelichting op de geconsolideerde balans	80
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	93
Overige gegevens	
Accountantsverklaring	108
Gebeurtenissen na balansdatum	109
Voorstel winstbestemming 2006	109
Statutaire bepalingen inzake winstbestemming	109
Rapport van de Stichting Administratiekantoor	109
Onafhankelijkheidsverklaring	110
Overige financiële gegevens	
Vijf jaar VolkerWessels	112
Terreinen en wooneenheden	114
Begrippenlijst	115
Overzicht operationele structuur VolkerWessels	
Operationeel structuuroverzicht	118

VolkerWessels Woningen

Werkmaatschappij IBB Kondor heeft in 2006 de zogenoemde PlusWoningen gerealiseerd in Oegstgeest.

Afzinktunnel

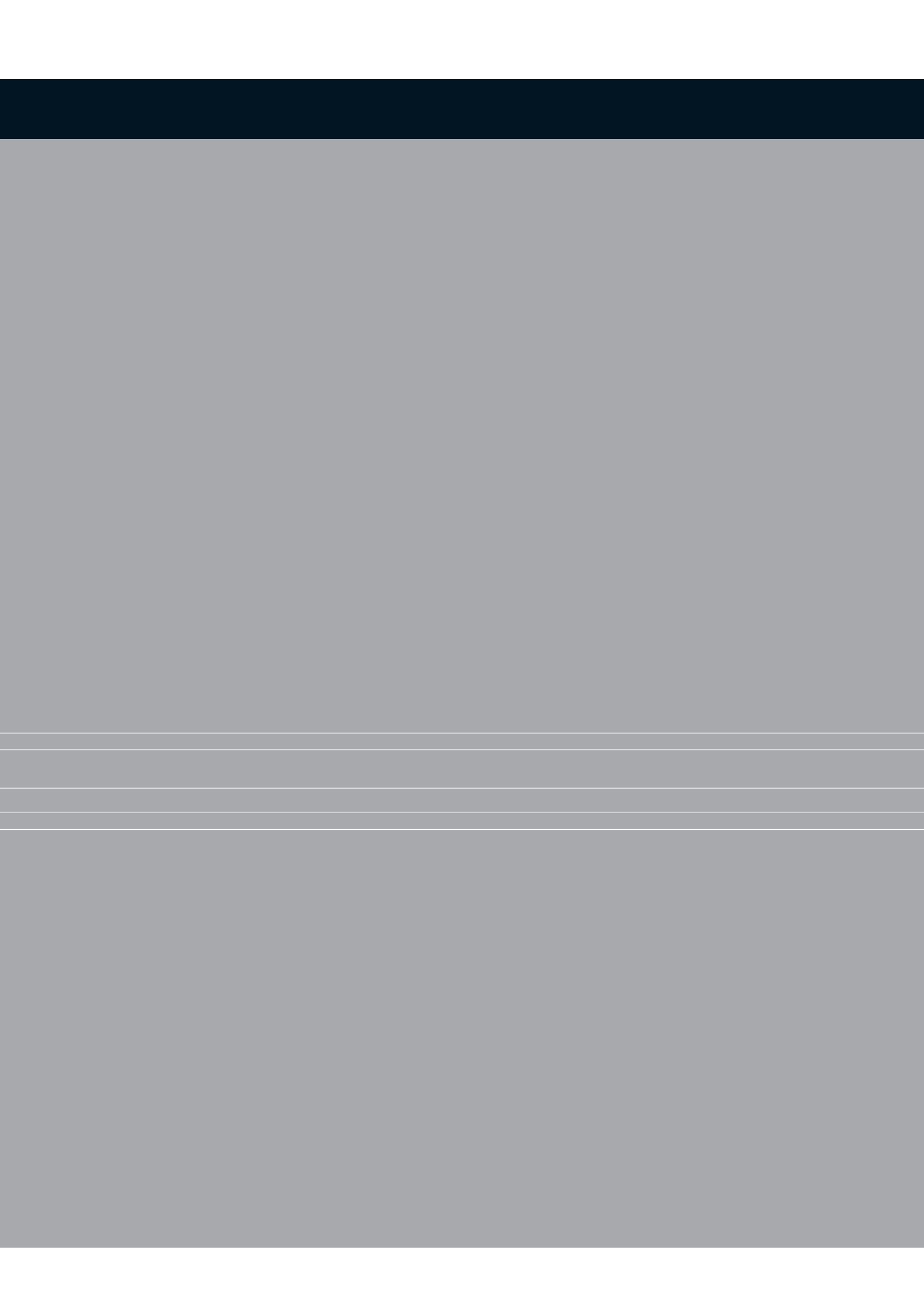
In opdracht van Statens Vegvesen, de 'Rijkswaterstaat van Noorwegen', bouwt Volker Stevin Construction Europe in combinatie met anderen een afzinktunnel voor de stad Oslo. In de zomer van 2006 is het droogdok volledig onder water gezet.

Algemene informatie

G

E19

↑ Schiphol
Haarlem
Den Haag
A4

!
Langere remweg
Nieuw wegdek
4300m

A10
20.0

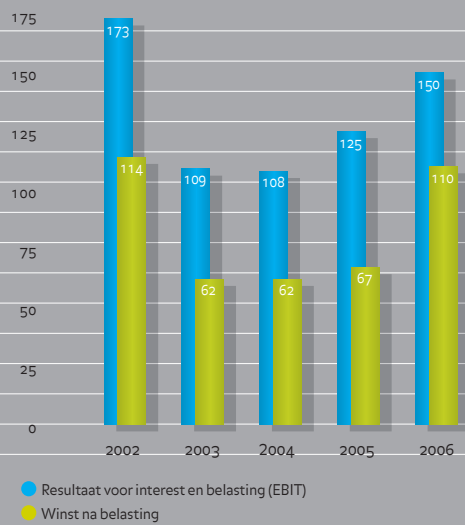

root Onderhoud A4/A10
21-7 t/m 28-8
www.vanAanarBeter.nl

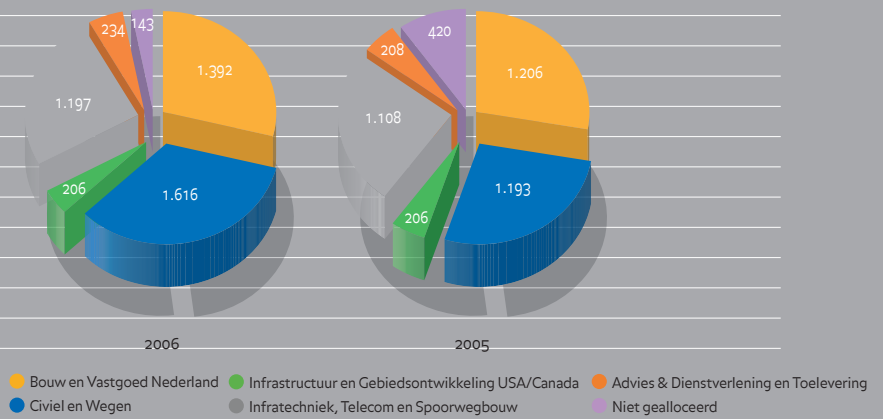

Resultaatontwikkeling in miljoenen euro's

Ontwikkeling bedrijfsopbrengsten in miljoenen euro's

Kerncijfers

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

	2006	2005
Geconsolideerde gegevens		
Bedrijfsopbrengsten	4.488	4.157
Orderportefeuille	5.626	4.861
EBITA	170	140
EBIT	150	125
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	150	129
Belastingen	37	58
Belastingdruk	24%	45%
Winst na belastingen	110	67
Afschrijving materiële vaste activa	67	65
Amortisatie	20	15
Cash flow	197	147
Netto investeringen materiële vaste activa	85	81
Netto investeringen immateriële vaste activa	13	21
Aandelenkapitaal	84	84
Eigen vermogen	814	739
Werkzaam vermogen	1.051	983
Gemiddeld aantal medewerkers	16.400	16.700
Verhoudingsgetallen		
Current ratio	1,46	1,35
Quick ratio	1,15	1,05
Totaal lang vermogen / vaste activa	2,09	1,87
Solvabiliteit	0,32	0,29
Rendement		
EBITA/werkzaam vermogen	16,2%	14,3%
EBIT/werkzaam vermogen	14,3%	12,8%
Rentabiliteit eigen vermogen (winst na belastingen / eigen vermogen per 1/1)	14,9%	9,7%
Operationele marge (EBIT / bedrijfsopbrengsten)	3,4%	3,0%
Netto marge (winst na belastingen / bedrijfsopbrengsten)	2,5%	1,6%

PROFIEL VAN DE LEDEN VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

De profielschets van de Raad van Commissarissen is gepubliceerd op de website van de onderneming.

Samenstelling van de Raad van Commissarissen van VolkerWessels (situatie 31 december 2006)

Ir. M.C. van Veen (1935), voorzitter, maakt deel uit van de Raad sedert 1985. Hij is herbenoemd in mei 2005 voor een laatste periode van vier jaar. Volgens het geldende rooster is hij derhalve aftredend in mei 2009. De heer Van Veen is per juni 1997 benoemd tot voorzitter van de Raad. Hij is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Koninklijke Hoogovens N.V. en bekleedt een aantal bestuurlijke functies.

Drs. A. Baan (1942), vice-voorzitter, is per mei 2001 toegetreden tot de Raad. Hij is laatstelijk herbenoemd in mei 2005. Volgens rooster treedt hij af in mei 2009. De heer Baan was voorheen lid van de Raad van Bestuur van Koninklijke Philips Electronics N.V. Hij bekleedt commissariaten bij onder andere Wolters Kluwer N.V., Océ N.V. en Hagemeyer N.V. Daarnaast bekleedt hij nog een aantal bestuurlijke functies en is de heer Baan voorzitter van de Raad van Toezicht van de Autoriteit Financiële Markten.

Ir. A.P.H. van Baardewijk (1936) is sinds mei 1999 lid van de Raad. In mei 2003 is hij herbenoemd voor een periode van vier jaar. Derhalve is hij volgens rooster aftredend in mei 2007. Voor zijn toetreding tot de Raad was hij voorzitter van de Raad van Bestuur van Koninklijke Volker Wessels Stevin N.V. Hij bekleedt een commissariaat bij Van Oord N.V. en heeft daarnaast nog een bestuurlijke functie.

Mr. P.J. Kalff (1937) is per juni 1997 toegetreden tot de Raad. Hij is in mei 2005 herbenoemd voor een periode van twee jaar en zal conform rooster aftreden in mei 2007. Voor zijn toetreding tot de Raad was hij commissaris van Kondor Wessels Groep N.V. Hij is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van ABN AMRO Holding N.V. Hij bekleedt commissariaten bij onder andere Luchthaven Schiphol N.V., HAL Holding N.V. en Stork N.V. Daarnaast bekleedt hij nog een aantal commissariaten en bestuurlijke functies.

Ir. P.O. Vermeulen (1947) maakt sedert 1996 deel uit van de Raad. In mei 2004 is hij herbenoemd voor een periode van vier jaar. Hij treedt af volgens rooster in mei 2008. De heer Vermeulen is voorzitter van de Raad van Bestuur van N.V. Bank Nederlandse Gemeenten en bekleedt daarnaast nog een aantal bestuurlijke functies.

Van de commissariaten zijn de beursgenoteerde ondernemingen specifiek vermeld.

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARRISSEN**Aan de aandeelhouder**

Hierbij treft u het door de Raad van Bestuur opgestelde jaarverslag over het boekjaar 2006 aan, waarin de jaarrekening over 2006 is opgenomen. Deze jaarrekening is door KPMG Accountants N.V. gecontroleerd en van een goedkeurende verklaring voorzien. Deze verklaring is in het jaarverslag opgenomen op pagina 108. De jaarrekening is door ons met de externe accountant besproken in onze vergadering van 21 maart 2007 en finaal goedgekeurd op 16 april 2007.

Wij stellen u voor in de op 24 mei 2007 te houden algemene vergadering van aandeelhouders de jaarrekening over 2006 en het door de Raad van Bestuur daarin verwoorde voorstel voor de winstbestemming en de winstverdeling vast te stellen. De Raad van Commissarissen heeft het voorstel tot winstbestemming en winstverdeling goedgekeurd.

Daarnaast zullen wij u verzoeken om de Raad van Bestuur décharge te verlenen voor zijn bestuur over het boekjaar 2006 en de Raad van Commissarissen voor het door hen uitgeoefende toezicht in het afgelopen boekjaar 2006.

Het in 2006 behaalde resultaat is conform de eerder uitgesproken verwachtingen en bedraagt € 110,2 miljoen.

In 2006 hebben de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur vijf keer gezamenlijk vergaderd. Behoudens de vergadering in februari 2006, waren alle commissarissen tijdens de betreffende vergaderingen aanwezig. In de vergaderingen is onder andere gesproken over de strategie van de onderneming en de gevolgen daarvan voor de bedrijfsactiviteiten en het risicoprofiel van de onderneming.

In het bijzonder zijn daarbij aan de orde geweest de door de Raad van Bestuur geformuleerde kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen voor de jaren 2005-2008 en het daarmee samenhangende beleid en is aandacht besteed aan de organisatie- en bestuursstructuur van VolkerWessels.

In de betreffende vergaderingen is verder aandacht geschonken aan de financiële positie van de onderneming en het (des)investerings- en acquisitiebeleid. Specifieke onderwerpen die aan de orde zijn geweest betreffen:

- *Pensioenen. De wijziging van het pensioenreglement en als gevolg daarvan de invoering binnen het Pensioenfonds VolkerWessels van het zogenaamde 'collectieve bijdragesysteem' ;*
- *De situatie van de bouwbranche in Duitsland en in het bijzonder de situatie bij de Duitse concernondernemingen;*
- *De liquidatie c.q. verkoop van de Duitse vestigingen op het gebied van bouw en vastgoedontwikkeling;*
- *De gang van zaken bij een aantal grote projecten, waarbij het concern – al dan niet in samenwerking met derden – is betrokken zoals Park Strijp Eindhoven en de Bocht van Maarssen, beide eigen ontwikkelingsprojecten van VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling;*
- *Het management development beleid van het concern;*
- *De ontwikkeling van de orderportefeuille in de diverse sectoren en landen waarin het concern actief is;*
- *Het beleid op het gebied van ongevallen en veiligheid;*
- *De afwikkeling van de bouwaffaire waaronder de deelname aan de versnelde sanctieprocedure van de NMa en het door Koninklijke Wegenbouw Stevin B.V. (KWS) ingediende hoger beroep tegen het vonnis dat is uitgesproken door de Rechtbank te Rotterdam;*
- *De boete die is opgelegd door de Europese Commissie inzake bitumenleveranties en de hiertegen door Koninklijke Wegenbouw Stevin B.V. (KWS) aanhangig gemaakte bezwaarprocedure bij de Europese Commissie;*
- *Marktinnovatie door middel van nieuwe/andere contractvormen en new business concepten.*
- *Het aangaan van langjarige allianties en joint ventures;*
- *De uitkoopprocedure die in 2004 is gestart door Victor Rijssen B.V. teneinde de nog resterende (32.880) aandelen VolkerWessels te verwerven.*

De Raad van Commissarissen heeft in het verslagjaar goedkeuring gegeven aan de volgende acquisities:

- *De verwerving in april 2006 door KWS Infra B.V. van alle aandelen van Pongers Groep B.V. Dit is een gecertificeerd en hooggekwalificeerd sloopbedrijf en vormt een aanvulling op de activiteiten binnen de wegenbouwsector. Pongers Transport en Recycling B.V. is na acquisitie aan derden verkocht omdat de activiteiten van dit bedrijfsonderdeel niet bijdragen aan de overige activiteiten;*
- *De uitoefening in juni 2006 van de optie die Vialis B.V. het recht gaf om de resterende 30% van de aandelen in Vialis Railway Systems B.V. te verwerven, zodat per juni 2006 alle aandelen van deze vennootschap worden gehouden door Vialis B.V.;*
- *De verwerving in 2006 van alle aandelen van Matrix Power Ltd. door GrantRail Ltd. (een deelneming waarin VolkerWessels voor 50% participeert). Matrix Power Ltd is een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd op het gebied van middenspanning en is derhalve een waardevolle aanvulling op de activiteiten van GrantRail Ltd.;*

De volgende desinvesteringen zijn in het verslagjaar door de Raad besproken en goedgekeurd:

- *De verkoop en liquidatie van een aantal bouw- en vastgoedondernemingen in Duitsland zoals eerder in dit verslag gememoreerd;*
- *De verkoop van alle aandelen van Schouwborg Investments N.V. (gevestigd op Curaçao), waardoor de afwikkeling van de activiteiten van VolkerWessels op De Antillen nagenoeg geheel is afgerond.*

In het verslagjaar is het Audit Committee van de Raad van Commissarissen tweemaal bijeen geweest. Het Audit Committee bestaat uit twee leden van de Raad van Commissarissen te weten de heren P.J. Kalff en P.O. Vermeulen (Voorzitter). Het Audit Committee heeft het halfjaarbericht 2006 en de jaarrekening 2005 besproken met de externe accountant. Van deze besprekingen is verslag gedaan in de daarop volgende vergaderingen van de Raad van Commissarissen. Tijdens de vergaderingen van het Audit Committee is daarnaast het functioneren van, de relatie met en de kwaliteit van de externe accountant besproken.

In het committee zijn verder specifieke onderwerpen van financiële aard aan de orde geweest, zoals:

- *Omvang en waardering van de grondposities van VolkerWessels;*
- *De wijzigingen in de VolkerWessels pensioenregeling en de consequenties voor de jaarrekening;*
- *De ontwikkelingen in Duitsland en de verbeteracties die daaruit voortvloeien op het gebied van (interne) controle;*
- *Omvang, samenstelling en waardering van de niet verkochte projecten.*

De Remuneratiecommissie van de Raad van Commissarissen, bestaande uit de heren M.C. van Veen en A. Baan, heeft gedurende het verslagjaar eenmaal vergaderd in aanwezigheid van de voorzitter van de Raad van Bestuur. In deze vergadering zijn de honorering en de verdere emolumenten van de leden van de Raad van Bestuur aan de orde geweest. De Raad van Commissarissen heeft vervolgens de honorering en de verdere emolumenten vastgesteld.

Voor een verslag van het gevoerde remuneratiebeleid wordt verwezen naar pagina 12 van het jaarverslag.

De in 2005 vastgestelde algemene profielschets van de Raad van Commissarissen is gepubliceerd op de website van de onderneming.

In 2006 zijn zoals vorig jaar reeds was gemeld geen leden van de Raad van Commissarissen afgetreden volgens rooster, maar is aangekondigd dat de heren P.J. Kalff en A.P.H. van Baardewijk volgens rooster aftredend zijn in mei 2007.

De Raad heeft kennis gegeven van haar voornemen om de heer Van Baardewijk wederom voor een periode van 4 jaar voor te dragen voor herbenoeming door de algemene vergadering. De heer Kalff heeft zich niet herbenoembaar gesteld. Voor de vervulling van deze vacature zal een nieuw lid worden voorgedragen.

Noch de algemene vergadering van aandeelhouders noch de Centrale Ondernemingsraad (COR) hebben aanbevelingen gedaan voor de vervulling van de vacature die in mei 2007 ontstaat. Ten behoeve van de algemene vergadering van mei 2007 zal aan zowel de algemene vergadering van aandeelhouders als de COR worden meegedeeld dat zij het recht van bezwaar kunnen uitoefenen tegen de door de Raad voorgedragen personen.

Gedurende het verslagjaar is naar het oordeel van de Raad van Commissarissen de best practice bepaling III.2.1. van de Corporate Governance code nageleefd. Zoals op pagina 8 (Samenstelling Raad van Commissarissen) is aangegeven is de heer Van Baardewijk voorafgaand aan zijn benoeming tot lid van de Raad in 1999 werkzaam geweest als voorzitter van de Raad van Bestuur van VolkerWessels.

Ook in 2006 heeft overleg plaatsgehad tussen de Centrale Ondernemingsraad en een delegatie van de Raad van Commissarissen.

In verband met de toenemende activiteiten van VolkerWessels heeft de Raad per 1 juli 2006 de heren D. Boers en J.C. de Pagter benoemd tot leden van de Raad van Bestuur. De heer Boers is afkomstig van VolkerWessels Bouw en Vastgoedontwikkeling B.V. en de heer De Pagter van VolkerRail B.V.

De Raad van Commissarissen heeft de heer A.J.M. Beekman per 1 september 2006 op eigen verzoek ontslag verleend uit zijn functie van lid van de Raad van Bestuur. De Raad dankt de heer Beekman voor zijn inzet voor de onderneming en wenst hem veel succes bij zijn verdere carrière buiten VolkerWessels.

De Raad van Commissarissen spreekt ten slotte haar waardering en complimenten uit voor de wijze waarop de Raad van Bestuur en alle overige medewerkers/sters zich in het verslagjaar hebben ingezet om te komen tot het behaalde resultaat.

Rotterdam, 21 maart 2007

Namens de Raad van Commissarissen,

Ir. M.C. van Veen, voorzitter

REMUNERATIEBELEID**Bezoldiging leden van de Raad van Bestuur**

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur wordt bepaald door de Raad van Commissarissen op advies en aanbeveling van de Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie.

Het beloningsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur is erop gericht om de bestuurders die leiding geven aan dit concern met internationale activiteiten te blijven motiveren en voor de onderneming te behouden.

Voor het beloningsniveau van de leden van de Raad van Bestuur geldt als referentie het beloningsniveau van leden van de Raad van Bestuur van andere Nederlandse en Europese bouwconcerns, rekeninghoudend met complexiteit, omvang en risicoprofiel. Bij het vaststellen van het beloningsniveau van de voorzitter en de overige leden van de Raad van Bestuur worden hun specifieke verantwoordelijkheden in aanmerking genomen.

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van mei 2005 is het beloningsbeleid van de leden van de Raad van Bestuur vastgesteld.

De Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie toetst het beloningsniveau jaarlijks, waarbij eventueel gebruik wordt gemaakt van extern advies voor de weging van de relevante criteria en ook de algemene salaristrend in de bedrijfstak in beschouwing wordt genomen. De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur bestaat uit de volgende elementen:

<1> Salaris

Dit betreft het vaste deel van het inkomen.

<2> Vergoedingen en emolumenten in natura

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen een algemene onkostenvergoeding voor kosten die zij uit hoofde van hun functie moeten maken. Emolumenten in natura zijn een door de onderneming beschikbaar gestelde personenauto en deelname aan een concern-zorgverzekeringsfaciliteit.

<3> Pensioenregeling

De leden van de Raad van Bestuur nemen deel aan een pensioenregeling bij het ondernemingspensioenfonds van VolkerWessels. Deze per 1 januari 2006 ingegane nieuwe pensioenregeling betreft een collectief beschikbaar premiesysteem met een pensioenleeftijd van 65 jaar en een opbouwpercentage van 2,25% per jaar van de pensioengrondslag op basis van middenloon. Doelstelling daarbij is een zodanige financiering dat pensionering op 62-jarige leeftijd haalbaar is. Ter compensatie voor de overgang van de tot 1 januari 2003 geldende pensioenregeling (eindloon en levensjarenbeginsel) wordt ten behoeve van de toen zittende leden een jaarlijkse vaste aanvullende premie voldaan gedurende het dienstverband. Individuele bestuursleden kunnen afzien van opbouw van pensioenrechten.

<4> Prestatiegerelateerde beloningen

De bonus van de leden van de Raad van Bestuur wordt jaarlijks door de Raad van Commissarissen vastgesteld en is gerelateerd aan de winst voor belastingen van het voorgaand jaar (eventueel) aangevuld met specifieke doelstellingen. De Raad van Commissarissen heeft de bevoegdheid de bonus te maximeren.

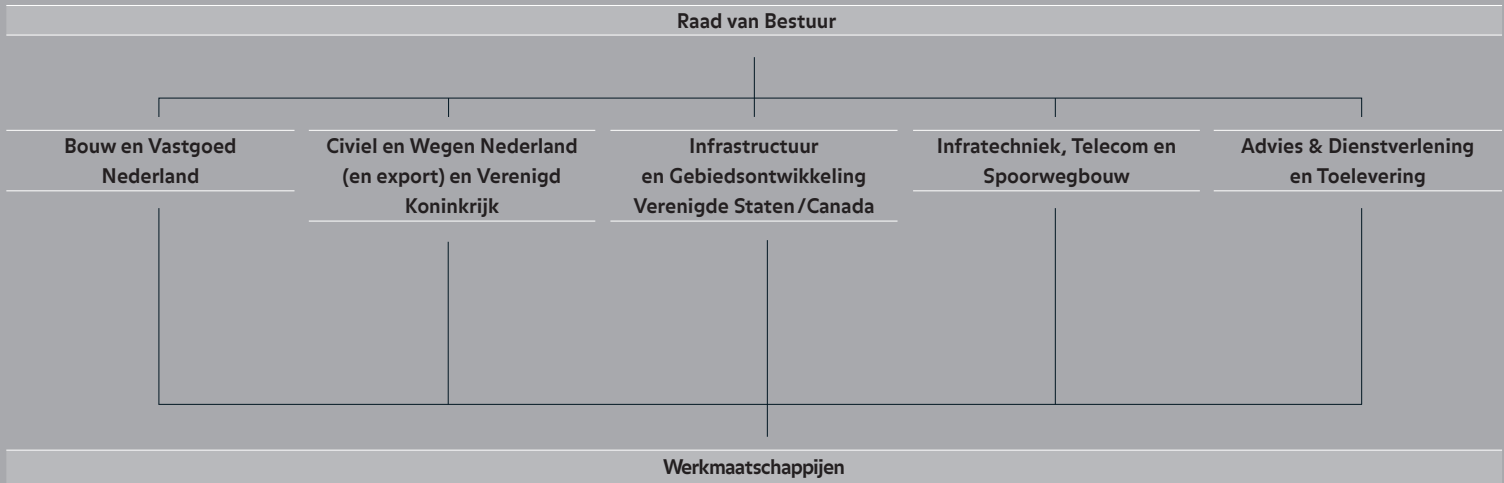
<5> Ontslagvergoeding

Een eventuele ontslagvergoeding voor leden van de Raad van Bestuur is afhankelijk van de omstandigheden waaronder het ontslag plaatsvindt. Daarbij is de vergoeding verder afhankelijk van de duur van het dienstverband met de onderneming en de periode van lidmaatschap van de Raad van Bestuur. De ontslagvergoeding kan maximaal tweemaal de vaste jaarbeloning bedragen.

Bezoldiging leden Raad van Commissarissen

De beloning van de Raad van Commissarissen is vast en onafhankelijk van de resultaten van de onderneming. De beloning wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Leden van de Raad van Commissarissen ontvangen een vergoeding voor gemaakte kosten.

Bestuursstructuur VolkerWessels

Een operationeel overzicht van de werkmaatschappijen staat vermeld vanaf pagina 118.

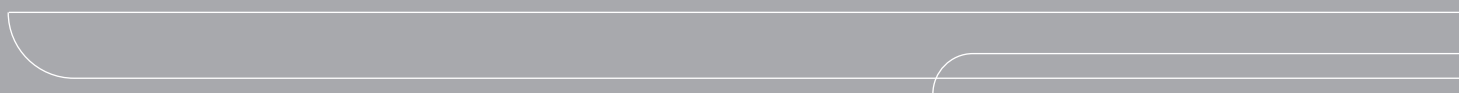
'Het Strijkijzer'

Op een kleine kavel van slechts 30 bij 35 meter bouwt Boele & van Eesteren de hoogste woontoren van Den Haag. Het Strijkijzer, 130 meter hoog, bestaat uit een prefab betonconstructie en telt 351 woningen, waarvan driehonderd studio's voor studenten. Op de onderste verdiepingen komen onder andere werkruimten, een grand café en een wasserette en op de bovenste etage bevindt zich een panoramaterras.

Visie

Strategie en organisatie

VolkerWessels heeft in 2004 de strategie en doelstellingen geformuleerd voor de periode 2005-2008. Uitgangspunt is dat VolkerWessels zich als groot bouwconcern bezighoudt met het ontwerpen, ontwikkelen, realiseren en beheren van de gebouwde omgeving. Daarmee wil het concern een bijdrage leveren aan de oplossing van inrichtings- en mobiliteitsvraagstukken van de samenleving.

VolkerWessels werkt vanuit een decentrale organisatiestructuur. De 125 werkmaatschappijen functioneren als zelfstandige ondernemingen met een eigen winst- en marktverantwoordelijkheid.

Deze visie en strategie is in 2006 ongewijzigd gebleven. Wel is de aansturing van de activiteiten binnen het concern in lijn gebracht met acht operationele clusters. Dit betekent dat individuele leden van de Raad van Bestuur (zie pagina 26) rechtstreeks voor een aantal van deze clusters van ondernemingen verantwoordelijk zijn.

De volgende onderverdeling is vanaf 1 juli 2006 van toepassing:

De heer Boers is verantwoordelijk voor de clusters:

- *Bouw en Vastgoedontwikkeling Nederland*
- *Systeembouw en Toelevering Nederland*
- *Advies & Dienstverlening Nederland*

De heer De Jong is verantwoordelijk voor de clusters:

- *Infratechniek en Telecom*
- *Civiel, Wegen en Bouw Verenigd Koninkrijk*
- *Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling Verenigde Staten en Canada*

De heer De Pagter is verantwoordelijk voor de clusters:

- *Civiel en Wegen Nederland*
- *Spoorwegbouw en -onderhoud*

De andere leden van de Raad van Bestuur, de heren Hazewinkel en Wessels, hebben geen directe clusterverantwoordelijkheid. Zij ondersteunen hun collega-bestuursleden bij de aansturing van de onderscheiden clusters.

Inhoudelijk blijft de strategie van VolkerWessels gericht op:

- *verticale integratie van de waardeketen: verbreding van de positie in de waardeketen van de bouw waarbij ontwerp, ontwikkeling, bouwuitvoering en beheer en financiering waar mogelijk geïntegreerd worden aangeboden;*
- *horizontale integratie van de waardeketen: het realiseren van multidisciplinaire samenwerking binnen en buiten het concern ten behoeve van complexe projecten.*

Ook in 2006 hebben de werkmaatschappijen van VolkerWessels vooruitgang geboekt in het verbeteren van hun positie ten opzichte van de veranderende marktomgeving waarbinnen zij opereren. Er ontstaan aldus nieuwe contractvormen waarin risico's meer dan voorheen worden overgedragen aan de opdrachtnemer. Deze ontwikkeling brengt wel specifieke nieuwe risico's met zich mee maar biedt ook nieuwe mogelijkheden en daagt opdrachtnemers uit tot innovatieve oplossingen. Meer en meer bieden werkmaatschappijen projecten turnkey aan op basis van functionele specificaties.

Niet meer in de rij met WhereToCard

VolkerWessels Telecom introduceerde de WhereToCard. Dit is de nieuwe EvenementenCard waarbij gebruik wordt gemaakt van RFID-technologie: veilige en betrouwbare Radio Frequency Identification techniek. Hiermee kunnen objecten en personen op afstand worden geïdentificeerd. Voor publieksevenementen zijn hierdoor in de toekomst papieren tickets overbodig. Cardbezitters hoeven hiermee niet meer in de rij te staan; zij kunnen na het scannen van de card direct doorlopen. WhereToCard International is een innovatieve serviceprovider voor electronic ticketing en biedt een totaalconcept voor de evenementenmarkt, inclusief platform, infrastructuur en services. Een WhereToCard (formaat creditcard met RFID-chip) kent een persoonlijke 13-cijferige code waarmee de kaarthouder zich registreert en tickets kan bestellen.

Voorbeelden van geslaagde integrale projecten in dit kader, waarbij concernonderdelen van VolkerWessels betrokken zijn, betreffen:

- De A4/A10 snelweg rond Amsterdam;
- Stadshart, Almere;
- CO₂-project OCAP;
- De Bocht van Maarssen (OpBuuren);
- LNG-Terminal, Milford Haven (Wales);
- Haaglanden Mobiel;
- Meerjarige onderhoudscontracten Schiphol;
- Rondweg Den Bosch.

VolkerWessels geeft de geformuleerde strategie vorm door middel van:

Allianties

- Samenwerking met publieke en private (opdrachtgevende) partijen;
- Samenwerking met kennisinstellingen;
- Samenwerking in het kader van co-makership en ketenintegratie.

Veranderende scope van opdrachten

- Ontwikkeling van productleverancier naar dienstenaanbieder, systeem- en/of procesintegrator;
- Inzetten op levensduurbenadering (cost of ownership) in plaats van een focus op initiële kosten.

Verandering van contractvormen

- Meer aandacht voor contracten op basis van functionele specificaties;
- Meer prestatiecontracten met incentives.

Bijzondere aandacht is er voor de volgende marktsegmenten:

- Spoor- en wegnnet;
- Gebieds- en binnenstedelijke herontwikkeling;
- (Wonen en) Zorg;
- (Duurzame) Energie;
- Communicatie-infrastructuur.

Doelstellingen

Voor de jaren 2005-2008 heeft VolkerWessels de volgende kwantitatieve doelstellingen geformuleerd:

- Herstel van de winstgroei vanaf 2005 naar minimaal het niveau van 2002 (€ 115 miljoen) waarbij het accent zal liggen op de kwaliteit van de winstontwikkeling;
- Het realiseren van een nettorendement op het eigen vermogen van minimaal 15%;
- Het handhaven van de solvabiliteit op een niveau tenminste gelijk aan de peergroup van de sector;
- Een EBITA-bijdrage van 35% van de totale EBITA uit activiteiten op het gebied van beheer, service, onderhoud en andere meerjarige opdrachten;
- Een EBITA-bijdrage uit buitenlandse activiteiten en export van 35% van de totale EBITA;
- Een dividend in contanten van tenminste 40% van de nettowinst.

Als de gerealiseerde resultaten over 2006 worden afgezet tegen de geformuleerde doelstellingen ontstaat het volgende beeld:

(in miljoenen euro's)	Realisatie 2006	Doelstelling 2005-2008
Nettowinst	110,2	115
Netto rendement op eigen vermogen	14,9%	> 15%
EBITA uit service en beheer en meerjarige opdrachten	33%	> 35% van EBITA
EBITA uit buitenlandse activiteiten en export	35%	> 35% van totale EBITA
Solvabiliteit	32%	> 30%
Dividend	40%	40% netto winst

Huizenproject Soedan

Samen met hulpverleningsorganisatie Dorcas werkt bouwbedrijf Wessels Zeist mee aan een huizenproject in Soedan, op bijna 50 kilometer van de hoofdstad Khartoum. Door de inzet van eigen medewerkers en dankzij donaties is geld ingezameld om 250 huizen (kosten: € 500 per huis) te kunnen bouwen ten behoeve van vluchtelingen uit het zuiden van Soedan. De families die op de vlucht zijn geslagen voor de burgeroorlog hebben een goed onderdak gekregen in deze stenen huizen.

De belangrijkste geformuleerde doelstellingen ten aanzien van rendement en solvabiliteit voor 2005-2008 zijn in het verslagjaar 2006 ondanks de eenmalige effecten die samenhangen met de reorganisatie en liquidatie van de Duitse activiteiten gerealiseerd. In 2007 vindt een heroverweging van de geformuleerde doelstellingen plaats.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid en duurzaamheid

In het verslagjaar zijn door VolkerWessels verdere stappen gezet in de bijdrage die VolkerWessels en haar medewerkers kunnen leveren aan de verbetering van de woon- en leefwereld.

Vizier op de samenleving

In 2006 heeft VolkerWessels een intern congres georganiseerd met als thema: 'Vizier op de Samenleving'. Het congres, voor alle directieleden van de werkmaatschappijen, ging over de vraag hoe VolkerWessels als moderne bouwer een rol wil en kan spelen in onze hedendaagse samenleving. Behalve sprekers uit eigen kring leverde de secretaris-generaal van het ministerie van VROM een bijdrage aan dit congres. Ook bij de interne opleidingen voor medewerkers is het thema aan de orde gesteld.

Op tal van plaatsen draagt VolkerWessels zichtbaar bij aan het realiseren van belangrijke vraagstukken op het gebied van duurzaamheid. Tijdens het congres is gediscussieerd over de vraag hoe VolkerWessels het best kan omgaan met de ingewikkelde en grootschalige vraagstukken die de samenleving ons op dat gebied stelt.

Dit omdat we er van overtuigd zijn dat we op grond van onze kennis en ervaring een bijdrage kunnen leveren en onze omgeving ook verwacht dat we onze verantwoordelijkheid op dat gebied nemen. Om die reden investeert VolkerWessels veel in het bewustwordingsproces van haar medewerkers.

Beperken van hinder en overlast

VolkerWessels is zich er van bewust dat zij midden in de samenleving staat en dat veel van haar activiteiten zich afspelen in de directe woon- en leefomgeving van mensen. Vaak ondervindt de omgeving hinder van de werkzaamheden die onze medewerkers uitvoeren, bijvoorbeeld tijdens wegwerkzaamheden. Ook in het afgelopen verslagjaar heeft het concern zich expliciet bezig gehouden met de vraag hoe we die hinder en overlast tot een minimum kunnen beperken. Zo is aan de minister van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Karla Peijs, in 2006 een rapport aangeboden waarin concrete voorstellen zijn gedaan om de hinder en overlast tijdens wegwerkzaamheden aanmerkelijk te verminderen. Inmiddels is er overleg over de wijze waarop onze voorstellen in de praktijk kunnen worden toegepast.

Dat expliciete gerichtheid op de vermindering van hinder tijdens wegwerkzaamheden substantieel effect kan hebben is gebleken tijdens de uitvoering van groot onderhoud aan de snelwegverbinding A4-A10 zuid, ten zuiden van Amsterdam. Minister Peijs had er eerder in de Tweede Kamer op aangedrongen dat de overlast voor de weggebruiker tot een minimum beperkt zou moeten blijven. Medewerkers van VolkerWessels hebben de overlast voor de weggebruikers bij de renovatie van genoemd wegvak in de praktijk gereduceerd. De werkzaamheden zijn binnen de voor het werk geplande tijd uitgevoerd. Deze aanpak heeft het gewenste effect gesorteerd dankzij een gedegen voorbereiding en een totale afsluiting van het wegvak.

VolkerWessels is er van overtuigd dat totale afsluiting planningstechnisch veel meer mogelijkheden biedt. De reguliere aanpak, een gedeeltelijke afzetting in combinatie met nachtwerk, vergt disproportioneel veel tijd en geld voor mobilisatie en demobilisatie van medewerkers en materieel. Een totale afsluiting biedt meer effectieve werkuren en betekent veel minder hinder en overlast voor de weggebruiker.

Duurzame energieconcepten

Binnen VolkerWessels is begin 2006 VolkerWessels Duurzame Energie Concepten opgericht. Doelstelling is om als innovatief dienstverlener samenwerking te zoeken om zo nieuwe energieconcepten te ontwikkelen en te exploiteren op een duurzame, rendabele en betrouwbare wijze. Dit initiatief heeft inmiddels geleid tot de betrokkenheid van Duurzame Energie Concepten bij een aantal nieuwbouwprojecten en een rol als strategisch energieadviseur bij grote projecten op het gebied van duurzame energie (warmte/koude opslag).

Binnenstedelijke bouwactiviteiten

Ook bij de realisatie van een imposante woontoren die 'Het Strijkijzer' wordt genoemd (met 132 meter hoog veruit de hoogste woontoren van Den Haag en omstreken) was de beperking van hinder en overlast een majeure maar expliciete opgave. Op een kavel van 30 bij 35 meter worden in het centrum van Den Haag in twintig maanden tijd 351 woningen, een panoramaterras, een grand café, een wasserette, werkruimtes en een fietsenstalling gerealiseerd. Aan alle kanten van het bouwterrein zijn woningen gevestigd, temidden van een verkeersknooppunt waar auto's en trams het straatbeeld bepalen. Het voldoen aan de bouwopgave, zonder ernstig inbreuk te maken op de doorstroming van het autoverkeer en openbaar vervoer en beperking van de overlast voor de vele omwonenden, kan alleen als gekozen wordt voor slimme en alternatieve bouwmethodes. Alle betonnen vloeren en wanden en de stalen gevels zijn daarom *prefab* en *just-in-time* aangeleverd en direct op de bestemde plaats getakeld en gemonteerd. Op deze wijze is een bouwtempo van twee bouwlagen per week gerealiseerd. Coördinatie en afstemming zijn daarbij essentieel. Slimme engineering en uitgekiend logistiek procesmanagement hebben ervoor gezorgd dat de (Haagse) samenleving gevrijwaard blijft van onnodige hinder en overlast tijdens deze complexe bouwopgave.

Building and Woodworkers International

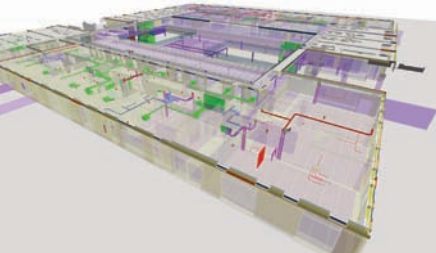
VolkerWessels staat middenin de samenleving en wil ondernemen met het vizier op de samenleving. Bij het vormgeven van deze missie zijn gemotiveerde medewerkers onmisbaar. Daarvoor is ieders vertrouwen, inzet en betrokkenheid noodzakelijk. Betrokkenheid en vertrouwen van medewerkers kan slechts worden gevraagd in een klimaat waarin sociale rechtvaardigheid en duurzame ontwikkeling vanzelfsprekend zijn. VolkerWessels wil graag samenwerken met instanties en organisaties die deze sociale rechtvaardigheid helpen bevorderen.

Met dat doel hebben in het verslagjaar besprekingen plaatsgevonden tussen VolkerWessels en Building and Woodworkers International (BWI). De BWI is de wereldorganisatie die vrije en democratische vakbonden met leden in de bouwnijverheid, bouwmaterialen, houtnijverheid, bosbouw en aanverwante sectoren organiseert. BWI telt ongeveer 350 vakorganisaties met in totaal meer dan 12 miljoen leden in 135 landen en heeft tot doel het beschermen en bevorderen van werknemersrechten. De samenwerking tussen BWI en VolkerWessels is vastgelegd in een convenant dat na afsluiting van het verslagjaar, op 22 januari 2007, is ondertekend.

Het respecteren van werknemersrechten is van belang voor duurzame ontwikkeling. VolkerWessels begrijpt heel goed dat zij (relatief) slechts een geringe bijdrage kan leveren aan het oplossen van (sociale) misstanden en onrecht in de wereld. VolkerWessels wil daar waar zij kan serieus met partners, waaronder de vakbonden, nadenken over de effecten van het acteren op plaatsen in de wereld waar grote misstanden zijn als het gaat om duurzaamheid en arbeidsrelaties.

Daarbij speelt ook een rol dat VolkerWessels meer en meer verantwoordelijkheid moet aanvaarden voor de 'toeleveringsketen'. De uit te voeren werken worden groter en complexer. Ook zal er intensiever met (internationale) partners worden samengewerkt en zal een deel van het werk worden uitbesteed aan derden. VolkerWessels wil daarmee de handen niet aftrekken van werknemers die – in die keten – betrokken zijn. De vraag waar de verantwoordelijkheid van VolkerWessels ophoudt is niet gemakkelijk te beantwoorden. Om aan die verantwoordelijkheid invulling te geven is in het genoemde convenant onder andere afgesproken dat slechts zaken zal worden gedaan met (onder)aanneemers en leveranciers die de in het convenant gemaakte afspraken onderschrijven en toepassen. Met BWI is afgesproken dat regelmatig overleg zal plaatsvinden.

Het 3D model

Ingenieursbureau Aveco de Bondt gebruikt een 3D-model bij het ontwerpen en het visualiseren van projecten. Een van de grote voordelen van deze technologie is dat alle informatie over projecten door alle betrokken partijen gebruikt en hergebruikt kan worden. Het hele bouwproces is in het model terug te vinden. Door inzicht en overzicht in alle informatie te behouden, dalen de faalkosten en wordt twee tot vier procent op de bouwsum bespaard. Het 3D-model is ingezet bij: Het Mozaïek in Berkel en Rodenrijs, De Zomertuinen in Spijkenisse, Het Strijkijzer in Den Haag en Amsterdam Symphony.

Bedrijfskleding

Meer verantwoordelijkheid in de 'toeleveringsketen' stelt steeds hogere eisen aan het inkoopbeleid. Dat kwam in het verslagjaar onder andere tot uitdrukking in de door VolkerWessels ontwikkelde nieuwe bedrijfskleding. Bij de inkoop van deze professionele bouwkleding is niet alleen gelet op de functionaliteit en het comfort voor de medewerkers. Behalve het goed functioneren voor de medewerkers die de kleding dragen is een van de criteria bij de keuze voor de nieuwe werkkleding geweest dat deze wordt gemaakt onder verantwoorde sociale condities. De kledingfabrikant is aangesloten bij Fair Wear Foundation (FWF), een organisatie die borg staat voor acceptabele arbeidsomstandigheden in de fabrieken waar de kleding wordt gemaakt en toezicht houdt op de naleving van deze uitgangspunten.

De oude kleding van goede kwaliteit is geschonken aan Stichting Sociaal Medische Hulpverlening aan Oost-Europa, een stichting die op sociaal en medisch gebied structurele hulp verleent in onder meer de voormalige Oostbloklanden.

Goede zorg voor natuur

VolkerWessels erkent het belang van goede zorg voor de natuur en het belang van de opbouw van een goede (sociale) infrastructuur voor een duurzame ontwikkeling van het Afrikaanse continent. Met het oog daarop is VolkerWessels in het verslagjaar een samenwerkingsverband aangegaan met de Stichting African Parks Foundation. Op dinsdag 19 december is in de Rotterdamse Diergaarde Blijdorp de samenwerkingsovereenkomst ondertekend. Afgesproken is dat VolkerWessels hulp biedt in de vorm van advies en dienstverlening aan African Parks bij het beheer van Omo National Park in Ethiopië. In het bijzonder Jong VolkerWessels (jong management tot 35 jaar) richt zich, ondersteund door enkele senior medewerkers, op het adviseren over de verbeteringen van de lokale infrastructuur. Hierbij is het vooral van belang samen op te trekken met de lokale bevolking in dit grote park (ruim 4000 hectare) om de plannen voor de verbetering van de infrastructuur te kunnen realiseren.

Hout en papier uit verantwoord beheerde bossen

VolkerWessels vindt het van belang dat de invloed van haar activiteiten met inbreuken op het milieu steeds beter worden beheerd zodat een duurzame bedrijfsvoering wordt bevorderd. Ook is VolkerWessels van oordeel dat een bedrijf dat niet duurzaam onderneemt, in toenemende mate marktaandeel zal verliezen. Duurzaamheid vereist ook een langetermijnstrategie. Daarbij is het onontkoombaar zeer expliciet te worden, bijvoorbeeld als het om grondstoffen gaat. Duurzaamheid is niet alleen een morele plicht maar ook harde commerciële noodzaak.

Als eerste grote bouwconcern ter wereld heeft VolkerWessels gekozen voor gebruik van hout en papier uit verantwoord beheerde bossen. Binnen het concern wordt in eigen projecten en in projecten in opdracht van derden veel (tropisch) hout gebruikt; bijvoorbeeld in de woningbouw, bij de realisatie van droge en natte infrastructuur en utiliteitsbouw. De gevolgen van houtkap voor de (tropische) bossen zijn evident. Bossen zijn van levensbelang en miljoenen mensen zijn voor hun levensonderhoud direct afhankelijk van bos. Ook voor dieren en planten is vitaal bos onmisbaar en is de invloed op het klimaat, waterhuishouding en bodem van eminent belang. De bossen van de wereld worden bedreigd. Jaarlijks verdwijnt 13 miljoen hectare tropisch bos (een gebied bijna vier keer zo groot als Nederland). Commerciële houtkap is hiervan één van de oorzaken. Enkele werkmaatschappijen gebruiken al langere tijd zoveel mogelijk FSC-hout. In het verslagjaar zijn gesprekken gestart met FSC (Forest Stewardship Council) om na te gaan hoe we als concern met een grote houtbehoefte toch de bossen zo veel mogelijk kunnen ontzien. VolkerWessels heeft gekozen voor FSC omdat het FSC-keurmerk de zekerheid biedt dat hout en houtproducten met het FSC-logo voldoen aan de hoogste eisen voor sociaal, milieuvriendelijk en economisch verantwoord bosbeheer. Duidelijk is dat het niet mogelijk is de doelstellingen van FSC – die door VolkerWessels volledig worden onderschreven – te realiseren zonder dat dit extra geld kost. Het hanteren van goede milieucriteria en sociale criteria kunnen niet kostenneutraal plaatsvinden. VolkerWessels hecht grote waarde aan duurzaam bosbeheer en goede sociale omstandigheden bij de winning van hout. Voor eigen ontwikkelprojecten zal FSC-hout gebruikt worden en ook in werken voor derden wordt expliciet aan opdrachtgevers voorgesteld om FSC-hout te gaan gebruiken.

Het zal nog een grote inspanning vragen de veelomvattende afspraken die in het FSC-convenant (afgesloten op 8 februari 2007) zijn gemaakt in de praktijk handen en voeten te geven. Het bewustwordingsproces, zowel intern als extern, is daar een belangrijk onderdeel van.

Verantwoord brandstofgebruik

Ook voor wat betreft het brandstofgebruik streeft VolkerWessels ernaar de inbreuken op het milieu zoveel mogelijk te beperken. Medewerkers zijn niet alleen gewezen op het zogenoemde overheidsprogramma 'Het Nieuwe Rijden' maar er is ook op aangedrongen voortaan brandstof te tanken die een positieve invloed heeft op de motorhuishouding en de omgeving. Via een pilot zijn bruikbare indicatieve gegevens verkregen waarmee aannemelijk is gemaakt dat het gebruik van de genoemde brandstoffen het gewenste effect heeft. In het autoleaseprogramma zijn indicaties opgenomen over duurzaamheid van de verschillende (typen) auto's.

Corporate Governance

VolkerWessels is geen beursgenoteerde onderneming en daarom niet wettelijk verplicht de Nederlandse Corporate Governance Code toe te passen. Toch heeft VolkerWessels besloten in beginsel de principes van de code grotendeels in te voeren en toe te passen. Daarbij houdt het concern wel rekening met haar positie als niet-beursgenoteerde onderneming.

Vanuit dit uitgangspunt geeft VolkerWessels vrijwillig hieronder in het kader van de 'pas toe of leg uit' regeling aan welke principes en/of *best practices* door haar niet of niet geheel zullen worden gevolgd.

In het verslagjaar zijn geen wijzigingen aangebracht in de wijze waarop VolkerWessels de principes van de code toepast.

Alle principes en *best practices* die voortvloeien uit de Code en worden toegepast door VolkerWessels zijn vastgelegd in de jaarrekening en/of de statuten van de vennootschap dan wel in de diverse reglementen zoals vastgesteld door de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Commissarissen. Deze zijn gepubliceerd op de website van de onderneming.

VolkerWessels wijkt vanuit haar positie als niet-beursgenoteerde onderneming af van de Code op de volgende punten die van toepassing zouden kunnen zijn:

Benoeming leden Raad van Bestuur voor maximaal 4 jaar per zittingsperiode

Gezien de aard van de onderneming met veel lange termijnprojecten en -investeringen wordt een benoeming voor maximaal 4 jaar niet in het belang van de onderneming geacht.

Bepalingen met betrekking tot aandelenbezit in de eigen onderneming en/of optieregelingen

Als privaat gefinancierde onderneming kent VolkerWessels geen optieregeling. Ook bestaat niet de mogelijkheid tot het houden van aandelen in Koninklijke VolkerWessels Stevin nv door leden van de Raad van Commissarissen, Raad van Bestuur of andere personeelsleden. Derhalve zijn de principes zoals opgenomen in de Code niet van toepassing.

Leden van de Raad van Bestuur hebben, samen met circa 150 directieleden uit het concern VolkerWessels, een minderheidsbelang in de holdingmaatschappij Victor Rijssen bv, die nagenoeg alle aandelen van VolkerWessels houdt. Dit aandelenbezit is onderworpen aan een door de Raad van Commissarissen goedgekeurd reglement en heeft een lange-termijn beleggingskarakter.

Reglement voor privébeleggingen van leden van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Er is gezien het ontbreken van een beursnotering geen separaat reglement opgesteld. In het reglement van de Raad van Bestuur is reeds een artikel opgenomen met betrekking tot privé-beleggingen dat als volgt luidt:

De binnen VolkerWessels geldende gedragscode is van toepassing op de leden van de Raad van Bestuur.

Warmte uit de aarde

Kabel- en leidingenspecialist Visser & Smit Hanab voert in Bleiswijk de eerste commerciële geothermieboring in Nederland uit. Een onderzoek van TNO wees uit dat op deze locatie op een diepte van circa 1700 meter een geschikte aardlaag met een temperatuur van ongeveer 70 graden Celsius beschikbaar is. Dit betekent dat op deze plek 3 miljoen m³ aardgas kan worden bespaard. Dit aardwarmteproject is een samenwerking tussen een tuinder, het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, het Productschap Tuinbouw en Visser & Smit Hanab. De verticale boring van 2600 meter in zandsteenlagen vindt plaats op het terrein van een vleestomatenteler in Bleiswijk en heeft als doel het verwarmen van een kassencomplex van ruim 7 hectare. Deze tuinder is al aangesloten op het in 2005 door Visser & Smit Hanab gerealiseerde CO₂-netwerk van OCAP.

Zij onderschrijven deze Code. Het is overigens de leden van de Raad van Bestuur niet toegestaan om te handelen met voorkennis en/of op basis van kennis en/of wetenschap die is opgedaan in het kader van de uitoefening van hun functie binnen VolkerWessels en zij zullen alle schijn daartoe vermijden.

Ook voor leden van de Raad van Commissarissen is geen reglement inzake privébeleggingen opgesteld.

In het Reglement van de Raad van Commissarissen is echter wel de volgende bepaling opgenomen: Het is de leden van de Raad van Commissarissen niet toegestaan om te handelen met voorkennis en/of op basis van kennis en/of wetenschap die is opgedaan in het kader van de uitoefening van hun functie binnen VolkerWessels en zij zullen alle schijn daartoe vermijden.

Maximering van de vergoeding bij onvrijwillig ontslag van een lid van de Raad van Bestuur tot eenmaal het vaste deel van het jaarsalaris, tenzij kennelijk onredelijk voor lid Raad van Bestuur in zijn eerste benoemingstermijn (dan maximaal tweemaal)

Deze regeling wordt niet gehanteerd, aangezien de Raad van Commissarissen van mening is dat binnen VolkerWessels reeds een evenwichtige regeling bestaat. Bij deze regeling is de hoogte van de ontslagvergoeding afhankelijk van een combinatie van de benoemingstermijn als lid van de Raad van Bestuur en de duur van het totale dienstverband. De vergoeding kan maximaal tweemaal de vaste jaarbeloning bedragen afhankelijk van de omstandigheden van het ontslag.

Maximalisering van de benoemingstermijn van een lid van de Raad van Commissarissen tot driemaal een periode van vier jaar

Deze aanbeveling uit de Code zal in de toekomst in beginsel nageleefd worden. Echter de complexiteit van een concern als VolkerWessels en de grote veranderingsprocessen die een concern van deze omvang van tijd tot tijd doormaakt, kunnen een grotere continuïteit in de zittingsduur van individuele leden van de Raad van Commissarissen wenselijk maken. Indien naar het oordeel van de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur dit wenselijk is wordt dan ook van de maximalisering van de zittingsduur afgeweken.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft een reglement, waarin de samenstelling, taken en werkwijze van de Raad van Commissarissen en zijn omgang met de Raad van Bestuur zijn vastgelegd. De Raad van Commissarissen stelt zich in zijn werkwijze en besluitvorming onafhankelijk van de vennootschap en de Raad van Bestuur op.

De leden van de Raad van Commissarissen ontvangen geen aan resultaat gerelateerde bonussen, pensioenen, aandelenopties of andere beloningen.

Het reglement van de Raad van Commissarissen en het rooster van aftreden is opgenomen op de website van VolkerWessels.

Commissies van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen heeft de volgende commissies ingesteld:

Auditcommissie

De Auditcommissie bestaat uit twee leden van de Raad van Commissarissen en vergadert tenminste eenmaal per jaar. Beide leden gelden als financieel expert, zoals omschreven in de code. De vergaderingen van de Auditcommissie worden gehouden in aanwezigheid van ten minste één lid van de Raad van Bestuur, de chief financial officer en de concernaccountant, tenzij de Auditcommissie anders beslist. De commissie beoordeelt de structuur van de interne controlemaatregelen en bepalingen met betrekking tot de financiële verslaglegging en rapportage.

Ook adviseert de commissie de Raad van Commissarissen met betrekking tot alle vraagstukken rondom accountantsbenoeming of ontslag en toetst zij de inhoud en reikwijdte van de controleopdracht. De voorzitter van de commissie doet verslag van de bevindingen in de vergadering van de Raad van Commissarissen. De Auditcommissie bestond in het verslagjaar uit:

Ir. P.O. Vermeulen (voorzitter)

Mr. P.J. Kalff

Voor de leden van de Auditcommissie geldt als profielschets dat zij een brede financiële achtergrond hebben met kennis en ervaring op het gebied van risicobeheerssystemen en aspecten van financiële verantwoording en waardering.

Het reglement van de Auditcommissie is gepubliceerd op de website van VolkerWessels.

Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie

De commissie bestaat uit tenminste twee leden van de Raad van Commissarissen, te weten de voorzitter en de vice-voorzitter. De commissie kan met een derde lid worden aangevuld en vergadert tenminste eenmaal per jaar. De voorzitter van de Raad van Commissarissen is voorzitter van de commissie.

De commissie heeft tot taak de Raad van Commissarissen te adviseren over de keuze en aanstelling van enig lid van de Raad van Bestuur. Tenzij zwaarwegende redenen zich hiertegen verzetten woont de voorzitter van de Raad van Bestuur de vergaderingen bij. De voorzitter van de commissie doet verslag aan de Raad van Commissarissen.

De Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie bestond in het verslagjaar uit:

Ir. M.C. van Veen (voorzitter)

Drs. A. Baan

De profielschets voor de leden van de Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie gaat ervan uit dat de leden een brede bestuurlijke achtergrond hebben met ervaring op het gebied van belonings- en bestuursvraagstukken in een 'corporate' omgeving.

De positie van VolkerWessels als niet-beursgenoteerde onderneming maakt dat niet gekozen wordt voor een loskoppeling van de Benoemings- en Honoreringscommissie zoals voorzien in de Code. Gezien de positie die de voorzitter van de Raad van Commissarissen in de structuur van VolkerWessels inneemt, wordt tevens gekozen voor continuering van het voorzitterschap van de Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie door de voorzitter van de Raad van Commissarissen. Het reglement van de Remuneratie-, Selectie- en Benoemingscommissie is gepubliceerd op de website van VolkerWessels.

Accountants

De benoeming van de concernaccountant en de opdrachtverstrekking tot controle van de door de Raad van Bestuur opgemaakte jaarrekening geschiedt door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

De concernaccountant KPMG is tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 12 mei 2005 herbenoemd voor een periode van drie jaar.

Reeds enige jaren hebben de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur en externe accountants maatregelen genomen ter waarborging van de objectiviteit en de onafhankelijkheid van de concern-accountants.

De voornaamste maatregelen zijn :

- *VolkerWessels kiest ervoor om zoveel mogelijk een scheiding aan te brengen tussen belastingadviezen en de controlewerkzaamheden inzake de jaarrekening;*
- *Aan de controle van de jaarrekening gerelateerde diensten worden, om efficiencyredenen, voornamelijk uitgevoerd door de concernaccountant. Werkzaamheden op het gebied van acquisities of desinvesteringen worden op basis van vooraf afgegeven offertes (niet exclusief) door de concernaccountant uitgevoerd. Waar naar het oordeel van VolkerWessels sprake is van een mogelijk conflicterend belang, wordt gebruik gemaakt van andere professionele dienstverleners;*
- *In principe worden de externe accountants niet ingeschakeld voor algemene adviesopdrachten.*

Het niet aan de jaarrekeningcontrole gerelateerde honorarium van de concernaccountant bedraagt in het verslagjaar circa 9% van de controlekosten.

Esonix haalt spanning uit staalconstructie

Applied Ultrasonics Europe lanceerde in 2006 de techniek Esonix Ultrasonic Impact Treatment op het Europese continent. Deze technologie zorgt voor een spectaculaire stijging van de technische levensduur van staalconstructies en werktuigbouwkundige componenten. Na zes jaar van intensieve beoordeling door onafhankelijke partijen, en testen door meer dan vijftien gerenommeerde onderzoeksinstituten in Noord-Amerika, Europa en Azië, wordt de Esonix UIT-technologie nu wereldwijd toegepast en geaccepteerd voor het verbeteren van de levensduur van producten. Ook vindt er een verbetering plaats in de betrouwbaarheid tijdens onderhoud aan bestaande constructies en in de ontwikkeling van nieuwe producten.

De uitvoering van bovengenoemde maatregelen wordt door de Raad van Commissarissen, Raad van Bestuur en Auditcommissie periodiek getoetst.

De accountants brengen verslag uit aan de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen over de maatregelen die zij hebben genomen om te kunnen voldoen aan professionele en wettelijke eisen met betrekking tot het waarborgen van hun onafhankelijke positie tegenover VolkerWessels. Hieronder valt onder meer de periodieke wisseling van de verantwoordelijke accountants.

Betrekkingen met externe belanghebbenden

Ondanks het feit dat VolkerWessels niet langer een beursnotering heeft, onderkennen wij het belang en de positie van onze onderneming. VolkerWessels zal dan ook haar resultaten en belangrijke gebeurtenissen blijven publiceren door middel van persberichten en publicaties via haar website.

Aandeelhouders respectievelijk certificaathouders met gezamenlijk 1% van het geplaatste kapitaal kunnen voorstellen indienen met betrekking tot agendapunten voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Deze dienen uiterlijk 3 april 2007 bij de Vennootschap te worden ingediend.

Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur zijn fulltime lid van de Raad van Bestuur. Behalve hun individuele bestuurstaken hebben zij de verantwoordelijkheid voor de onderneming als geheel. De Raad van Bestuur oefent haar bestuursbevoegdheid als college uit en besluit aldus gezamenlijk over alle aangelegenheden die voor het concern van wezenlijke betekenis zijn. Binnen het kader van de collectieve taak heeft ieder lid van de Raad van Bestuur een individueel taakgebied. Onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen besluit de Raad van Bestuur zelf over de onderlinge taakverdeling.

Verslag van de Raad van Bestuur

Raad van Bestuur

Herman Hazewinkel

Dick Boers

Dik Wessels

Jan Kees de Pagter

Andries de Jong

H.J. (Herman) Hazewinkel RA (1949), voorzitter
Benoemd tot lid van de Raad van Bestuur in 1993.
Sinds 1999 voorzitter. Werkzaam bij de groep sinds 1993. Tot die tijd venoot bij Ernst & Young.

D. (Dick) Boers (1966)
Benoemd tot lid van de Raad van Bestuur in 2006.
Laatstelijk werkzaam bij de groep als directeur van VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling bv in Rijssen.

Ir. A.J. (Andries) de Jong (1950)
Benoemd tot lid van de Raad van Bestuur in 2000.
Werkzaam bij de groep sinds 1975, waarvan laatstelijk als voorzitter-directeur van Volker Stevin Rail & Traffic.

J.C. (Jan Kees) de Pagter (1954)
Benoemd tot lid van de Raad van Bestuur in 2006.
Laatstelijk werkzaam bij de groep als voorzitter-directeur van VolkerRail bv in Vianen.

D. (Dik) Wessels (1946)
Benoemd tot lid van de Raad van Bestuur in 1990.
Werkzaam bij de groep sinds 1963, waarvan laatstelijk als directeur-eigenaar van Wessels Beheer.

Kernpunten

- Resultaat voor interest en belastingen stijgt tot € 150,4 miljoen (2005: € 125,4 miljoen);
- Nettowinst stijgt tot € 110,2 miljoen (2005: € 67,1 miljoen);
- Nettowinst voor amortisatie van goodwill bedraagt € 129,4 miljoen (2005: € 82,1 miljoen);
- Duitse activiteiten op het gebied van bouw en vastgoed zijn beëindigd;
- Voorgesteld wordt een dividend uit te keren van € 1,31 per aandeel in contanten (2005: € 0,80);
- Orderportefeuille ultimo 2006 neemt belangrijk toe tot € 5.626 miljoen (2005: € 4.861);
- Voor 2007 wordt een hoger operationeel resultaat verwacht dan 2006.

Resultaten per sector

(in miljoenen euro's)	Bedrijfsopbrengsten		EBIT	
	2006	2005	2006	2005
Bouw en Vastgoed Nederland	1.392	1.206	93	82
Civiel en Wegen	1.616	1.193	28	37
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	206	206	31	34
(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	1.197	1.180	35	32
Advies & Dienstverlening en Toelevering	234	208	27	19
Niet gealloceerd (incl. beëindigde activiteiten Duitsland)	143	420	- 64	- 79
Totaal	4.788	4.413	150	125
Af: Intercompany	- 300	- 256	-	-
Bedrijfsopbrengsten/EBIT	4.488	4.157	150	125

Winst na belastingen

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Invloed eenmalige effecten	- 35	- 73
Doorlopende activiteiten	145	140
Winst na belastingen	110	67

De eenmalige effecten betreffen enerzijds het verlies voortvloeiend uit de sanering van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten en anderzijds, in 2006, baten uit hoofde van de schuldsanering Nigeria.

Algemeen

Het jaar 2006 is voor VolkerWessels, door de snelle verandering in de marktomgeving, een jaar van uitdagingen gebleken. Niet alle bedrijven binnen VolkerWessels hebben mede onder invloed van de economische groei een verbetering van de prestaties gerealiseerd. In een aantal marktsegmenten is nog onvoldoende prijsherstel en bepalen projecten, aangenomen in slechtere marktomstandigheden, het resultaat. De aangekondigde beëindiging en verkoop van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten is in het verslagjaar afgerond.

In het belangrijkste marktgebied Nederland zijn en worden belangrijke stappen gezet op het gebied van markt- en contractvernieuwing. In het verslagjaar is een groeiend aantal ondernemingen binnen VolkerWessels in staat gebleken om inventief en ondernemend op deze nieuwe veranderende marktomgeving te reageren.

De risico-overdracht die met deze contractvernieuwing gepaard gaat vraagt voortdurend aandacht. Beoordeling, beheersing en beprijzing van risico's bepalen nog meer dan voorheen het succes van een onderneming die actief is in deze veranderende (bouw)marktomgeving. De belangrijke marktsegmenten laten onderling nogal verschillende snelheden op het gebied van vernieuwing zien. Dat betekent dat traditionele en nieuwe contractvormen naast elkaar voorkomen, hetgeen veel van de medewerkers vraagt. Ook legt uitvoering van in het verleden onder slechte marktomstandigheden aangenomen werken grote druk op sommige werkmaatschappijen. Toch biedt de ruimte die in de veranderende omgeving ontstaat voor ondernemingen als VolkerWessels goede kansen en veel perspectief.

VolkerWessels wil daarbij aangesproken kunnen worden op haar rol om een bijdrage te leveren aan de oplossing van actuele thema's. Daartoe behoren onder andere projecten op het gebied van duurzame energie, betaalbare starterswoningen en integrale gebiedsontwikkeling.

Dit alles maakt dat er ook in de komende jaren voor een ambitieuze onderneming als VolkerWessels meer dan voldoende uitdagingen zijn. De economische vooruitzichten in de voornaamste marktgebieden zijn goed. De groeiende economie vraagt om voortdurende actualisering en uitbreiding van de gebouwde omgeving en infrastructuur. Daarbij dreigt zelfs een overspanning in de markten waarin VolkerWessels actief is, met als gevolg stijgingen van loon- en materiaalkosten. Dit prijsverhogend effect kan in de publieke en private sector leiden tot het uitstellen of annuleren van investeringen. Deze spanning vraagt veel aandacht.

De ontwikkelingen in 2006 hebben geleid tot:

- *Bedrijfsopbrengsten van € 4.488 miljoen (2005: € 4.157 miljoen);*
- *Een resultaat voor interest, belastingen en amortisatie van € 170,1 miljoen (2005: € 140,5 miljoen);*
- *Een nettowinst van € 110,2 miljoen (2005: € 67,1 miljoen).*

De nettowinst van € 110,2 miljoen (2005: € 67,1 miljoen) is na aftrek van amortisatie goodwill van € 19,2 miljoen (2005: € 15,0 miljoen) en eenmalige effecten van – € 35 miljoen (2005: – € 73 miljoen).

In het verslagjaar zijn de acquisities van Maaß Technologie GmbH, Pongers Groep bv en de resterende 30% van Vialis Railway Systems bv afgerond. Via de 50%-deelneming in GrantRail Ltd zijn de aandelen verworven van Matrix Power Ltd. De resultaten van de geacquireerde bedrijven zijn in 2006 in de consolidatie betrokken. Verder zijn in het verslagjaar het 50%-belang in Verzuimreductie bv, een 25%-belang in Silent Piling NL bv alsmede de activiteiten op de Antillen verkocht.

Gezien de groei in omvang en kwaliteit van de orderportefeuille en de economische vooruitzichten in de thuismarkten is VolkerWessels voor 2007 optimistisch gestemd. Een verdere verbetering van de resultaten in 2007 ten opzichte van de in het verslagjaar behaalde resultaten wordt voorzien.

Bedrijfsopbrengsten en orderportefeuille

In 2006 hebben de bedrijfsopbrengsten een niveau bereikt van € 4,5 miljard (2005: € 4,2 miljard), hetgeen een stijging betekent van € 0,3 miljard. Van deze gerealiseerde groei is € 93 miljoen het resultaat van het in de consolidatie opnemen van in 2006 afgeronde acquisities.

De ontwikkeling van de orderportefeuille is voor € 46 miljoen beïnvloed door het in de consolidatie opnemen van de in 2006 afgeronde acquisities.

De bedrijfsopbrengsten over het jaar 2006/2005 zijn als volgt te specificeren:

Naar sectoren

(in miljoenen euro's)	2006	%	2005	%
Bouw en Vastgoed Nederland	1.392	29	1.206	27
Civiel en Wegen	1.616	34	1.193	27
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	206	4	206	5
(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	1.197	25	1.180	27
Advies & Dienstverlening en Toelevering	234	5	208	5
Niet gealloceerd*	143	3	420	9
Totaal	4.788	100	4.413	100
Af: Intercompany	- 300		- 256	
Bedrijfsopbrengsten	4.488		4.157	

Geografisch

(in miljoenen euro's)	2006	%	2005	%
Nederland	3.341	70	3.058	69
Verenigd Koninkrijk	864	18	616	14
Overig Buitenland	583	12	739	17
Totaal	4.788	100	4.413	100
Af: Intercompany	- 300		- 256	
Bedrijfsopbrengsten	4.488		4.157	

De orderportefeuille is ultimo boekjaar als volgt samengesteld:

Naar sectoren

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Bouw en Vastgoed Nederland	2.962	2.341
Civiel en Wegen	1.584	1.100
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	387	367
(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	942	903
Advies & Dienstverlening en Toelevering	76	69
Niet gealloceerd*	2	294
Totaal	5.953	5.074
Af: Intercompany	-327	-213
Orderportefeuille	5.626	4.861

* Inclusief beëindigde activiteiten Duitsland

Geografisch

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Nederland	4.460	3.655
Verenigd Koninkrijk	868	709
Overig Buitenland	625	710
Totaal	5.953	5.074
Af: Intercompany	-327	-213
Orderportefeuille	5.626	4.861

Resultaat voor interest en belastingen (EBIT)

Naar sectoren

EBIT (in miljoenen euro's)	2006	2005
Bouw en Vastgoed Nederland	93	82
Civil en Wegen	28	37
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	31	34
(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	35	32
Advies & Dienstverlening en Toelevering	27	19
Niet gealloceerd*	-64	-79
EBIT totaal	150	125

Geografisch

EBIT (in miljoenen euro's)	2006	2005
Nederland	167	175
Verenigd Koninkrijk	0	8
Overig Buitenland	47	21
Niet gealloceerd*	-64	-79
EBIT totaal	150	125

De samenstelling van de operationele marge (EBIT uitgedrukt in een percentage van de bedrijfsopbrengsten) is als volgt:

EBIT (in procenten)	2006	2005
Bouw en Vastgoed Nederland	6,7	6,8
Civil en Wegen	1,7	3,1
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	15,2	16,3
(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	2,9	2,8
Advies & Dienstverlening en Toelevering	11,6	9,3
Niet gealloceerd	-	-
Concern	3,4	3,0

* Inclusief beëindigde activiteiten Duitsland

Resultaat

Ondanks de afbouw en sanering van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten en de daarmee gepaard gaande extra verliezen is het resultaat voor interest en belastingen (EBIT) in 2006 uitgekomen op een niveau van € 150,4 miljoen en is daarmee € 25,0 miljoen hoger dan in 2005 (2005: € 125,4 miljoen).

De nettowinst (winst na belastingen) is in 2006 uitgekomen op € 110,2 miljoen, en is daarmee € 43,1 miljoen hoger dan de nettowinst in 2005 (2005: € 67,1 miljoen). De nettowinst (winst na belastingen) van € 110,2 miljoen (2005: € 67,1 miljoen) is na aftrek van amortisatie goodwill van € 19,2 miljoen (2005: € 15,0 miljoen) en eenmalige effecten van - € 35 miljoen (2005: - € 73 miljoen) uit hoofde van onder andere de afbouw en sanering van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten

Vermogenspositie

Het balanstotaal is in het verslagjaar afgenomen met € 22 miljoen tot € 2.528 miljoen (2005: € 2.550 miljoen). Deze afname is het resultaat van de desinvestering van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten.

De solvabiliteit ultimo 2006 voor winstbestemming bedraagt 32% (2005: 29%) van het balanstotaal. De doelstelling van de vennootschap is een solvabiliteit, na aftrek van het over het boekjaar uit te keren dividend, tenminste gelijk aan het gemiddelde van de *peergroup* in de sector. Hieraan wordt ruimschoots voldaan.

Investeringen en acquisities

Onderdeel van de strategie van VolkerWessels is het versterken van de activiteiten in geselecteerde deelmarkten door middel van acquisities.

VolkerWessels zoekt behalve autonome groei ook naar mogelijkheden om door middel van samenwerkingsverbanden en selectieve acquisities verdere groei te realiseren. Uitgangspunt bij de beoordeling van mogelijke acquisities is dat de te acquireren onderneming een duidelijke meerwaarde voor de groep als geheel dient te leveren en bij moet dragen aan de realisatie van de strategische doelstellingen. Activiteiten die niet aansluiten bij de gekozen strategische richting komen voor desinvestering in aanmerking.

Bij de beoordeling van mogelijke acquisities wordt ruim aandacht besteed aan het risicoprofiel van de investeringspropositie.

Acquisities

In 2006 afgeronde acquisities zijn:

- *Maaß Technologie GmbH: Bouw en onderhoud mobiele telecommunicatie infrastructures. Omzet € 3 miljoen.*
- *Pongers Groep bv: Slopen, recyclen en afvalbeheer. Omzet € 14 miljoen.*
- *Vialis Railway Systems bv (resterende 30%): Sein-, overweg- en wisselbedieningssystemen.*
- *Matrix Power Ltd (via GrantRail Ltd): Middenspanningssystemen voor spoorwegen. Omzet € 1 miljoen.*

Investeringen

In 2006 hebben de netto investeringen in materiële vaste activa € 85 miljoen bedragen (2005: € 81 miljoen). Hiervan heeft € 3 miljoen betrekking op de in de consolidatie opgenomen acquisities die in het verslagjaar zijn afgerond (2005: € 8 miljoen). De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn in 2006 uitgekomen op € 67 miljoen (2005: € 65 miljoen).

BOUW EN VASTGOED NEDERLAND

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten	1.392	1.206
Orderportefeuille	2.962	2.341
EBITA	95	84
EBIT	93	82
Afschrijving materiële vaste activa	4	6
Amortisatie	2	2
Netto investeringen in materiële vaste activa	- 1	2
Netto investeringen in immateriële vaste activa	1	4
Werkzaam vermogen	437	347
EBITA/werkzaam vermogen	21,9%	24,3%
EBIT/werkzaam vermogen	21,3%	23,6%
Operationele marge (EBIT/bedrijfsopbrengsten)	6,7%	6,8%
Gemiddeld aantal medewerkers	3.100	3.000
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	449	402

Markt

In 2006 is over een breed front het optimisme teruggekeerd in de bouwsector. In lijn met het algemene economische herstel heeft de terughoudendheid van de voorgaande jaren plaats gemaakt voor meer vertrouwen in de toekomst, hetgeen heeft geleid tot een sterk groeiende werkvoorraad. In alle segmenten waar VolkerWessels in de sector bouw en vastgoed actief is, was de omslag merkbaar.

De woningbouw heeft de al eerder ingezette opgaande lijn in 2006 goed vast weten te houden ondanks aanhoudende speculaties rond de in november gehouden Tweede Kamerverkiezingen over afschaffing of beperking van de hypotheekrenteaftrek. Het aantal afgegeven bouwvergunningen is in de eerste helft van het jaar met 34% gestegen in vergelijking met het jaar ervoor. De dalende trend in de woningproductie die eind vorige eeuw inzette en die aanhield tot 2004, lijkt definitief voorbij. De totale woningproductie komt in 2006 volgens de prognoses van het ministerie van VROM uit op circa 83.000 woningen, een stijging van ruim 11 procent ten opzichte van het gerealiseerde volume in 2005. Voor 2007 en 2008 wordt gerekend op een verdere groei.

Voor het eerst in vijf jaar is er in Nederland in 2006 meer kantoorruimte in gebruik genomen dan leeg achtergelaten. Zo'n 1,8 miljoen m² heeft een nieuwe gebruiker gekregen. Deze opname lag ruim boven het langjarig gemiddelde. Van de totale voorraad van ruim 38,2 miljoen m² stond ultimo van het jaar 12,5% leeg, een daling van 1,3% ten opzichte van 2005. Eind 2006 was 5,9 miljoen m² aan kantoren te koop of te huur, 340.000 m² minder dan een jaar eerder. Ondanks deze positieve ontwikkeling wordt de tweedeling tussen nieuwbouw en verouderde ruimten steeds meer zichtbaar. De leegstand bij oudere kantoren en bedrijfsruimten zal ondanks het aantrekken van de markt onverminderd hoog blijven. Sloop of herontwikkeling moet hier uitkomst bieden.

Ontwikkelaars c.q. opdrachtgevers zijn in voorgaande jaren uiterst terughoudend geweest met het geven van bouwopdrachten voor commercieel vastgoed waarvoor geen huurder beschikbaar was. Ook op dit punt is in 2006 een kentering merkbaar en zijn meer risico's genomen. Het gevolg is dat het jaar kon worden afgesloten met een beleggingsrecord. In totaal is in Nederland voor ruim € 9 miljard aan commercieel vastgoed gekocht door beleggers. Kantoren waren de belangrijkste beleggingscategorie, op ruime afstand gevolgd door winkels en bedrijfsruimten.

De budgetsector (zorg, onderwijs en openbaar bestuur) laat zich van oudsher meer leiden door ontwikkelingen vanuit de overheid en de politiek dan door een oplevende markt. De sector heeft zijn eigen dynamiek. In de afgelopen jaren zijn beleidsmakers in dit marktsegment geconfronteerd met ingrijpende stelselwijzigingen die invloed hebben op het beheer van het vastgoed. Er wordt meer verantwoordelijkheid en dus risico bij de sector zelf gelegd. De toewijzing van middelen voor huisvesting wordt steeds meer direct gekoppeld aan geleverde prestaties. Dit vergt een meer integrale visie op exploitatieresultaten en vastgoedbeheer.

Partijen zijn daarom meer dan voorheen geneigd om in een eerder stadium op commerciële basis strategische samenwerking met marktpartijen te zoeken. Deze veranderende manier van denken lijkt veelbelovend en wekt verwachtingen voor de nabije toekomst.

In de loop van 2006 zijn enkele bouwprojecten, overigens geen projecten van VolkerWessels, negatief in het nieuws gekomen, onder andere vanwege constructiefouten. Deze incidenten hebben eens te meer duidelijk gemaakt dat de constructieve aspecten bij complexe projecten om grote zorgvuldigheid vragen. Bij grote projecten laat VolkerWessels al langer voor de constructieve engineering een *second opinion* uitvoeren.

Strategie

Ketenintegratie en verregaande samenwerking met opdrachtgevers en afnemers zijn sleutelbegrippen in de strategie van VolkerWessels Bouw en Vastgoed Nederland. Behalve het verwerven van de uitvoering streeft VolkerWessels naar meer betrokkenheid bij het ontwerp, de engineering, de financiering, het onderhoud en de exploitatie van de aangenomen projecten. De samenwerking met de toekomstige gebruiker omvat steeds meer terreinen.

Het vastgoedmanagement organiseert vanouds al de dienstverlening rond het in stand houden van het gebouw. Deze traditionele dienstverlening wordt vaker aangevuld met site management, dat zich richt op zaken als bewegwijzering, parkeren, sneeuwvrij houden en het schoonhouden van de omgeving. Facility management tenslotte biedt de gebruiker de mogelijkheid uit een reeks van aanvullende diensten te kiezen, variërend van catering, afvalverwerking, schoonmaak en beveiliging tot onder meer energiebeheer, kinderopvang, fitness of stomerijdiensten.

Een groeiend aantal componenten in de levenscyclus en het gebruik van een gebouw komt op die manier binnen het blikveld en de verantwoordelijkheid van de ontwikkelaar en de bouwer. Zaken als energiebesparing, via bijvoorbeeld warmte/koude opslag, zijn vergeleken met vroeger veel belangrijker geworden. Behalve aan de ontwikkeling van het vastgoed besteedt VolkerWessels ook steeds meer aandacht aan de introductie van nieuwe energieconcepten, zoals centrale stroominkoop of de bouw van CO₂-neutrale gebouwen.

VolkerWessels is door haar omvang en financiële slagkracht in staat de volledige keten van advies en ontwerp tot en met exploitatie en beheer aan haar opdrachtgevers aan te bieden. Zeker vanuit de overheidssector is de vraag naar dergelijke totaaloplossingen (Design, Build, Finance, Maintain & Operate) groeiende. Toch stelt VolkerWessels zich nog behoedzaam op bij aanbestedingen in deze sfeer in de publieke sector. De transactiekosten van dergelijke tenders zijn buitengewoon hoog. Gelijktijdig is het een groeiemarkt waar VolkerWessels de vinger aan de pols wil houden. De verwachting is dat er op niet al te lange termijn afgeleide vormen komen die voor VolkerWessels aantrekkelijk zijn.

Mijnwater, een nieuwe bron van energie

De gemeente Heerlen is van plan om in de toekomst nieuwbouwwoningen en winkels te verwarmen en koelen met behulp van mijnwater. Bouwbedrijf Jongen uit Limburg is betrokken bij dit project. De gangen van de kolenmijnen in Heerlen zijn na hun sluiting in de 70'er jaren volgelopen met water. Uit recente boringen is gebleken dat het water op een diepte van bijna 700 meter een temperatuur heeft van 32 graden Celsius. Vanwege de grote waarde van dit project, er kan een CO₂-reductie van 50 procent plaatsvinden en de energielasten gaan omlaag, steunt het Interreg IIIB-programma van de Europese Unie de pilot voor 48 procent van de totale kosten.

Gang van zaken

De bouw- en vastgoedondernemingen van VolkerWessels in Nederland hebben een goed jaar achter de rug, zowel in de woningmarkt als in de kantorenmarkt. Commercieel vastgoed ontwikkelt zich steeds meer als een financieel product.

De ontwikkelaar bepaalt op grond van rendementsoverwegingen of een project van start gaat. Door de aanhoudend lage rente zijn de bruto-aanvangsrendementen eveneens laag. De resultaten zijn derhalve gunstig, mits er een huurder is. Door een nauwe en een vaak al langdurige samenwerking met grotere vastgoedontwikkelaars en vastgoedbeleggers opereert VolkerWessels succesvol op de kantorenmarkt. Ook hebben ontwikkelaars weer meer voor eigen risico belegd. VolkerWessels krijgt bovendien steeds grotere projecten in portefeuille. Werken van € 50 miljoen of meer zijn niet langer uitzonderlijk. De integrale aanpak die de onderneming voorstaat, speelt bij het verkrijgen van dergelijke grote opdrachten vaak een doorslaggevende rol.

De structuur van VolkerWessels Bouw en Vastgoed Nederland, bestaande uit een landelijk dekkend netwerk van regionaal en lokaal opererende bedrijven van middelgrote omvang, kan deze miljoenenwerken organisatorisch goed aan door onderling nauw samen te werken. Voor specifieke kennis is altijd centrale ondersteuning beschikbaar. Het doel van de huidige organisatiestructuur om dicht bij de lokale markt te zitten en relatief simpel beheersbaar te zijn, laat zich op deze manier probleemloos verenigen met het aanpakken van grote complexe werken. Kleine én grote werken kunnen daardoor efficiënt worden uitgevoerd.

Een markant project, waarvan in 2006 de sloop en het bouwrijp maken van start ging, is Striip-S in Eindhoven. Op het oude fabrieksterrein van Philips ontwikkelt VolkerWessels samen met de gemeente een nieuwe stadswijk van in totaal 27 hectare. Terwijl Philips zich in de komende 15 jaar gefaseerd terugtrekt, worden in dit voorheen gesloten stadsdeel de komende jaren tussen de 2.500 en 3.000 woningen gebouwd, alsmede 90.000 m² kantoorruimte en is nog eens 60.000 m² bestemd voor commercie, cultuur en voorzieningen.

VolkerWessels heeft haar positie in de zorgsector (verpleging en verzorging) verder weten uit te bouwen. Meerdere projecten zijn in ontwikkeling en in aanbouw genomen. Dit zijn vaak multidisciplinaire projecten waarbij eerste en/of derdelijns gezondheidszorg wordt gecombineerd met verschillende woonvormen.

Zorginstellingen hebben inmiddels op grond van het overheidsbeleid een aantal van hun voorzieningen gedecentraliseerd. Dit betekent dat een groot deel van hun cliënten zijn/worden ondergebracht in kleinschalige projecten, veelal geïntegreerd in woonwijken. Instellingsterreinen komen voor herontwikkeling met gemengde bestemming in aanmerking waardoor ook integratie wordt gerealiseerd. VolkerWessels heeft hiervoor verschillende concepten ontwikkeld.

De positieve resultaten van VolkerWessels in de zorgsector zijn mede gerealiseerd door de inzet van een aantal medewerkers die ruime ervaring hebben opgedaan in de zorgsector. Deze kennis en ervaring stelt VolkerWessels in staat om op basis van de ontwikkelde zorgvisie passende huisvesting te realiseren.

Van de zogenoemde VolkerWessels (starters)woningen zijn er in 2006 ruim 750 gebouwd, terwijl er 1.250 in voorbereiding zijn. Deze 'standaardwoning' in een zeer betaalbare prijsklasse leent zich goed voor flexibiliteit. Inmiddels zijn er vele varianten op het basisconcept ontwikkeld die ondanks relatief kleine ingrepen nauwelijks overeenkomsten hebben. Zeker in de huidige markt waar de prijzen snel stijgen, is dit concept zeer bruikbaar gebleken. In een aantal projecten is de VolkerWessels-woning gebruikt om ondanks de dure grond toch een betaalbare woning te kunnen opleveren. In totaal hebben de bouwondernemingen van VolkerWessels in 2006 3.729 wooneenheden opgeleverd (2005: 4.272), waarvan 1.595 uit eigen ontwikkeling (2005: 1.603).

Een bijzonder project, waarvan met de bouw al in 2005 is begonnen, is de 130 meter hoge woontoren op het Rijswijkseplein in Den Haag, in de volksmond al omgedoopt tot 'Het Strijkijzer'. In deze hoge, slanke toren komen 351 woningen, waarvan er zo'n 300 bestemd zijn voor studenten, plus een aantal horeca- en commerciële ruimtes. Door de moeilijke bereikbaarheid van het terrein en de geringe opslagmogelijkheden is dit project in de binnenstad van Den Haag op een hoogwaardige logistieke wijze gerealiseerd.

Het economisch herstel heeft wel tot onverwacht grote prijsstijgingen geleid. Grondstoffen (staal, koper en hout) zijn door schaarste vanwege de snel stijgende vraag op de wereldmarkt tientallen procenten in prijs gestegen. Onderaannemers die de afgelopen jaren met verlies of tegen marginale resultaten hebben moeten werken, proberen soms in de snel verbeterende marktontwikkelingen onevenredige prijsverhogingen te realiseren. In een markt waar de prijzen snel stijgen, is het van groot belang om het vertrouwen van de opdrachtgever te behouden. Door transparantie in de prijsopbouw en door opdrachtgevers waarmee een jarenlange relatie bestaat soms rechtstreeks te betrekken bij de onderhandelingen met de toeleveranciers, is voorkomen dat de prijsstijgingen tot verstoorde verhoudingen met onze afnemers hebben geleid. Door de prijsstijgingen van materialen en tariefstijgingen bij onderaannemers is VolkerWessels wel uiterst alert om toekomstige kostenstijgingen bij de grote meerjarige projecten beheersbaar te houden.

Vooruitzichten

Er is voldoende aanleiding om te veronderstellen dat de positieve omslag die zich in 2006 heeft voorgedaan zich zal voortzetten. Bedreigingen voor het herstel zijn de knelpunten op de arbeidsmarkt, hogere tarieven van onderaannemers en hogere materiaalkosten. Voor een deel zijn de verhogingen een reactie op het verleden.

De soms extreme prijsstijgingen van het afgelopen jaar zullen zich naar verwachting in 2007 niet in die mate voortzetten. VolkerWessels rekent op een verdere stijging van de bouwkosten, maar deze zullen beheersbaar zijn. Met een werkvoorraad van twee jaar, een inmiddels bewezen succesvolle strategie en een duidelijke visie op de markt, lijkt de verwachting gerechtvaardigd dat de bouw- en vastgoedactiviteiten van VolkerWessels zich ook in 2007 gunstig zullen ontwikkelen.

Kasteel Woerden

Bébouw en de Stichting Vrienden van het Kasteel Woerden combineerden op unieke wijze wonen en zorg in Kasteel Woerden. Naast een restaurant, een trouwzaal, congreszalen en vergaderruimten zijn er in het kasteel 28 éénpersoons-appartementen gebouwd voor mensen met een verstandelijke handicap. De bewoners zullen ook in het kasteel werken.

Borculo

Wonen en zorg is een van de speerpunten van VolkerWessels. Er wordt intensief samengewerkt met zorgaanbieders. Werkmaatschappij Planoform ontwikkelde in Borculo 14 huur- en 14 koopappartementen en een gezondheidscentrum dat onderdak biedt aan een zorginstelling, een loket van extramurale zorg (patiënt of cliënt hoeft niet te worden opgenomen) van een verzorgingstehuis, fysiotherapie en huisartsen.

CIVIEL EN WEGEN NEDERLAND (EN EXPORT) VERENIGD KONINKRIJK

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten	1.616	1.193
Orderportefeuille	1.584	1.100
EBITA	39	42
EBIT	28	37
Afschrijving materiële vaste activa	13	11
Amortisatie	11	5
Netto investeringen in materiële vaste activa	24	16
Netto investeringen in immateriële vaste activa	3	11
Werkzaam vermogen	119	121
EBITA/werkzaam vermogen	32,8%	34,7%
EBIT/werkzaam vermogen	23,3%	30,6%
Operationele marge (EBIT/bedrijfsopbrengsten)	1,7%	3,1%
Gemiddeld aantal medewerkers	4.600	4.000
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	351	298

Nederland

Markt

In 2006 heeft een inhaalslag plaatsgevonden bij het wegwerken van achterstallig onderhoud aan wegen, bruggen en viaducten. De wegenbouwactiviteiten van VolkerWessels hebben optimaal van deze extra impuls geprofiteerd. In de sector beton- en waterbouw zijn de naderende opleveringen van de Hoge Snelheidslijn (HSL) en de Betuwelijn van invloed geweest op de vertragingen bij de opstart van nieuwe projecten. De afronding van deze megaprojecten vergt veel energie en aandacht van de opdrachtgevers. Bovendien eist de fijnstofproblematiek, hoewel er oplossingen voor dit probleem in het verschiet liggen, nog steeds haar tol in de vorm van vertraging bij het op de markt brengen van nieuwe projecten.

Hoewel de verwachting is dat er op termijn in de sector beton- en waterbouw voldoende vervangend werk beschikbaar komt voor de grootschalige infrastructuurprojecten uit het recente verleden, is dat in het verslagjaar nog niet gebleken. De extra gelden van de overheid voor achterstallig onderhoud zijn onvoldoende geweest om de achterblijvende vraag volledig te compenseren. Met als gevolg dat de civiele sector zich opnieuw gesteld zag voor een moeilijke markt met een teveel aan capaciteit en de daaruit voortvloeiende onvermijdelijke prijserosie.

Het verkeer moet altijd blijven rijden. Het liefst 7 dagen in de week en de volle 24 uur. In alle sectoren van de infrastructuur is dat de heersende opvatting aan het worden, zowel in Nederland als in de rest van Europa. De voortgang van 'de economie' heeft in deze visie altijd voorrang op het beschikbaar zijn van de infrastructuur. Dit betekent dat aannemers in de grond-, weg en waterbouw niet alleen in toenemende mate in de nacht en in het weekeinde moeten werken, maar ook grote projecten in sterk geconcentreerde verkeersluwe periodes moeten afronden, bijvoorbeeld in vakantieperiodes of in de zomer. De maatschappelijke druk om de verkeersstroom op gang te houden, vormt inmiddels een belangrijk uitgangspunt bij elke aanbesteding. Zo bevatten contracten steeds vaker clausules dat voor het afzetten van een weggedeelte betaald moet worden met als achterliggende gedachte dat wegenbouwers op die manier uitgedaagd worden om zo efficiënt mogelijk te gaan werken. Bij het spoor en in de grond-, weg- en waterbouw is het steeds vaker gangbaar om vernieuwings- en onderhoudsbestekken in corridors af te geven. Dit betekent dat alle voorkomende werkzaamheden in een bepaald afgebakend traject worden ondergebracht bij één enkel bedrijf om tijdverspilling te voorkomen.

Voor de aannemer in de grond-, weg- en waterbouwsector is het evenals overigens bij het spoor (zie pagina 54) een grote uitdaging om de doorstroming van het verkeer zo onbelemmerd mogelijk te laten verlopen, al vergt het grote inventiviteit en flexibiliteit van medewerkers en materieel. Op piekmomenten, veelal in het weekeinde, is er een enorme concentratie van mensen en middelen. Eerste prioriteit is het voorkomen van hinder voor het verkeer.

Flexinspect

VolkerRail rekende een paar jaar geleden al af met inspectieformulieren die handmatig met pen werden ingevuld door de inspecteurs op het spoor. De werkmatschappij bedacht Flexinspect: een klein digitaal apparaat waarmee de inspecteurs snel en efficiënt alle schouwinformatie digitaal en transparant kunnen vastleggen. De data worden op kantoor centraal verwerkt zodat iedereen over de informatie kan beschikken. Na het succes op de spoormarkt heeft VolkerRail deze innovatie ook geïntroduceerd bij de wegenbouwers van VolkerWessels.

Door de bundeling van werk op piekmomenten nemen de risico's sterk toe. De uitval van één enkele machine kan de inzet en de prestatie van het totaal op een piekmoment teniet doen. Het is niet altijd mogelijk kostbare apparatuur optimaal te benutten. Voor de medewerkers betekent deze organisatie van het werk vaak een ongewenste extra belasting in de nachtelijke uren en in het weekeinde. Ook komen zomervakanties door de geconcentreerde periodes van de grote projecten regelmatig in het gedrang. Het vergt veel overleg, soepelheid en vindingrijkheid van de kant van zowel de medewerkers als van de onderneming om de grenzen van het maatschappelijk aanvaardbare niet uit het oog te verliezen.

Strategie

In het kader van het beschikbaar houden van de weg wordt ook een andere trend zichtbaar: de wegenbouwsector wordt in toenemende mate betrokken bij het onderhoud van de weg, het zogenaamde *asset management*. In de infrastructuur is dit de ingeburgerde term voor het doen van onderhoudsmanagement. Het onderhoud aan het asfalt, de bestrating, de trottoirs en de installaties langs de weg vallen allemaal onder dit aan de financiële wereld ontleende begrip. Lange tijd waren deze activiteiten gescheiden van nieuwbouw en vernieuwbouw maar inmiddels worden ze in toenemende mate geïntegreerd.

VolkerWessels kan daarbij sterk bogen op de kennis die ze op dit punt heeft opgebouwd in de railinfrastructuur, waar 24-uurs onderhoud en een geïntegreerde aanpak al veel langer plaatsvindt. De specialisten van het spoor delen hun kennis op dit terrein succesvol met de kenners van het asfalt. De meeste van dergelijke contracten zijn frameworkcontracten volgens een cafetariamodel: de opdrachtgever kan zelf meebepalen hoever de dienstverlening reikt. Een kernteam, aangevuld met capaciteit van VolkerWessels in die regio, voert vervolgens op basis van de gemaakte afspraken zelfstandig de werkzaamheden uit.

Beschikbaarheidgaranties en goed onderhoudsmanagement zijn allebei sterk afhankelijk van technologische vernieuwingen. Opnieuw is daarbij dankbaar gebruik gemaakt van technieken die hun oorsprong vinden in de railinfrasector. Deze aanpak is met succes overgenomen bij het onderhoud van de weg. Als een deel van het wegdek van de overheid wordt gehuurd voor onderhoud worden alle bekende en potentiële mankementen in één keer verholpen. Het aantal onderhoudsmomenten is door deze aanpak duidelijk verminderd en het onderhoud wordt hierdoor efficiënter. VolkerWessels is daardoor competitiever geworden, terwijl de automobilist gelijktijdig verlost is van een reeks van onnodige files.

De wederzijdse kruisbestuiving van specialisten in de verschillende sectoren en het streven naar een meer constante kasstroom via terugkerende onderhoudswerkzaamheden op de weg en op het spoor, vormen daarmee belangrijke onderdelen van de gevoerde strategie.

Gang van zaken

Evenals bij de bouw- en vastgoedactiviteiten is VolkerWessels ook in de wegenbouw sneller gegroeid dan op grond van de marktontwikkelingen mocht worden verwacht. Een nieuw record in omzet en asfaltproductie was het gevolg in 2006. De kracht van VolkerWessels Civiel en Wegen Nederland schuilt vooral in de evenwichtige regionale spreiding waardoor klanten van klein tot groot bediend kunnen worden. De decentrale structuur geeft een competitieve voorsprong. Door onderling efficiënt samen te werken bij logistiek hergebruik is een scherpe prijsstelling mogelijk.

Het adequaat aansturen van materiaalstromen wordt steeds belangrijker voor VolkerWessels. De acquisitie van het sloop- en recyclingbedrijf Pongers in Rijssen in 2006 past in deze ontwikkeling. Sloop genereert basismateriaal voor de wegenbouw. Door het verwerven van Pongers is VolkerWessels voor haar granulaat minder afhankelijk van derden en kan ze de kostprijs hiervan beter beheersen. Ook het maatschappelijk streven om nog goed bruikbare materialen niet op de stort te doen belanden maar zoveel mogelijk te hergebruiken, is van belang geweest bij de overname.

Door het uitblijven van de winter is de bezettingsgraad van het wegenbouwmaterieel optimaal geweest. Tot de kerstdagen kon er worden geasfalteerd, terwijl het gebruikelijk is dat er in december al een aantal dagen vorstuitval is.

Een belangrijke doorbraak bij het onderhoudsmanagement was het verkrijgen van de opdracht voor het onderhoudscontract voor de gates en de terminals van de luchthaven Schiphol. Ook bij de bloemenveiling Aalsmeer is een meerjarig onderhoudscontract afgesloten. Met haar kennis opgedaan bij het spoor, heeft VolkerWessels inmiddels bewezen de onderhoudskosten voor de opdrachtgever te kunnen reduceren.

Een van de projecten die in een korte, geconcentreerde periode moest worden gerealiseerd was de vervanging van het wegdek en het onderhoud van de A4/A10 zuid. Een project waar ook goede ervaringen mee zijn opgedaan betreft het verkeersafhankelijk lichtstelsel op de rondweg van Houten. Naarmate er minder verkeer op de weg is, gaan er minder lampen branden, hetgeen energiebesparing oplevert, wat ook op gemeentelijk niveau een belangrijk issue aan het worden is.

De sector beton- en waterbouw van VolkerWessels heeft zich in Nederland niet kunnen onttrekken aan de algehele marktomstandigheden van overcapaciteit in combinatie met prijsdruk. De resultaten zijn daardoor achtergebleven bij het niveau van 2005. De risico's in deze markt nemen bovendien toe, omdat het bouwen door een terugtrekkende overheid steeds meer moet worden gecombineerd met eigen ontwerpen en initiatieven, met als gevolg een toenemende complexiteit. Kwaliteitsmanagement wordt daarmee steeds wezenlijker voor een bedrijf dat werkzaam is in deze sector.

Export

Op de exportmarkt heeft de civiele sector opnieuw terrein gewonnen. Er is in het buitenland steeds meer vraag naar in Nederland ontwikkelde specialismen, zoals het afzinken van tunnels, het bouwen van kademuren of het plaatsen van zuigankers om bijvoorbeeld boorplatforms in diep water op hun plaats te houden.

Noorwegen

In Noorwegen, waar tunnels doorgaans geboord worden, kennen ze het fenomeen afzinktunnel niet. Dankzij haar expertise op dit terrein is VolkerWessels betrokken bij de bouw van een tunnel in Oslo. Het gebied Bjørvika moet via een tunnel verbonden worden met andere stadsdelen. In opdracht van Statens Vegvesen, het Noorse equivalent van Rijkswaterstaat, wordt daarom een tunnel van 675 meter gebouwd en afgezonken. Omdat er geen ruimte in Oslo zelf was, zijn de tunnelementen met een gewicht van 28.000 ton ruim 800 kilometer verderop gebouwd en over zee naar hun bestemming gesleept.

Gibraltar

Niet alleen specifieke kennis opent de deuren in het buitenland. Toegang wordt ook verkregen via samenwerkingsverbanden met bestaande klanten die in een buitenlandse regio actief worden. Zo heeft VolkerWessels in 2006 de opdracht gekregen om samen met lokale partners een deel van het centrum van de Britse kroonkolonie Gibraltar integraal te herontwikkelen. Het betreft een contract met een waarde van € 200 miljoen.

Wales

In Wales bouwt VolkerWessels in een joint venture met Whessoe Oil & Gas een LNG-terminal voor de aanlanding van vloeibaar gas. Uit onderzoek blijkt dat de productie van aardgas in Europa na 2010 zal afnemen, waardoor de behoefte aan geïmporteerd gas sterk toeneemt. VolkerWessels is op dit moment het enige Nederlandse bedrijf dat door de bouw van deze complexe LNG-terminal in Wales concreet ervaring heeft opgedaan met een dergelijk project en heeft bewezen te kunnen voldoen aan de hoogste veiligheidseisen op dit gebied. Met deze ervaring is VolkerWessels gereed voor de eventuele bouw van een LNG-terminal in Nederland op de Maasvlakte of in het Eemshavengebied.

Duitsland

De Duitse wegebouwactiviteiten worden na de beëindiging van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten sinds 2006 aangestuurd vanuit de Nederlandse wegebouwdivisie. De meer Nederlandse manier van denken en werken is zowel in de Duitse wegebouw als bij de Duitse spoorwegbouw ingevoerd en speelt in op de constatering dat kennis zich steeds meer verplaatst van de opdrachtgever naar de uitvoerder. Dit vergt een andere manier van omgang met medewerkers en een grotere bereidheid tot communiceren. Met een nieuwe managementstijl wordt hierop ingespeeld.

Verenigd Koninkrijk

Markt en strategie

De marktsegmenten in het Verenigd Koninkrijk waar VolkerWessels zich op richt, ontwikkelen zich verschillend.

Vooraf in het zuiden, maar langzaam verplaatst deze trend zich steeds noordelijker, is er een grote behoefte aan grootschalige distributiecentra en depots. Fitzpatrick heeft zich ook in dit segment ontwikkeld en realiseert hiermee groei. Door het in het Verenigd Koninkrijk verder toenemend gebruik van nieuwe contractvormen nemen de risico's in de grote Design & Construct-projecten op het gebied van civil engineering toe. Te grote risico's worden vermeden, door bij voorkeur in te schrijven op *framework* en *cost-reimbursable contracten*. Ook wordt ernaar gestreefd om een relatief groter aandeel aan projecten vanuit de private sector te verwerven. In het zuiden, vooral in en om London, is steeds meer werk voorhanden.

Dit is aantrekkelijk omdat hierdoor selectiever ingeschreven kan worden op projecten. Wel is er vooral in het zuiden een tekort aan bouwplaatspersoneel en staf waardoor de salariskosten in deze regio sterk toenemen.

A4/A10-zuid

Expliciete gerichtheid op de vermindering van hinder tijdens wegwerkzaamheden kan substantieel effect hebben. Dat is gebleken tijdens de uitvoering van groot onderhoud aan de snelwegverbinding A4-A10 zuid, ten zuiden van Amsterdam.

VLARK

Leidsche Rijn groeit hard. De bouw van de Utrechtse nieuwbouwwijk, die met 30.000 woningen als 's lands grootste VINEX-locatie geldt, vraagt ook om een compleet nieuwe infrastructuur. Langs het spoor domineren hoge zandheuvels het landschap. In totaal verzet KWS Infra ruim 1 miljoen kuub zand als voorbereiding op de spoorverdubbeling op het tracé Vleuten - Amsterdam Rijnkanaal. Combinatiepartner Van Hattum en Blankevoort realiseert er twintig kunstwerken. VolkerRail is straks verantwoordelijk voor de bovenbouw van het verdubbelde spoor.

Versterking van de marktpositie wordt niet alleen gerealiseerd door acquisities en autonome groei van de bedrijven in het Verenigd Koninkrijk maar ook door het betrekken van Nederlandse werkmaatschappijen met specifieke specialismen bij de activiteiten van de Britse zusterbedrijven. Zo is het kabel- en leidingenbedrijf Visser & Smit Hanab in toenemende mate succesvol op de Britse markt.

In 2006 is de strategie van VolkerWessels vooral gericht geweest op selectie van projecten in marktsegmenten met een aantrekkelijk rendement/risicoprofiel. Ook is veel aandacht besteed aan de mogelijkheden van onderlinge samenwerking tussen de verschillende bedrijven in het Verenigd Koninkrijk.

Het stimuleren van onderlinge samenwerking wordt onder andere gerealiseerd door het interne opleidingsprogramma. Medewerkers en management doen hier niet alleen kennis op maar leren elkaar ook kennen. Ook is gelijktijdig een gezamenlijk management development systeem opgezet.

Gang van zaken

De gang van zaken bij de Britse concernonderdelen is verschillend. Tegenover goede resultaten bij Fitzpatrick, het grootste bedrijf van VolkerWessels in het Verenigd Koninkrijk, staan tegenvallende resultaten bij de overige concernonderdelen.

Fitzpatrick heeft bij een vaste klantenkring een sterke positie veroverd in de markt van zogenaamde *sheds*: distributiehallen en depots. Vanuit Londen schuift Fitzpatrick met haar activiteiten steeds verder op naar het noorden. De activiteiten op het gebied van civil engineering zijn minder snel gegroeid vanwege de grote concurrentie en de minder aantrekkelijke marges die dit met zich meebrengt. Verdere uitbreiding ligt door het hoge kapitaalbeslag, de hoge risico's en beperkte marges niet in dit marktsegment. De raildivisie heeft momenteel enkele zeer grote projecten onderhanden.

Volker Stevin Ltd heeft na een paar moeilijke jaren in 2006 wederom een positief resultaat behaald. Het resultaat is echter achtergebleven bij het budget door onderdekking op algemene kosten ten gevolge van achterblijvende omzet en de zeer hoge kosten die verbonden zijn aan de tendering van grote projecten en frameworkcontracten. Het succesvol afhandelen van enkele oude claims is van invloed geweest op het resultaat. Het verkrijgen van enkele nieuwe frameworkcontracten en de daadwerkelijke start van projecten die eerder zijn verkregen maar nog in de ontwerpfase zaten, biedt Volker Stevin een goed gevulde orderportefeuille en goede vooruitzichten voor 2007 en 2008.

De wegonderhoudsbedrijven hebben een teleurstellend jaar achter de rug. De samenvoeging van Crowley en Gabriel tot één onderhoudsbedrijf met een aparte projectorganisatie voor nieuwbouw, blijft achter bij de verwachtingen. De gang van zaken in 2006 is reden geweest om in te grijpen in de organisatie. Deze reorganisatie werpt inmiddels al zijn vruchten af en biedt veel perspectief voor de komende jaren. Er wordt veel *spin off* verwacht van de naderende Olympische Spelen.

GrantRail, een joint-venture van Corus en VolkerWessels, die zich vooral richt op spoorvernieuwings- en nieuwbouwprojecten, heeft ondanks de inzet op versterking van de organisatie via investeringen in mensen en materieel, een tegenvallend jaar achter de rug. Het stopzetten van enkele projecten door opdrachtgevers heeft gezorgd voor een belangrijk lagere dan gebudgetteerde omzet en daardoor een lager resultaat. Inmiddels zijn enkele grotere projecten verworven. In het marktsegment spoorvernieuwing, waar in voorgaande jaren belangrijke frameworkcontracten zijn verkregen, is enige onrust ontstaan door het voornemen van opdrachtgever Network Rail om het aantal contractpartijen in de markt terug te brengen. Dit zal in 2007 worden geëffectueerd.

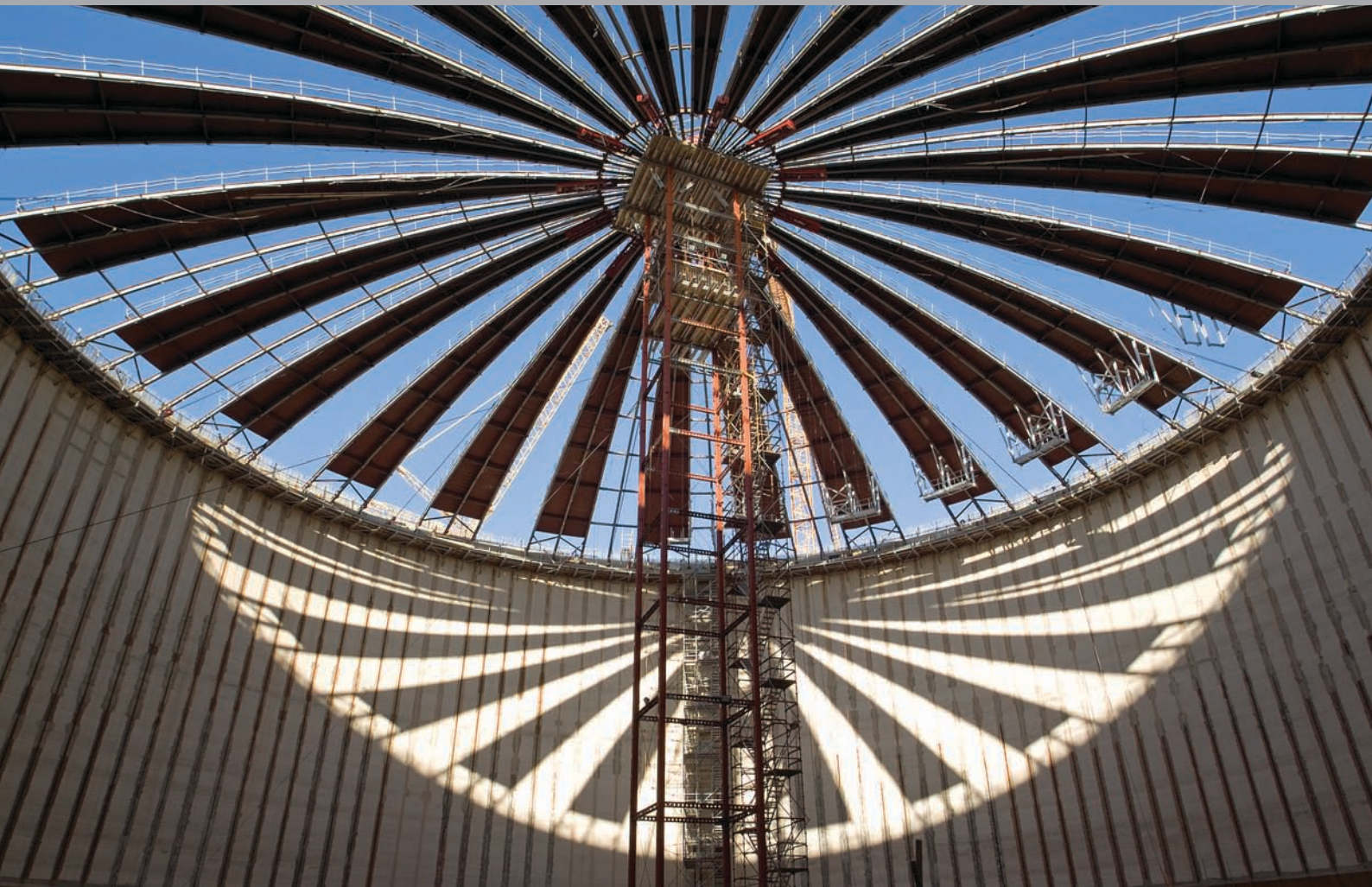
Chester Road Bridge

De Britse werkmaatschappij Laser was betrokken bij verbeteringen aan de Chester Road Bridge in Kidderminster (Worcestershire) onder moeilijke werkomstandigheden. Dit werk maakt onderdeel uit van het Highways Agency programma waarbij dit soort bruggen die spoorlijnen kruisen, grondig worden gerenoveerd. De complexiteit van het werk zat met name in de planning van het project dat negen weken in beslag nam. Er moest rekening worden gehouden met druk verkeer, woningen in de directe omgeving, doorgaand verkeer en een drukbereden spoor.

LNG-terminal

Volker Stevin Construction Europe doet ervaring op met de aanleg van een LNG (Liquified Natural Gas)-terminal. In een joint venture met Whesoe Oil & Gas bouwt VolkerWessels in Wales een LNG-terminal, in opdracht van British Gas, Petroplus en Petrosan. Uit onderzoek blijkt dat de productie van gas in Europa na 2010 zal afnemen, waardoor de behoefte aan geïmporteerd gas enorm zal toenemen. In Nederland vindt momenteel onderzoek plaats of en waar een LNG-terminal moet worden gebouwd.

Laser Group heeft geen goed jaar achter de rug door tegenvallende resultaten. Bij de bouwdivisie zijn de resultaten achtergebleven ten gevolge van enkele projecten uit het verleden. Inmiddels is de bouwdivisie gereorganiseerd, het risicomanagement verbeterd en wordt selectiever omgegaan met projectverwerving. De divisies special projects en civil engineering hebben in het verslagjaar goed gepresteerd. Voor 2007 zijn de vooruitzichten bij alle divisies van Laser goed.

De samenwerking tussen de Nederlandse werkmaatschappij Visser & Smit Hanab met de Engelse bedrijven heeft ook in 2006 vruchten afgeworpen en heeft geleid tot nieuw werk. Vooral samen met Fitzpatrick zijn hier successen geboekt. Visser & Smit Hanab heeft veel kennis van gestuurde boringen, waarmee kabels en leidingen onder wegen en kanalen kunnen worden aangelegd zonder deze open te breken of het scheepvaartverkeer te hinderen. In het waterrijke Nederland is men met deze techniek al langer vertrouwd maar in het buitenland is hiervoor ook een groeiende belangstelling te bespeuren.

Train depots Ashford

De Britse dochter Fitzpatrick kreeg in september 2005 de opdracht om het bestaande treindepot op Ashford, en het wat kleinere depot op Ramsgate in Kent, uit te breiden. De verouderde rangeerterreinen voldeden niet meer aan de huidige eisen en moesten worden klaargestoomd voor de nieuwe hoge snelheidstreinen van Hitachi. Als alles volgens planning verloopt, kunnen reizigers vanaf 2009 met de nieuwe lijn in een rap tempo van Ramsgate en East Kent via de regio Medway en Thames Gateway naar het centrum van Londen reizen. Voor deze design en constructie opdracht werkt Fitzpatrick samen met GrantRail.

Kustbescherming Brighton

Volker Stevin werkt aan de kustbescherming van Brighton, onderdeel van een meerjarig programma dat in opdracht van de National Environment Agency wordt uitgevoerd.

Vliegveld Bristol

Fitzpatrick aan het werk op de luchthaven van Bristol.

INFRASTRUCTUUR EN GEBIEDSONTWIKKELING VERENIGDE STATEN/CANADA

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten	206	206
Orderportefeuille	387	367
EBITA	31	34
EBIT	31	34
Afschrijving materiële vaste activa	5	4
Amortisatie	-	-
Netto investeringen in materiële vaste activa	20	7
Netto investeringen in immateriële vaste activa	-	-
Werkzaam vermogen	96	95
EBITA/werkzaam vermogen	32,7%	35,4%
EBIT/werkzaam vermogen	32,7%	35,4%
Operationele marge (EBIT/bedrijfsopbrengsten)	15,2%	16,3%
Gemiddeld aantal medewerkers	800	800
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	257	258

Markt

In de Canadese provincie Alberta wordt door VolkerWessels optimaal geprofiteerd van de enorme economische opleving die deze regio doormaakt. In de Verenigde Staten, in de regio Seattle, zijn de ontwikkelingen ook positief door de sterke groei van de bedrijvigheid in deze regio.

Canada

De economische voorspoed hangt nauw samen met het winnen van olie uit teerzanden. Een kostbare en arbeidsintensieve manier van oliewinning, die lucratief is geworden dankzij de stijgende olieprijs van de afgelopen jaren en het streven van de Verenigde Staten om minder afhankelijk te worden van olie uit het Midden-Oosten. De magneetfunctie die deze zwarte *goldrush* op de werkgelegenheid heeft, vergt grote infrastructurele aanpassingen en zorgt voor een recordverkoop aan huizen in en direct buiten de provinciehoofdstad Calgary, waar VolkerWessels zetelt. Schaarste aan personeel vormt op dit moment de grootste belemmering in de bouw. De Canadese overheid is zeer restrictief bij het toelaten van buitenlandse werknemers.

Verenigde Staten

De aanhoudende hoge economische groei in de Verenigde Staten en de sterk gestegen huizenprijzen hebben in 2006 gezorgd voor nervositeit op de Amerikaanse woningmarkt. Door de stijgende rente waren er veel speculaties over een harde landing waardoor kopers van huizen zich terughoudend hebben opgesteld. Echter, in de regio Seattle, waar VolkerWessels haar activiteiten op het gebied van civiele projecten en landdevelopment uitoefent, is de vraag nog sterk door de bloeiende lokale economie als gevolg van de groeiende activiteiten van Boeing en Microsoft. Ook de markt voor civiele projecten van publieke en private opdrachtgevers vertoont een sterke vraag.

Strategie

De strategie in Canada en de Verenigde Staten is er vooral op gericht om de huidige positie te bestendigen. De efficiënte bedrijfsorganisatie, waarvan een belangrijk deel van de kernstaf al gedurende lange tijd bij VolkerWessels werkzaam is, past uitstekend bij de huidige omvang van de activiteiten en is zeer succesvol.

Canada

Door de activiteiten op het gebied van landdevelopment in Alberta is er een stevige basis gelegd waardoor VolkerWessels selectief kan zijn op de aanbestedingsmarkt. Een snelle verdere groei zou onevenredige investeringen aan middelen en mensen en een belangrijke aanpassing van het organisatiemodel vergen.

In combinatie met de moeizame situatie op de arbeidsmarkt meent VolkerWessels dat de huidige organisatie de optimale omvang heeft om slagvaardig op de Canadese markt te opereren.

Verenigde Staten

In de Verenigde Staten maakt de ontwikkelaar Yarrow Bay (waarin VolkerWessels een meerderheidsbelang heeft) een snelle groei door en wordt de organisatie verder versterkt en uitgebreid. De civiele activiteiten, uitgevoerd door MidMountain Contractors, groeien nog elk jaar en ook voor de komende jaren is nog volop groeipotentieel aanwezig. De organisatie is goed op niveau en de focus op marktniches zal worden voortgezet.

Gang van zaken

In Canada en de Verenigde Staten heeft VolkerWessels in 2006 een goed jaar achter de rug. In Canada zijn daarbij de recordresultaten van het voorgaande jaar opnieuw overtroffen.

Canada

Het wegenonderhoud en de projecten op het gebied van landdevelopment hebben in Canada positief bijgedragen aan de uitstekende resultaten. In beide gevallen is in het begin van 2006 geprofiteerd van het laat invallen van de winter. Vooral de verlenging in 2006 van de meerjarige wegenonderhoudscontracten legt een stevig fundament voor de komende jaren. In verband met de contractverlenging is een deel van het bestaande wagenpark vervangen en zijn een aantal nieuwe werkplaatsen en depots verworven. Dit komt de efficiency van het werk ten goede: met 230 onderhoudsmedewerkers wordt een gebied bestreken dat twee keer zo groot is als Nederland.

Verenigde Staten

Stagnering van de Amerikaanse huizenmarkt tegen het einde van het verslagjaar heeft ertoe geleid dat in Seattle een reeds verkocht en ontwikkeld plangebied van 379 kavels, door de koper, een beursgenoteerd bouwconcern, niet werd afgenomen op grond van de contractuele ontbindingsclausule. Vanwege de schaarste aan grondposities wordt er vanuit gegaan dat het plangebied nu gefaseerd in 2007 zal worden verkocht. In deze regio is vraag naar kavels zodanig, dat VolkerWessels geen probleem ziet om andere kopers te interesseren. Ondanks dat hierdoor de ontwikkelingsresultaten voor dit verslagjaar beïnvloed zijn, bleven de resultaten van de Amerikaanse activiteiten goed op niveau. In het verslagjaar is een nieuw grootschalig ontwikkelingsproject verkregen, Black Diamond. Dit is een gebiedsontwikkeling waar uiteindelijk enige duizenden kavels voor de woningbouw beschikbaar moeten komen. VolkerWessels participeert in dit project voor 35% in de ontwikkeling, terwijl het bouwkundig deel volledig voor rekening komt van het concern. Naar verwachting zal de afronding acht tot negen jaar gaan duren, waarmee dit gebied vele jaren werk oplevert. MidMountain Contractors heeft een goed jaar achter de rug met hogere resultaten dan 2005. De orderportefeuille voor 2007 is goed gevuld, onder andere door het in opdracht krijgen van de bouw van enkele grote waterreservoirs.

Rock Scaling

Automobilisten beschermen is ook een onderdeel van de werkzaamheden van medewerkers van VolkerWessels North America. In de ruige Rockies worden uit voorzorg rotsblokken of delen daarvan verwijderd door hierin gespecialiseerde medewerkers, zodat de brokstukken het verkeer niet kunnen hinderen.

Rocky Mountains, Canada

Werkzaamheden binnen het wegenonderhoudscontract in de provincie Alberta waar een waterreservoir wordt afgescheiden van het wegverkeer.

INFRASTRUCTUUR, TELECOM EN SPOORWEGBOUW

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten	1.197	1.180
Orderportefeuille	942	903
EBITA	38	39
EBIT	35	32
Afschrijving materiële vaste activa	11	12
Amortisatie	3	7
Netto investeringen in materiële vaste activa	16	21
Netto investeringen in immateriële vaste activa	7	6
Werkzaam vermogen	283	226
EBITA/werkzaam vermogen	13,4%	17,3%
EBIT/werkzaam vermogen	12,4%	14,2%
Operationele marge (EBIT/bedrijfsopbrengsten)	2,9%	2,8%
Gemiddeld aantal medewerkers	6.300	6.400
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	190	184

Markt, strategie en gang van zaken

Netwerken (kabels en leidingen)

De omstandigheden in het marktsegment kabels en leidingen zijn de afgelopen periode aanmerkelijk verbeterd. De overcapaciteit in de markt, waardoor de prijzen onder druk stonden, lijkt door sanering en toenemende vraag te verminderen. Hierdoor verbeteren de prijzen. Dit heeft een gunstig effect op de resultaten. De aanleg van nieuwe gasleidingen, 'fibre to the home'-projecten en meer activiteiten bij de nutsbedrijven, betekenen dat er een grotere vraag uit de markt is.

Visser & Smit Hanab, dat met 1400 medewerkers actief is in deze sector, speelt adequaat in op deze opleving van de markt. Daarnaast weet dit bedrijf door een actieve opstelling steeds vaker eigen projecten te creëren. Het in 2005 opgeleverde OCAP-project waarbij CO₂ via een omvangrijk netwerk van het Botlekgebied naar het Westland wordt getransporteerd om daar in de kassen te worden ingezet, echoot nog steeds door in de markt. Andere partijen, werkzaam in bijvoorbeeld de sfeer van restwarmtegebruik, zoeken op grond van deze prestatie actief contact. Het blijkt dat het OCAP-project de positie van VolkerWessels als innovatieve en meedenkende bouwer heeft versterkt. De vooruitzichten voor de sector netwerken zijn voor de komende jaren uitermate positief. Door de aantrekkelijke markt kan VolkerWessels ook in deze sector selectiever zijn bij het aannemen van werk.

Netwerken (telecom)

In de telecomsector heeft de divisie mobiel in 2006 na moeilijke tijden de resultaten weten te verbeteren. De prijzen in de sector bleven (te) laag maar de bedrijfsonderdelen van VolkerWessels hebben deze marktomstandigheden tot nu toe het hoofd kunnen bieden door de eigen organisatie steeds efficiënter te laten werken. Mobiele telefonie-infrastructuur is niet langer een groeimarkt. Het GSM-netwerk is klaar en behoeft behalve onderhoud nog uitsluitend verdichting. Er worden wel nieuwe masten voor UMTS gebouwd, maar de gehele markt zal de komende jaren naar verwachting op het huidige niveau blijven.

Het in 2005 geïntroduceerde *Fibre to the Home-concept* is in 2006 opnieuw succesvol gebleken. Het gevolg van deze ontwikkeling is dat de afdeling telecominfra het jaar 2006 ondanks een slecht prijsniveau toch nog met een positief resultaat heeft kunnen afsluiten. Het concept is in het verslagjaar in een aantal nieuwe gemeenten gelanceerd, waaronder Utrecht, Hillegom, Lisse, Amersfoort en Arnhem. Het bedrijfs onderdeel dat diensten verkoopt voor de aangelegde glasvezelnetwerken is in 2006 aan derden verkocht.

Een nieuwe dienst die in 2006 in de telecomsfeer is gelanceerd, is de *Wheretocard*. Deze creditcard met RFID-chip (zie pagina 16, linkerkolom) kan dienen als toegangskaart voor evenementen, musea, wedstrijden of dagrecreatieparken. Toegangsbewijzen die via internet worden gekocht of via acties van grootwinkelbedrijven zijn verkregen, worden op deze kaart geladen. Bij het passeren van de toegangshekken wordt automatisch gecontroleerd of er betaald is. Ook is het mogelijk de kaart verder te verfijnen via bijvoorbeeld een combinatie met biometrische kenmerken. VolkerWessels gaat in de toekomst niet alleen de kaart verkopen, maar ook de bewakingsstations en de daarbij behorende systemen plaatsen en beheren.

VolkerWessels heeft goede verwachtingen van deze nieuwe activiteit. De kaart is vergelijkbaar met het *e-ticketing* project, het geavanceerde toegangscontrolesysteem voor het openbaar vervoer waarbij VolkerWessels via Vialis is betrokken. Het onderhoud en beheer van de controle-units voor e-ticketing en de Wheretocard kunnen in de toekomst worden gecombineerd, waardoor in de uitvoering synergievoordelen zijn te behalen.

Verkeerstechniek

In de afgelopen jaren heeft in de sector verkeerstechniek (Vialis) een transitie plaatsgevonden van een productie- naar een dienstenbedrijf. Een van de belangrijke pijlers van het bedrijf Vialis is daarbij de afdeling Public Transport geworden. Na de aanvankelijke problemen bij de uitrol in Rotterdam is het e-ticketing project (de nieuwe standaard voor betalen in het openbaar vervoer) goed op gang gekomen en de komende twee jaar zal de landelijke uitrol voor het gehele openbaar vervoer worden verwezenlijkt.

Bij de verkeersregelinstallaties ondervindt VolkerWessels een toenemende concurrentie. De systemen worden door nieuwe technologieën eenvoudiger, terwijl van overheidswege meer en meer wordt aangedrongen op standaardisatie.

De railactiviteiten van Vialis hebben een moeilijk jaar achter de rug, vooral in de projecten. Het uitblijven en vertragen van orders had tot gevolg dat de omzet en resultaten hier zijn achtergebleven. Een aanpassing van de organisatie moet voorkomen dat deze ontwikkeling zich in de toekomst weer voordoet.

Vialis groeit uit tot mobiliteitsprovider, waarbij integrale oplossingen worden bedacht voor de hedendaagse mobiliteitsvraagstukken. Een voorbeeld van toegepaste technologie op het gebied van verkeersmanagement is de ontwikkeling (met partners) van de multimediale reisinformatiedienst Haaglanden Mobiel, waarmee reizigers actuele verkeersinformatie tot op straatniveau wordt verstrekt via telefoondiensten, radio en een website. Met de introductie van VolkerSafeGuard biedt Vialis samen met andere zusterbedrijven integrale dienstverlening aan op het gebied van beveiliging, waaronder een zelf ontwikkelde meldkamer met meerdere niveaus en gegarandeerde communicatie.

Installatietechniek

Door de aanhoudende prijsdruk ten gevolge van uiterst competitieve marktverhoudingen is de installatiemarkt ook in het verslagjaar een moeilijke markt gebleven. Het installatiebedrijf HOMIJ heeft in deze moeilijke markt toch een goed resultaat gerealiseerd. Vooral in de utiliteitssector is er nog steeds een hevige concurrentie, al was er vooral in de tweede helft van het jaar een zichtbare verbetering. De verbetering van de resultaten is verder versterkt door de in het verleden ingezette verbeteringen van de organisatie en de bedrijfsprocessen.

De infrasector kenmerkt zich onder andere door de lange, zeer intensieve en langdurige tenderperiodes. Dit wordt vooral veroorzaakt door de aan bij opdrachtgevers aan populariteit winnende Design en Construct-contracten. Deze D&C-contracten zijn vaak geïntegreerde contracten waarbij het succes ook sterk afhankelijk is van de collegabedrijven waarmee gezamenlijk wordt ingeschreven. De resultaten voor de infrasector waren goed, mede door het realiseren van een claim op een van de werken. De orderportefeuille voor 2007 ziet er voor zowel de utiliteits- als de infrasector goed uit.

Spoorwegbouw

Het Nederlandse spoorwegnet is complex en uiterst verdicht. Op dit moment rijden er in Nederland dagelijks bijna twee keer zoveel treinen als vijf jaar geleden. Het zware spoorwegverkeer wordt als het ware ingezet als een licht metronet. Maar weinig gebruikers zijn zich bewust van deze toegenomen intensiteit. Deze ontwikkeling vergt het uiterste van bedrijven die zich bezig houden met het beheer en de aanleg en onderhoud van het spoornet. Onderhoud vindt in deze sector al langer voornamelijk in het weekeinde plaats. Ook hier ligt het accent op assetmanagement met als doel de beschikbaarheid van het spoor te vergroten. Uitvoerders van de werkzaamheden moeten daarbij veelal garanderen dat de vertragingen van de treinen een bepaald percentage niet te boven gaan.

Luchtzuiverend geluidsscherm

Holland Scherm en advies- en ingenieursbureau Tauw hebben een geluidsscherm ontwikkeld dat naast geluidsreductie ook stikstofdioxide uit uitlaatgassen reduceert. De normale geluidsreductie blijft bestaan, de luchtzuiverende werking wordt aan het scherm toegevoegd. Laboratoriumtesten wijzen uit dat het gebruikte materiaal de hoeveelheid stikstofdioxide die het scherm passeert, door middel van een chemische reactie vrijwel volledig afvangt. Dit geldt in zekere mate ook voor fijnstof. Regenbuien of sproeiers spoelen het materiaal weer schoon, waarbij het aflopende water wordt opgevangen en gezuiverd. De werking van het scherm is hiermee gegarandeerd. Het toegepaste principe maakt gebruik van beschikbare reststoffen.

Mobiële werkplaats

VolkerRail en Movares ontwikkelden de mobiele werkplaats. De innovatie beperkt niet alleen de overlast voor het treinverkeer maar beschermt ook de baanwerker voor ongelukken en barre weersomstandigheden. De mobiele werkplaats is een rijdend onderhoudsvoertuig dat als wagon zonder bodem in een werktrein kan worden gerangeerd. De baanwerkers bevinden zich in de wagon, waardoor ze volledig zijn afgeschermd van treinverkeer op de naastgelegen sporen. Aan boord bevinden zich alle tools en gereedschappen voor inspecties en onderhoudswerkzaamheden.

Grotere opdrachten hebben de afgelopen jaren vooral plaatsgemaakt voor een reeks van kleinere projecten en nadruk op onderhoud. VolkerWessels weet met succes haar positie in deze markt te verbeteren door fors in te zetten op technische vernieuwing en het doorontwikkelen van bestaande kennis. Zo is er in 2006 een nieuwe technologie geïntroduceerd voor een wisselverwarmingssysteem met behulp van aardwarmte. Het resultaat is een uiterst betrouwbaar systeem met een zeer geringe CO₂-uitstoot.

Ook de toepassing van *Inspection*, een digitaal preventief beoordelingssysteem voor het spoor, moet worden genoemd. Sensoren en voorgeprogrammeerde handcomputers vervangen bij het spoor al lang de subjectieve visuele beoordeling en ongestructureerde gegevensregistratie van de medewerker bij het preventief onderhoud. Zo worden wissels, sporen, bovenleiding en seinen beoordeeld op alle relevante onderdelen. De ingevoerde gegevens worden vervolgens gesynchroniseerd naar een databestand van de opdrachtnemer waar op basis van deze gegevens beoordeeld wordt welk onderhoud noodzakelijk is en welke onderdelen vervangen moeten worden.

Verenigd Koninkrijk

De internationalisering in dit marktsegment werpt zijn vruchten af. De uitwisseling van materieel en kennis leveren steeds meer synergievoordelen op. In Engeland speelt VolkerWessels inmiddels via GrantRail een belangrijke rol in de spoormarkt, hetgeen zich vertaalt in een groeiend aantal projecten. Zo legt GrantRail de prestigieuze spoorverbinding aan die het Olympisch Dorp moet ontsluiten voor de buitenwereld. Ook is de onderneming betrokken bij een studie naar het ontwerpen, bouwen en installeren van modulaire wisselsystemen. Deze geprefabriceerde complete units moeten in één keer geplaatst kunnen worden zonder het treinverkeer noemenswaardig te hinderen. Het segmenteren van bouwstromen in korte afgeronde handelingen past in het Britse streven om ook daar zeven dagen in de week de treinen ongehinderd te kunnen laten rijden.

Duitsland

Bij de Duitse spoorwegactiviteiten is evenals bij de wegenbouw de Nederlandse manier van denken en werken geïntroduceerd. VolkerWessels is vooral actief in het gebied ten noorden van Frankfurt. De resultaten verschillen sterk per gebied en per type klant. Behalve opdrachtgevers in de overheids sfeer is er ook een toenemend aantal grote particuliere klanten, zoals de energiegi-gant Vattenfall. Voor dit bedrijf onderhoudt VolkerWessels het logistieke deel dat zorgt dat de bruinkool probleemloos bij de energiecentrale arriveert. Transport is bij dergelijke energiebedrijven een onderdeel van het primaire proces en de beschikbaarheid van het materieel is van wezenlijk belang.

Baltische Staten

In de Baltische Staten is VolkerWessels succesvol. In het verslagjaar is op initiatief van het lokale management een nieuwe vorm van *idle time management* ingevoerd. Tijdens de strenge winter is onderhoud of aanleg van het spoor niet mogelijk. Om gekwalificeerde medewerkers gedurende die periode te behouden, schakelt het onderhoudsbedrijf voor het spoor gedurende de wintermaanden over op bosbouw. Nagenoeg al het beschikbare materieel is hierbij inzetbaar, waarmee opnieuw bewezen is, dat in deze landen het aanwezige management uiterst vindingrijk is bij het vinden van oplossingen voor lokale problemen.

VolkerWessels wil in de komende jaren in meer landen actief worden in de spoorwegbouw. Een belangrijk criterium daarbij is de naderende privatisering of tenminste een liberalisering van het spoornet in het betreffende land. In Polen zijn er inmiddels al projecten in uitvoering. Met belangstelling kijkt VolkerWessels naar Zweden, waar dit proces in 2007 van start gaat.

Wisselverwarmingssysteem

De problemen met vastgevroren wissels bij sneeuw en ijsel kunnen bedrijfszeker en milieuvriendelijk worden opgelost met het wisselverwarmingssysteem Icesolution. Dit systeem is ontwikkeld door Movares in samenwerking met VolkerRail. Ten opzichte van conventionele wisselverwarmingssystemen bespaart Icesolution tot 80 % op het energieverbruik. Verder is de uitstoot van CO₂ bij Icesolution relatief gunstig. Icesolution is gebaseerd op warmte-onttrekking uit de bodem. Op basis van temperatuurmetingen van het wissel en zijn omgeving en detectie van de neerslag, treedt Icesolution automatisch in werking ver voor het moment dat er gevaar bestaat dat het wissel 'verkleeft'. Icesolution is inmiddels op een aantal plaatsen in Nederland en het buitenland in gebruik genomen.

ADVIES & DIENSTVERLENING EN TOELEVERING

(in miljoenen euro's)	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten	234	208
Orderportefeuille	76	69
EBITA	28	20
EBIT	27	19
Afschrijving materiële vaste activa	27	25
Amortisatie	1	1
Netto investeringen in materiële vaste activa	36	28
Netto investeringen in immateriële vaste activa	0	0
Werkzaam vermogen	125	118
EBITA/werkzaam vermogen	22,4%	16,9%
EBIT/werkzaam vermogen	21,6%	16,1%
Operationele marge (EBIT/bedrijfsopbrengsten)	11,6%	9,3%
Gemiddeld aantal medewerkers	1.550	1.500
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	151	139

Markt, strategie en gang van zaken

Ook de toeleveringsbedrijven van VolkerWessels hebben in 2006 sterk geprofiteerd van het aantrekken van de markt. In snel tempo naderen deze bedrijven de grenzen van hun capaciteit. Continuïteit in het productieproces is in deze branche erg bepalend voor de winstgevendheid, dus de groei heeft zich na moeilijke jaren ook vertaald in goede resultaten.

Bij het aantrekken van de markt ontstaat de neiging dat toeleveringsbedrijven snel tot prijsverhoging overgaan. In een dergelijke situatie waar de aanbieders de toon zetten, is het aantrekkelijk om eigen toeleveringsbedrijven te hebben om maximaal bij de marktontwikkeling betrokken te blijven. Op deze wijze kunnen prijsstijgingen beter beheerst worden maar is er ook intern kennis en inzicht aanwezig om de redelijkheid van markt- en prijsontwikkelingen van derden te beoordelen.

Materieelbeheer

De materieelbedrijven in de infrasector hebben geprofiteerd van de duidelijk aantrekkende markt en de toegenomen activiteiten bij de zusterbedrijven. De investeringen hebben zich hoofdzakelijk beperkt tot vervangingsinvesteringen. Resultaten nemen toe door de hoge bezettingsgraad van het materieel maar ook door de steeds verder opgevoerde efficiëntie. In de maritieme sector heeft het vooral bij het aantrekken van de offshore markt geleid tot een hogere bezettingsgraad van het materieel en een daarmee gepaard gaand beter prijsniveau. De kracht van VolkerWessels in dit marktsegment ligt in de combinatie van goed materieel met een betrouwbare bemanning. De resultaten zijn in positieve zin beïnvloed door de boekwinst op de verkoop van één van de schepen. Het transportbedrijf Romers Transport heeft een bevredigend resultaat behaald doordat er voor het eerst sinds lange tijd sprake was van een lichte verbetering van de prijzen in deze markt.

Het bouwmaterieelbedrijf heeft door de groeiende capaciteit binnen de bouwondernemingen ook een goed jaar achter de rug. De inzet van steeds meer grote kranen voor complexe bouwopgaven heeft geleid tot extra investeringen. Op dit moment heeft VolkerWessels voldoende hijscapaciteit in huis, waardoor er minder kranen bij derden gehuurd moeten worden. Dit is een voordeel onder de huidige marktomstandigheden.

Stroomkabel Waddenzee

Visser & Smit Hanab legde in opdracht van Nuon een nieuwe stroomkabel in de bodem van de Waddenzee. De kabel, die Harlingen met Vlieland verbindt, is 37 kilometer lang en is op een diepte van minimaal drie meter in de Waddenzee gespoten. Vlieland was het laatste eiland dat nog zelf stroom opwekte.

Financiering

VolkerWessels voorziet in de werkkapitaalbehoefte door op één centraal punt externe werkkapitaalfinanciering aan te trekken. Vanuit deze centrale treasuryfunctie is een interne financieringsstructuur gecreëerd. Vastgoedontwikkelingsprojecten worden veelal op projectniveau (*non-recourse of limited-recourse*) gefinancierd.

De totale werkkapitaalbehoefte van de tot VolkerWessels behorende ondernemingen wordt afgedekt door de bij diverse banken bestaande financieringsarrangementen. Daarnaast wordt actief gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de geldmarkten bieden.

Ter financiering van individuele projecten op het niveau van werkmaatschappijen worden bij diverse partijen projectfinancieringen aangetrokken.

Projectfinancieringen worden op *non-recourse* of *limited recourse* basis gefinancierd waarbij in geval van samenwerking alleen pro rata parte aansprakelijkheden door VolkerWessels worden geaccepteerd. Buitenlandse activiteiten worden zoveel mogelijk lokaal gefinancierd in lokale valuta om koersrisico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicoprofiel en risicobeheersing

Het omgaan met en het beheersen van risico's maakt een integraal onderdeel uit van de activiteiten van VolkerWessels. Het bewust en verantwoord omgaan met risico's is steeds belangrijker voor het beleid. Hierbij is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor de opzet en naleving van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben tot doel de ondernemingsrisico's zo goed mogelijk te beheersen en de realisatie van de gestelde doelstellingen zo goed mogelijk te waarborgen.

Daarbij zijn wij ons ervan bewust dat geen enkel systeem, hoe goed ook, de zekerheid kan bieden dat ondernemingsdoelstellingen worden gerealiseerd of dat alle onjuistheden kunnen worden voorkomen.

Hoewel risicobeheersing de constante aandacht heeft binnen de onderneming is in het verslagjaar een aanvang gemaakt met een nieuw proces waarin op systematische wijze de interne risicobeheersings- en controlesystemen worden geëvalueerd. Dit proces zal moeten uitmonden in een jaarlijks intern *self assessment* door de werkmaatschappijen van de bestaande risicobeheersings- en controlesystemen.

VolkerWessels onderscheidt de volgende risicogebieden:

Algemene Risico's

Reputatie

VolkerWessels is zich bewust van haar positie in het maatschappelijk verkeer en hecht groot belang aan haar reputatie. Als onderneming die in zeer uiteenlopende marktgebieden opereert met een groot aantal verschillende werkmaatschappijen bestaat het risico dat incidenten bij werkmaatschappijen gevolgen hebben voor de reputatie van geheel VolkerWessels.

Integriteit

VolkerWessels doet geen concessies waar het gaat om het integriteitsbeleid. De naleving van de in 2003 vernieuwde gedragscode wordt strikt gecontroleerd en is gecompleteerd met een compliance programma. Incidenten worden onderzocht en kunnen arbeidsrechtelijke consequenties hebben.

Daarnaast is integriteit een standaard gespreksonderwerp tussen Raad van Bestuur en de directies van werkmaatschappijen.

Personeel

De toenemende schaarste op de arbeidsmarkt in combinatie met het imago van de bouwsector als minder aantrekkelijke werkgever, bergt het risico in zich dat onvoldoende vakkundige medewerkers en management beschikbaar zijn voor de onderneming. Via interne scholingsprogramma's, loopbaanplanning en gerichte wervingsprogramma's probeert VolkerWessels dit risico het hoofd te bieden.

Marktrisico's

De diversiteit van activiteiten van VolkerWessels maakt dat de risico's die verbonden zijn aan het actief zijn in de diverse markten onderling verschillen. De geografische spreiding en de verschillen in activiteiten van VolkerWessels verminderen de gevoeligheid van de onderneming voor wisselende marktomstandigheden.

Tevens onderkent VolkerWessels marktrisico's ten gevolge van politieke besluitvorming en aanbestedingsvolumes van (semi)publieke lichamen. Vertragingen of plotselinge wijzigingen in politieke besluitvorming en fluctuaties in investeringsbudgetten van overheden kunnen, doordat een substantieel deel van de activiteiten afhankelijk is van door overheden aanbestede opdrachten, van invloed zijn op het niveau van de bedrijfsopbrengsten van VolkerWessels.

Operationele risico's

Contract- en projectrisico's

De ondernemingen binnen VolkerWessels realiseren complexe projecten op basis van een groot scala aan contractvormen. Voor een groot deel van de projecten is sprake van vooraf overeengekomen, in meer of mindere mate, vaste prijs. Dit brengt het risico met zich mee dat ten gevolge van fouten in ontwerp, kostenbegroting of uitvoering kosten aanzienlijk hoger uitvallen dan oorspronkelijk begroot. Deze fouten kunnen verliezen en negatieve kasstromen tot gevolg hebben.

Duidelijke projectspecificaties, goed vastgelegde afspraken, (technische) *projectreviews* en goede en volledige kostenbegrotingen vormen, evenals juridische toetsing van contracten, de basis voor de beheersing van deze risico's.

Om het aangaan van ongewenste risico's te voorkomen behoeven aanbiedingen die een bepaald bedrag te boven gaan, voorafgaand schriftelijke toestemming van de Raad van Bestuur. Daarbij vormt de risicoinventarisatie van de betreffende aanbidding een belangrijk beslissingscriterium.

Voor werken van enige importantie worden in de aanbestedingsfase risicomanagementcomité's gevormd waarbinnen specialisten in overleg met de betrokken werkmaatschappijen adviseren over de mogelijke risico's en de risicofinanciering hiervan.

Aansprakelijkheidsrisico

De complexiteit en omvang van de door VolkerWessels uitgevoerde projecten brengt met zich mee dat fouten in de voorbereiding en uitvoering kunnen leiden tot een aanzienlijke (financiële) aansprakelijkheid.

VolkerWessels brengt, waar mogelijk, algemene en specifieke ontwerp- en uitvoeringsrisico's onder bij verzekeraars. Daarbij worden verzekeringsarrangementen gesloten met betrouwbare partners waarbij continuïteit en solvabiliteit belangrijke aandachtspunten vormen. Ook beperkt VolkerWessels dit risico voor het concern via aansprakelijkheidsafgrenzingen binnen haar organisatiestructuur.

Ontwikkelingsrisico's

VolkerWessels ontwikkelt als deel van haar totale activiteitenportfolio tevens vastgoed voor eigen rekening en risico. Leegstand en/of tegenvallende verkopen kunnen daarbij aanleiding geven tot verliezen en een te hoog beslag op werkkapitaal. Ter beheersing en voorkoming van deze risico's gelden interne richtlijnen ten aanzien van de voorverkoop of voorverhuur voordat met de daadwerkelijke bouw wordt begonnen.

Reductie uitlaatgassen

Wegenbouwer KWS Infra heeft op een proefvak op de Groenwoudsedijk in Utrecht een bijzonder soort combinatie-deklaag aangelegd waarin titaniumdioxide is verwerkt. De smogabsorberende deklaag lijkt op een combinatie-deklaag omdat ook hier een cementproduct met een ZOAB wordt gecombineerd. Door in de cementslurry titaniumdioxide te verwerken ontstaat een oplossing voor binnenstedelijk gebied, die bijdraagt aan het verminderen van de luchtvervuiling. Titaniumdioxide is een katalysator die onder invloed van ultraviolet licht meehelpt vervuilde stoffen om te zetten in water en kooldioxide en onoplosbare, onschuldige zouten. Omdat het ook om een stabiele asfaltdeklaag gaat, lijkt toepassing bij verkeerslichten of op bedrijfsterreinen zowel uit oogpunt van vervorming als vervuiling ideaal.

Verkoop en/of verhuur worden maandelijks in kaart gebracht en daar waar nodig wordt actie ondernomen.

Investerings in grondposities, evenals het aangaan van langjarige verplichtingen, behoeven de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Bestuur.

Financiële risico's

Liquiditeit en valutarisico

Door het projectmatig karakter van de activiteiten van VolkerWessels kan het gebruik van operationele kasmiddelen sterk variëren. VolkerWessels voorziet in haar werkkapitaalbehoefte door op één punt centraal externe financieringen aan te trekken. Vanuit deze centrale treasuryfunctie is een interne financieringsstructuur gecreëerd. Deze is erop gebaseerd dat uitsluitend op voormeld centraal punt externe werkkapitaalfinancieringen kunnen worden aangetrokken.

Op basis van intern opgestelde kredietbeoordelingen worden middelen vanuit de centrale treasuryfunctie door de Raad van Bestuur ter beschikking gesteld aan de werkmaatschappijen. Zekerheden worden intern overgedragen aan de centrale organisatie ter afdekking van de ter beschikking gestelde middelen, terwijl interne aansprakelijkheden zoveel mogelijk zijn en worden afgebouwd. Deze structuur wordt gecombineerd met een beperking van externe aansprakelijkheden door minimalisering van het aantal zogenaamde 403-verklaringen en een zeer restrictief beleid in de afgifte van garanties. Geen zekerheden worden verstrekt voor middelen aangetrokken ter financiering van de werkkapitaalbehoefte.

De kredietfaciliteiten die VolkerWessels ter beschikking staan, zijn toereikend om de behoefte aan werkkapitaal te dekken en zijn gebaseerd op de omvang van het eigen vermogen van de onderneming in relatie tot het balanstotaal (solvabiliteit).

Een actief treasurybeleid zorgt ervoor dat VolkerWessels haar financieringsrisico's kan beheersen. Valutarisico's worden zoveel mogelijk uitgesloten door middel van lokale financieringsarrangementen. De centrale treasuryfunctie waarborgt de toegang tot de geld- en kapitaalmarkt en de voorziening in de benodigde werkkapitaalbehoefte.

Realisatie financiële doelstellingen

Het projectmatig karakter van de activiteiten en de daarmee gepaard gaande risico's bergen het gevaar in zich dat intern gestelde financiële doelstellingen niet behaald kunnen worden. Deze risico's worden beheerst door middel van een uitgebreide systematische financiële kwartaal- en prognose-rapportage in relatie tot een 'bottom up' gestuurd budgetteringsproces. De decentrale structuur van VolkerWessels brengt met zich dat voornoemde rapportages regelmatig gedurende het jaar door de Raad van Bestuur met de directies van de concernonderdelen worden besproken, waarbij uitdrukkelijk de aandacht uitgaat naar de wijze waarop deze ondernemingen hun operationele risico's beheersen. Waar nodig wordt ter beheersing van risico's centraal binnen het concern aanwezige expertise op werkkapitaalniveau ingezet.

Streetlight: de multimediale straatlantaarn

VolkerWessels Telecom / Infra doet ervaring op met het installeren van Streetlight, een multimediale straatlantaarn in Zoetermeer. Hiermee is het de bedoeling om breedbanddiensten publiekelijk te maken. In een lantaarnpaal zijn twee beeldschermen gemonteerd die via draadloos internet (WiFi) in staat zijn multimediale content tonen. Het bovenste scherm toont advertenties en streamingvideo, het kleinere onderste lcdscherm is een touchscreen. Via dit touchscreen is het mogelijk om allerlei informatie op te vragen over bijvoorbeeld het openbaar vervoer en het weer. Ook is het de bedoeling om op het grote scherm lokale evenementen en aanbiedingen te presenteren. De snelle breedbandverbinding kan in de toekomst eveneens gebruikt worden om verkeerslichten of beveiligingscamera's aan te sluiten.

Personeel- en organisatieontwikkeling

Ontwikkeling Personeelsbestand

In 2006 waren er (afgerond) gemiddeld 16.400 medewerkers bij VolkerWessels in dienst. Over 2005 is een gemiddelde van 16.700 gerapporteerd.

De afname is een saldering van verschillende bewegingen, waaronder acquisities en reorganisaties. Grotere reorganisaties met collectief ontslag hebben zich in Nederland niet voorgedaan. Wel heeft in Duitsland een verdere sanering van de activiteiten op het gebied van bouw en vastgoedontwikkeling plaatsgevonden. In het Verenigd Koninkrijk is door de overname van Laser Holdings het personeelsbestand toegenomen. In Nederland is het op sloopactiviteiten en recycling gerichte bedrijf Pongers overgenomen. Buiten acquisities en reorganisaties is er een lichte toename van het aantal medewerkers, die parallel loopt aan uitbreiding van activiteiten.

Gemiddeld aantal medewerkers naar regio (afgerond):

	2006	2005
Nederland	11.500	11.700
Verenigd Koninkrijk	2.500	2.130
België	480	440
Duitsland	600	1.320
Overig Europa	520	350
Verenigde Staten en Canada	800	730

Arbeidsmarkt

In de loop van 2005 maar vooral in 2006 is de arbeidsmarkt van karakter veranderd. Dit is zowel in Nederland als in het Verenigd Koninkrijk voelbaar. Het aantal openstaande vacatures is gestegen als gevolg van uitdiensttredingen en uitbreiding van activiteiten. In de uitdiensttredingen is het gevolg van de babyboom van direct na de Tweede Wereldoorlog merkbaar. Het mogelijke effect van het verhogen van de pensioenleeftijd als gevolg van fiscale maatregelen is uiteraard nog niet zichtbaar. Gelet op de getroffen reparatiemaatregelen valt ook nog te bezien of en op welke termijn hiervan enig effect merkbaar zal zijn.

De toestroom vanuit het onderwijs is te beperkt in aantal en onvoldoende in potentieel. Dit naast de noodzaak van een betere afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt naar inhoud van het onderwijsprogramma. De sleutelpublicatie van de Regieraad Bouw/PSIBouw ('Bouwen aan het vak') geeft nog eens duidelijk aan dat de problematiek op de arbeidsmarkt niet alleen veroorzaakt wordt door demografische ontwikkelingen maar dat ook in kwalitatief opzicht de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt onvoldoende is. VolkerWessels heeft het afgelopen jaar haar inspanningen op de arbeidsmarkt geïntensiveerd en neemt stappen om de relaties met onderwijsinstellingen een kwalitatieve impuls te geven.

In de arbeidsmarktcommunicatie richt VolkerWessels zich als concern vooral op de technische HBO/WO-instellingen; de VMBO- en MBO-instellingen worden benaderd door de werkmaatschappijen zelf. Effecten van een kwalitatief verbeterde aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt vergen echter tijd. Bij werkmaatschappijen wordt wel rekening gehouden met een langere periode die nodig is om schoolverlaters te begeleiden in het werk.

Sterker dan in het verleden vinden er mutaties plaats van goed opgeleide ervaren medewerkers tussen verschillende bedrijven in de branche. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn er extern soms mogelijkheden om sneller dan gebruikelijk door te groeien in leidinggevende posities. Het is duidelijk dat op deze ontwikkelingen geanticipeerd dient te worden, dit vraagt om een nadrukkelijk coachende rol van onze leidinggevendenden.

Intertraffic Innovation Award 2006

Werkmaatschappij Vialis heeft met de dienstverlening HaaglandenMobiel de overall Intertraffic Innovation Award 2006 gewonnen voor de meest innovatieve inzending in de categorie verkeersmanagement. De Intertraffic Innovation Award is voor de derde maal uitgereikt. Met HaaglandenMobiel weten reizigers met één telefoontje of een blik op internet welke route zij het beste kunnen kiezen. Ook via radio- en tv-verkeersbulletins worden zij exact op de hoogte gehouden van de vertragingen op de weg en in het openbaar vervoer. Haaglanden Mobiel is de eerste dienst die niet alleen informeert over de files op het hoofdwegenet, maar ook over de vertragingen in binnenstedelijk gebied.

Managementontwikkeling

De VolkerWessels Academy heeft ook het afgelopen jaar een belangrijke bijdrage geleverd in de ontwikkeling van de medewerkers, zowel in Nederland als in het Verenigd Koninkrijk. Met het oog op de differentiatiestrategie van ons concern wordt in de interne opleidingen nadrukkelijker zichtbaar dat er verschillende marktplaatsen zijn waarop wij opereren. Die verschillen vragen om specifieke vaardigheden en kennis. De programma's zijn daarom steeds verder op maat gemaakt en cognitieve trajecten worden afgewisseld met coaching op de werkplek. Aan de ene kant is kennis toegevoegd in een alsmaar complexer wordende projectomgeving, en aan de andere kant dient de kans zich aan om de focus te richten op het genereren van nieuwe kennis waarbij gebruik gemaakt wordt van ervaringen, kennis en inzichten van medewerkers. De programma's bieden ruimte voor het leggen van nieuwe verbanden en het zien van onverwachte relaties. Nieuw is de cursus over 'risicomanagement' die meer inzicht geeft in de cyclus van het identificeren en vaststellen van risico's en beheersmaatregelen. Om de lesstof relevant en toepasbaar te houden leveren steeds meer interne professionals vanuit de verschillende disciplines hun bijdrage. De uitwisseling van kennis en ervaring ondersteunt mensen in hun persoonlijke en professionele groei. Hoewel mede beoogd wordt met de interne cursussen het interne netwerk binnen VolkerWessels te versterken, zijn er tevens cursussen ontwikkeld voor één bepaalde sector of werkmaatschappij. Door het verder op maat maken van de lesstof kan de herkenbaarheid voor de deelnemers worden vergroot en de toepasbaarheid verhoogd.

Organisatieaanpassingen

In de afgelopen jaren zijn er bij verschillende werkmaatschappijen forse ingrepen geweest in de organisatie waarbij ook gedwongen ontslagen aan de orde waren. In 2005 is besloten de activiteiten van VolkerWessels Telecom Installaties per 31 december te beëindigen. De uitvoering heeft in 2006 plaatsgevonden. Binnen het kader van het daaraan gekoppelde collectieve ontslag lopen nog enkele juridische procedures. Het afgelopen jaar zijn voor de Nederlandse bedrijven de organisatorische aanpassingen in omvang beperkt gebleven. De voortdurend problematische situatie in Duitsland heeft geleid tot een vrijwel volledige sanering en desinvestering van de bouwactiviteiten in Duitsland. De infrastructuuractiviteiten (wegbouw en railinfra) blijven gehandhaafd. Hier werken 600 medewerkers.

Arbeidsvoorwaarden

Op het vlak van arbeidsvoorwaarden is 2006 ten opzichte van 2005 vanuit besluitvorming een relatief rustig jaar gebleken. De belangrijke wijzigingen op macroniveau zoals fiscaliteit pensioenen, levensloopregeling, zorgverzekering en WIA/WGA zijn per 1 januari 2006 ingevoerd. Dit heeft geresulteerd in een omvangrijke implementatieslag van de genomen besluiten. In de CAO-trajecten was met deze wijzigingen rekening gehouden, terwijl de voor VolkerWessels relevante CAO's expireerden na of ultimo 2006. Voor de ondernemings CAO Telecom die expireerde per 31 december 2006, zijn de onderhandelingen gestart en begin 2007 met een Principe-akkoord voor een CAO tot en met 2008 afgerond. De CAO Bouw, die afloopt 31 maart 2007, heeft een vervolg gekregen in een CAO tot en met 30 juni 2009. Gelet op de forse veranderingen in de huidige CAO Bouw hebben partijen alleen de loonparagraaf aangepast.

De VolkerWessels-pensioenregeling is gewijzigd per 1 januari 2006. In de regeling zelf is het beginsel van een middelloonregeling en een defined contribution voor de premie gehandhaafd maar is de bestaande garantie op indexatie van de loontrend vervallen. Voor de financieringsovereenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds is een gefixeerde premie afgesproken voor de duur van 5 jaar. Naast de kostprijsdekkende premie doet de onderneming nog enkele jaren een aanvullende storting om het fonds een steviger basis te geven. Conform de wettelijke eisen is de pensioenleeftijd op 65 jaar gesteld. Om het mogelijk te maken toch eerder met pensioen te gaan wordt maximaal gebruik gemaakt van de fiscale ruimte. Hiermee is een regeling vastgelegd die actuarieel gelijkwaardig is aan de regeling van het bedrijfstakpensioenfonds Bouw, waarvan dispensatie voor deelname is aangevraagd.

De wijzigingen in de financiering hebben tot gevolg dat het risico van indexatie geheel bij de deelnemers ligt en niet bij de onderneming. Over de wijzigingen is in 2006 uitvoerig met de actieve deelnemers en de pensioengerechtigden gecommuniceerd.

In de CAO Bouw is een overgangsregeling voor vroegpensioen afgesproken waarvan de details pas in de loop van 2006 duidelijk zijn geworden. Voor deze regeling kan geen dispensatie verkregen worden en kan vooral voor 55-plussers een substantieel deel van de pensioenvoorziening vormen. De complexiteit van vooral de overgangsregeling vraagt op individueel niveau een stevige communicatieinspanning om onzekerheid bij werknemers over hun pensioensituatie weg te nemen.

Per saldo kan gezegd worden dat door de overheid gewenste versoering van pensioenen grotendeels is gerepareerd. Zo is ook voor jongere medewerkers een pensionering voor het 65^e jaar realistisch, zeker wanneer ook gebruik gemaakt wordt van de levensloopregeling. Voor de levensloopregeling bestaat passend in het landelijke beeld nog maar weinig animo, voornemens om de spaarloonregeling te integreren met de levensloopregeling brengen hierin mogelijk verandering.

Binnen de pensioenregeling is ook een reparatie opgenomen voor een mogelijke inkomensachteruitgang voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten die gebruik maken van de WGA. Deze reparatie is conform de regelgeving in de Bouw, onduidelijkheid hierover heeft er toe geleid dat pas medio 2006 de aanpassing in het reglement van het pensioenfonds heeft plaatsgevonden. Op dit punt wordt overigens nog gewacht op een formele goedkeuring van De Nederlandsche Bank.

De dekkingsgraad (bij nominale marktwaardering) van het VolkerWessels Pensioenfonds bedraagt per 31 december 2006 127% (31 december 2005: 119%) op basis van waarderingen conform het Financieel Toetsing Kader van De Nederlandsche Bank.

De invoering van de zorgverzekering heeft tot veel irritatie geleid. Hoewel de verantwoordelijkheid van de werkgever formeel beperkt is tot het afdragen van een inkomensafhankelijke premie, heeft VolkerWessels een verzekeringscontract afgesloten. Hiermee wordt aan medewerkers en gezinsleden de mogelijkheid geboden om op vrijwillige basis en tegen aantrekkelijke voorwaarden een zorgverzekering af te sluiten. De verzekeraar is niet in staat gebleken om direct per 1 januari 2006 onze medewerkers van correcte zorgverzekeringspassen te voorzien. Pas medio 2006 is dit traject in goede banen geleid.

Arbeidsongeschiktheid

Voor de werkmaatschappijen van VolkerWessels in Nederland is het arbeidsongeschiktheidspercentage weer verder gedaald naar een als gemiddelde acceptabel percentage. De ontwikkeling over de afgelopen jaren is als volgt: 5,50% (2002), 4,95% (2003), 5,05% (2004), 4,86% (2005), 4,17% (2006). Aandacht op dit punt blijft noodzakelijk, vooral voor de werkmaatschappijen met een score die boven het gemiddelde ligt.

In 2006 hebben zich geen dodelijke bedrijfsongevallen voorgedaan bij medewerkers van VolkerWessels zelf maar wel bij enkele onderaannemers, die werkzaam waren op locaties van onze bedrijven. De noodzaak tot het strikt naleven van veiligheidsvoorschriften - ook door onderaannemers - kent een hoge prioriteit.

Medezeggenschap

De medezeggenschapsstructuur binnen VolkerWessels is primair verankerd binnen de werkmaatschappijen en bij de bouwondernemingen ook op regioniveau. Daarnaast is er op concernniveau een Centrale Ondernemingsraad. Binnen Nederland biedt de Wet op de ondernemingsraden de basis voor de medezeggenschap; buiten Nederland wordt de wetgeving in de betreffende landen gevolgd. In 2006 zijn in het Verenigde Koninkrijk aanzetten gegeven voor het inrichten van 'workers councils' bij werkmaatschappijen waar een formele medezeggenschapsstructuur ontbrak. Op Europees niveau is er een Europese Ondernemingsraad.

Gebruikelijke onderwerpen in het overleg met de Centrale Ondernemingsraad zijn: beleid en strategie van het concern, ontwikkeling van de resultaten, grotere projecten, veelzeggende ontwikkelingen bij specifieke werkmaatschappijen en arbeidsvoorwaardelijke ontwikkelingen.

In 2006 is er specifiek aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- *Situatie in de bouwsector in Duitsland;*
- *Clusterindeling VolkerWessels, samenstelling en taakverdeling Raad van Bestuur;*
- *Mogelijkheid en wenselijkheid van werknemersparticipaties;*
- *Verdere outsourcing automatisering (Optiflex);*
- *Leaseregeling, integrale autokostenregeling;*
- *Participatie Pensioenfonds VolkerWessels in LevensloopPlus, format reglement Levensloop;*
- *Decentralisatie personeelsregelingen naar werkmaatschappijen;*
- *Bijzonder verlof en kortdurend verzuim;*
- *Wet Harrewijn.*

Door de Centrale Ondernemingsraad is vanuit haar jaarlijkse themadag met leden van Ondernemingsraden aandacht gevraagd voor de vergrijzingproblematiek en leeftijdsbewust personeelsbeleid.

In de Europese Ondernemingsraad is vooral de situatie in Duitsland aan de orde geweest. Daarnaast is er ook gesproken over de mogelijkheden de Europese Ondernemingsraad te versterken met deelname vanuit het Verenigd Koninkrijk. Dit is nog niet geëffectueerd.

Integriteit

Integriteit is een thema dat blijvend aandacht vraagt. Bewustwording van de wenselijkheid en noodzaak van integer handelen vraagt ook in het jaar 2007 nadrukkelijk aandacht. Vertrouwensfunctionarissen van de werkmaatschappijen geven aan dat zij het wenselijk vinden nog meer aandacht aan dit onderwerp te geven, zowel in overleg binnen werkmaatschappijen als in overleg met de Raad van Bestuur.

In 2006 zijn bij vertrouwensfunctionarissen 8 meldingen geregistreerd. Hiervan is 1 melding nog in onderzoek, 3 meldingen hebben geleid tot ontslag vanwege onder andere benadeling van de werkgever en voor 4 meldingen is onvoldoende of geen bewijs van overtreding van de Gedragscode aangetoond. De meldingen zijn onderzocht met behulp van externe instanties en hebben behalve de genoemde disciplinaire maatregelen, ook wanneer onvoldoende bewijs is verkregen, geleid tot aanpassing van interne procedures.

Voor wat betreft het buitenland is bij de operaties in Duitsland fraude aan het licht gekomen waarbij tegen de betrokken medewerkers maatregelen genomen zijn, waaronder ontslagen. Voor wat betreft Oostelijk Europa moet de slechte businessmoraliteit in Polen genoemd worden. In dit land wordt geprobeerd op juridisch en politiek terrein verbetering aan te brengen.

Gedragscode en klokkenluiserregeling

De in 2003 ingevoerde nieuwe Gedragscode is in 2004 gecombineerd met de Regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand, kortweg de Klokkenluiserregeling. Beide documenten zijn gepubliceerd op de website van de onderneming.

Bedrijfskleding

In 2006 is door VolkerWessels nieuwe bedrijfskleding geïntroduceerd. Bij de inkoop van deze kleding is behalve op functionaliteit en comfort voor de medewerkers ook gekeken of deze kleding wordt gemaakt onder verantwoorde sociale condities. De kledingfabrikant is aangesloten bij de Fair Wear Foundation, een organisatie die borg staat voor acceptabele arbeidsomstandigheden in de fabrieken waar de kleding wordt gemaakt en toezicht houdt op de naleving van deze uitgangspunten. VolkerWessels won in 2006 de Corporate Fashion Award in de categorie *workwear*.

Innovatie Management

Innovatieve ontwikkelingen binnen VolkerWessels zijn het werk van de afzonderlijke werkmaatschappijen. Een innovatie is pas echt waardevol als het nut ervan in de praktijk wordt erkend. Een innovatie moet zijn praktische nut bewijzen en bewijzen dat het voldoet aan de steeds hogere verwachtingen. Daarbij gaat het niet alleen om klantgerichte innovaties, maar ook om interne, vaak procesgerichte innovaties.

VolkerWessels Innovatie Management signaleert deze ontwikkelingen en verbindt mensen en middelen met elkaar. Steeds vaker worden concepten bedacht waarbij de maatschappelijke relevantie een belangrijke rol speelt.

Het delen van kennis in alle geledingen van de werkmaatschappijen is, zeker in een decentraal gestuurde organisatie als VolkerWessels, van vitaal belang. Ook een organisatie als Jong VolkerWessels (aankomend management tot 35 jaar met een hbo- of academische achtergrond) ontwikkelt zich steeds meer als katalysator voor innovaties dankzij het leggen van verrassende verbindingen en contacten. Dit wordt onder meer bereikt door de door Jong VolkerWessels ontwikkelde Kenniskaart.

Duidelijk merkbaar is dat er veel kennis in het concern aanwezig is. Juist bij lokale en regionale vestigingen van onze bedrijven worden geregeld creatieve oplossingen bedacht voor opdrachtgevers. Deze kennis wordt steeds vaker uitgewisseld met collega's van andere vestigingen en werkmaatschappijen. Innovatie Management signaleert deze ontwikkelingen en stroomlijnt de contacten. De innovaties van het afgelopen jaar zijn gepubliceerd in dit jaarverslag.

De innovatieprogramma's en themabijeenkomsten waaraan in het verslagjaar 2006 aandacht is besteed, beslaan een breed spectrum. Onderwerpen die aan de orde zijn geweest:

- *Implementatie Risicomanagement;*
- *Luchtkwaliteit en Geluid;*
- *Duurzame Energie;*
- *Veiligheid en Openbare Orde;*
- *Verplaatsing Sportcomplexen;*
- *Watermanagement ('Stedelijk' Water);*
- *Recycling;*
- *Branchevreemd Partneren;*
- *Vergrijzing;*
- *Woonzorgconcepten;*
- *3D pilots;*
- *Floriade Limburg;*
- *Strategisch partneren bij beheer en onderhoud.*

Vooruitzichten 2007

VolkerWessels gaat 2007 met veel vertrouwen tegemoet. De omvang en kwaliteit van de orderportefeuille en de toenemende betrokkenheid bij vernieuwende concepten vormen de basis voor de verwachting dat VolkerWessels in 2007 een resultaat zal behalen dat hoger uitkomt dan in 2006.

Jaarrekening 2006

Geconsolideerde balans

Voor winstbestemming			
Bedragen in 1.000 euro's	Noot	31 december 2006	31 december 2005
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	(1)	69.423	74.903
Materiële vaste activa	(2)	389.335	374.140
Financiële vaste activa	(3)	108.437	138.171
		<u>567.195</u>	<u>587.214</u>
Vlottende activa			
Terreinen	(4)	363.164	378.227
Vastgoed bestemd voor verkoop	(5)	27.017	50.629
Voorraden	(6)	70.087	62.748
Onderhanden werken	(7)	166.605	203.315
Vorderingen	(8)	1.093.773	1.021.015
Liquide middelen	(9)	240.067	246.544
		<u>1.960.713</u>	<u>1.962.478</u>
Kortlopende schulden			
Bankkredieten	(10)	206.610	259.625
Overige schulden	(11)	1.136.040	1.192.843
		<u>1.342.650</u>	<u>1.452.468</u>
Saldo vlottende activa en kortlopende schulden		<u>618.063</u>	<u>510.010</u>
		<u>1.185.258</u>	<u>1.097.224</u>
Langlopende schulden			
Achtergestelde lening	(12)	0	1.921
Onderhandse leningen	(13)	133.935	112.573
		<u>133.935</u>	<u>114.494</u>
Vorzieningen	(14)	233.384	236.701
Aandeel van derden	(15)	3.846	7.149
Eigen vermogen	(16)	814.093	738.880
		<u>1.185.258</u>	<u>1.097.224</u>

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

Bedragen in 1.000 euro's	Noot	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten	(17)	4.488.368	4.157.251
Bedrijfslasten			
Kosten van grond- en hulpstoffen		- 1.203.145	- 985.185
Kosten van uitbestede werk en andere externe kosten		- 2.126.458	- 2.047.784
Lonen, salarissen, pensioenlasten en sociale lasten	(18)	- 847.511	- 866.379
Amortisatie		- 19.714	- 15.131
Afschrijving materiële vaste activa	(19)	- 67.259	- 65.027
Overige bedrijfskosten		- 68.754	- 72.661
		- 4.332.841	- 4.052.167
Resultaat deelnemingen na belastingen	(20)	- 5.140	20.302
Bedrijfsresultaat		150.387	125.386
Financiële baten en lasten	(21)	- 440	3.832
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		149.947	129.218
Belastingen	(22)	- 36.643	- 57.735
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen		113.304	71.483
Aandeel van derden		- 3.106	- 4.346
Winst na belastingen		110.198	67.137
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen (EBITDA)		237.360	205.544
Afschrijvingen materiële vaste activa		- 67.259	- 65.027
Bedrijfsresultaat voor amortisatie (EBITA)		170.101	140.517
Amortisatie		- 19.714	- 15.131
Bedrijfsresultaat na amortisatie (EBIT)		150.387	125.386

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Bedragen in 1.000 euro's	2006	2005
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Winst na belastingen	110.198	67.137
Amortisatie	19.714	15.131
Afschrijvingen materiële vaste activa	67.259	65.027
Resultaten niet geconsolideerde deelnemingen na aftrek dividend	- 3.175	- 1.022
Mutaties in terreinen / vastgoed bestemd voor verkoop/ voorraden / onderhanden werken	- 19.567	- 90.537
Mutaties in vorderingen	- 92.418	- 157.004
Mutaties in overige schulden	21.907	142.092
Mutaties in voorzieningen	- 3.367	- 39.403
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>100.551</u>	<u>1.421</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële en materiële vaste activa	- 113.650	- 93.350
Desinvesteringen van materiële vaste activa	24.674	13.096
Verwerving/verkoop groepsmaatschappijen	20.722	- 9.654
Des-/investerings in niet-geconsolideerde deelnemingen	30.064	- 22.778
Mutaties overige vorderingen	2.695	- 5.023
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>- 35.495</u>	<u>- 117.709</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen leningen op lange termijn	39.313	109.927
Aflossingen achtergestelde lening	- 20	- 539
Aflossingen leningen op lange termijn	- 19.788	- 69.864
Betaald dividend	- 26.830	- 34.208
Koersverschillen eigen vermogen	- 8.155	11.548
Overige mutaties	- 3.038	3.015
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>- 18.518</u>	<u>19.879</u>
Verloop liquiditeitspositie		
Liquiditeitspositie per 1 januari	- 13.081	83.328
Kasstroom uit operationele activiteiten	100.551	1.421
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 35.495	- 117.709
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	- 18.518	19.879
Liquiditeitspositie per 31 december	<u>33.457</u>	<u>- 13.081</u>
Samenstelling liquiditeitspositie per 31 december		
Liquide middelen	240.067	246.544
Bankkredieten	- 206.610	- 259.625
	<u>33.457</u>	<u>- 13.081</u>

Overzicht van het totaalresultaat

Bedragen in 1.000 euro's						2006	2005
Eigen Vermogen							
	Geplaatst kapitaal	Agio- reserve	Reserve koers- verschillen	Overige reserves	Niet verdeelde winsten	Totaal eigen vermogen	Totaal eigen vermogen
Stand 1 januari	83.844	67.339	2.007	518.553	67.137	738.880	694.403
Toevoeging aan reserves	-	-	-	40.307	- 40.307	-	-
Dividend 2005/2004	-	-	-	-	- 26.830	- 26.830	- 34.208
Resultaat 2006/2005	-	-	-	-	110.198	110.198	67.137
Overige mutaties	-	-	5.116	- 5.116	-	-	-
Koersverschillen	-	-	8.155	-	-	- 8.155	11.548
Stand per 31 december	<u>83.844</u>	<u>67.339</u>	<u>- 1.032</u>	<u>553.744</u>	<u>110.198</u>	<u>814.093</u>	<u>738.880</u>

Grondslagen van de jaarrekening

PRESENTATIEWIJZIGINGEN

VolkerWessels streeft ernaar de financiële berichtgeving van de onderneming transparanter te maken en beter inzicht te geven in de winstontwikkeling en vermogenspositie. Voor dit doel is een wijziging in de presentatie doorgevoerd. De wijziging is hieronder toegelicht.

Gesegmenteerde informatie

Met ingang van 2006 is de primaire segmentatiebasis (bedrijfssegmenten) aangepast aan de gewijzigde interne rapportagestructuur van VolkerWessels.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

In de consolidatie worden opgenomen VolkerWessels en haar groepsmaatschappijen. Dit betreft alle maatschappijen waarmee VolkerWessels een organisatorische en economische eenheid vormt. Integraal in de consolidatie worden opgenomen deelnemingen waarin beslissende zeggenschap op het beleid kan worden uitgeoefend. In het algemeen betreft het deelnemingen waarin het belang meer dan 50% bedraagt. Proportioneel in de consolidatie worden opgenomen deelnemingen in aannemingscombinaties voorzover tenminste eenzelfde invloed op het beleid kan worden uitgeoefend als door elk der overige participanten. Looptijd en rechtsvorm zijn hierbij niet van belang.

Indien aannemingscombinaties uitgeoefend worden in de vorm van een vennootschap onder firma wordt slechts rekening gehouden met hoofdelijke aansprakelijkheid, indien en voorzover daartoe aanleiding bestaat op grond van de financiële positie van de combinatie en/of van één of meer van de partners daarin.

OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA

Activa en passiva van groepsmaatschappijen in niet-eurolanden worden omgerekend tegen de per balansdatum geldende koersen. De posten van de winst- en verliesrekeningen van deze ondernemingen worden omgerekend tegen de gemiddelde koers in het verslagjaar. De koersverschillen die voortvloeien uit de omrekening van het aan deze ondernemingen ter beschikking gesteld vermogen, worden rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt. Vorderingen en schulden in vreemde valuta worden omgerekend tegen de op balansdatum geldende koersen of tegen de oorspronkelijke termijnkoers, indien voor valutaposities dekkingstransacties zijn afgesloten. De hierbij ontstane koersverschillen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

OMREKENINGSKOERSEN PER 31 DECEMBER

	USD	GBP	CAD
2006: € 1,- =	1,32	0,67	1,52
2005: € 1,- =	1,18	0,68	1,37

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

Immateriële vaste activa

Goodwill, die op het moment van verwerving van een onderneming wordt bepaald als het verschil tussen verkrijgingsprijs en de netto vermogenswaarde volgens de bij de vennootschap gebruikelijke grondslagen, wordt met ingang van 2001 geactiveerd en lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn wordt bepaald op basis van de geschatte economische levensduur. De verwerking van vóór 2001 betaalde goodwill is niet aangepast. Overige immateriële activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Materiële vaste activa in bestelling worden opgenomen voor de overeengekomen koopsommen. De nog bestaande verplichtingen uit hoofde van materiële vaste activa in bestelling worden gerubriceerd onder overige schulden. Afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend volgens een vast percentage van de verkrijgingsprijs op basis van de geschatte economische levensduur. Afschrijving vindt plaats tot op residuwaarde.

Grondslagen van de jaarrekening

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin tenminste invloed van betekenis op het beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd op de netto vermogenswaarde volgens de door de vennootschap gehanteerde grondslagen. De overige deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of indien noodzakelijk onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen. Vorderingen op deelnemingen worden gewaardeerd op nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte waardeverminderingen. De overige langlopende vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Terreinen

Terreinen in eigendom en terreinen waarvoor onvoorwaardelijke verplichtingen zijn aangegaan worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, vermeerderd met de kosten van infrastructurele ontwikkeling en overige uit het bezit van deze terreinen voortvloeiende kosten, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor ontwikkelingsrisico's. Activering van rente vindt niet plaats.

Vastgoed bestemd voor verkoop

Vastgoed bestemd voor verkoop wordt gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op kostprijs of marktwaarde per 31 december, indien deze lager is. De kostprijs is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder toepassing van de First-In First-Out methode. Voor minder courante voorraden en andere risico's worden voorzieningen getroffen.

Onderhanden werken

Onderhanden werken worden gewaardeerd op integrale kostprijs, waarin begrepen de directe kosten, toegerekende indirecte kosten, rentebaten en rentelasten en de naar rato van de voortgang van het project verantwoorde projectwinst. Voortgang van het project wordt voor waarderingsdoeleinden bepaald op basis van de voortgang van de productie. Verwachte verliezen worden zodra deze blijken geheel genomen. Bij vastgoedontwikkeling voor eigen rekening wordt winst toegerekend op basis van de voortgang van de productie en de gerealiseerde verkopen. Gedeclareerde termijnen worden in mindering gebracht op het onderhanden werk.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening wegens vermoedelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd op nominale waarde.

Lang- en kortlopende schulden

Alle schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

Voorzieningen

De voorziening voor latente belastingverplichtingen vloeit voort uit verschillen tussen de bedrijfs-economische en fiscale waardering van bepaalde activa en passiva voorzover deze verschillen in de toekomst in de belastingheffing zullen worden betrokken. De voorziening is berekend tegen de geldende belastingtarieven.

Binnen VolkerWessels is zowel sprake van toegezegde bijdrageregelingen als toegezegde pensioenregelingen. De verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer de bijdragen worden verschuldigd.

De toegezegde pensioenregelingen worden door middel van jaarlijkse premiebetaling aan het pensioenfonds gefinancierd. Voor het saldo van de contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken op balansdatum minus reële waarde van de fondsbeleggingen, wordt in de balans een voorziening getroffen voor pensioenverplichtingen respectievelijk een vordering opgenomen. Bij de berekening van het saldo van de vordering of verplichting wordt rekening gehouden met de op de balansdatum nog niet in het resultaat verwerkte actuariële resultaten.

Indien de cumulatieve actuariële resultaten voor de toegezegde pensioenregelingen meer bedragen dan het hoogste bedrag van 10% van de contante waarde van de pensioenaanspraken en 10% van de reële waarde van de fondsbeleggingen, vindt verwerking in de winst- en verliesrekening plaats van het bedrag van de overschrijding gedurende de verwachte gemiddelde resterende diensttijd van de actieve deelnemers.

Grondslagen van de jaarrekening

De pensioenlast voor de toegezegde pensioenregelingen wordt actuarieel berekend aan de hand van verwachtingen betreffende het verloop in het onderhavige boekjaar van de contante waarde van de pensioenaanspraken en de fondsbeleggingen, het aan het huidige boekjaar toe te rekenen deel van de nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte cumulatieve actuariële resultaten en afschrijvingslast van de overgangsverplichting.

De overige voorzieningen worden tegen nominale bedragen opgenomen.

Aandeel van derden

Het aandeel van derden in groepsmaatschappijen wordt gewaardeerd op netto vermogenswaarde volgens de door de vennootschap gehanteerde grondslagen.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Netto-omzet

De omzet omvat de opbrengsten van de in het verslagjaar opgeleverde werken, alsmede de opbrengsten van in het verslagjaar geleverde goederen en diensten. De omzet is exclusief omzetbelasting en exclusief binnen het concern uitgevoerde transacties.

Bedrijfsopbrengsten

Bedrijfsopbrengsten vormen het saldo van de productie van enig jaar tegen opbrengstwaarde, inclusief aan werken in uitvoering toegerekende winsten en/of getroffen verliesvoorzieningen. De omzet is exclusief omzetbelasting en exclusief binnen het concern uitgevoerde transacties.

Winstneming

Winsten op werken worden naar rato van de voortgang van de projecten verantwoord. Bij complexe projecten wordt niet eerder winst verantwoord dan nadat op grond van de voortgang van het project een verantwoorde inschatting mogelijk is.

Bedrijfslasten

Bedrijfslasten omvatten de tot de verantwoorde bedrijfsopbrengsten behorende directe en toegerekende indirecte kosten.

Resultaat deelnemingen

Als resultaat deelnemingen wordt opgenomen het groepsaandeel in de resultaten na belastingen van niet-geconsolideerde deelnemingen alsmede het resultaat op verkoop van deelnemingen.

Financiële baten en lasten

Als rentebaten respectievelijk rentelasten worden opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen rente van respectievelijk aan derden.

Belastingen

De belastingdruk wordt berekend over de in het boekjaar behaalde resultaten, met inachtneming van fiscale faciliteiten en niet aftrekbare bedragen. Met in de toekomst verschuldigde belastingen wordt rekening gehouden.

Aandeel van derden

Hieronder wordt opgenomen het aandeel van derden in de resultaten van de groepsmaatschappijen.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit de liquide middelen onder aftrek van bankkredieten. Koersverschillen worden direct verwerkt onder de betreffende posten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappijen respectievelijk verkoopprijs van de verkochte groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De in de verworven respectievelijk verkochte groepsmaatschappijen aanwezige liquiditeiten worden op de aankoopprijs respectievelijk verkoopprijs in mindering gebracht. De investeringen in materiële vaste activa worden opgenomen onder aftrek van de onder overige schulden voorkomende verplichtingen uit hoofde van vaste activa in bestelling. Transacties waarbij geen ruil van liquiditeiten plaatsvindt, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Grondslagen van de jaarrekening

BELANGRIJKSTE SCHATTINGEN EN BEOORDELINGEN IN DE JAARREKENING

Schattingen en beoordelingen worden voortdurend geëvalueerd en zijn gebaseerd op in het verleden opgedane ervaring en andere factoren, waaronder verwachtingen ten aanzien van toekomstige gebeurtenissen die zich gelet op de omstandigheden redelijkerwijs kunnen voordoen. VolkerWessels maakt schattingen en doet veronderstellingen ten aanzien van de toekomst. De werkelijkheid kan afwijken van de gemaakte schattingen.

Winstneming

Winsten op werken worden naar rato van de voortgang van de projecten verantwoord. Bij complexe projecten wordt niet eerder winst verantwoord dan nadat op grond van de voortgang van het project een verantwoorde inschatting mogelijk is. Verliesvoorzieningen op projecten worden genomen op het moment dat duidelijk is dat de kosten de opbrengsten van een project overstijgen. Per project wordt dit periodiek beoordeeld door de projectverantwoordelijke en het management van de betreffende werkmaatschappij. Deze beoordeling gebeurt met name op basis van de vastlegging in de projectdossiers, de projectadministratie en kennis en ervaring van betrokkenen. Inherent aan dit proces is dat inschattingen worden gemaakt. De werkelijkheid kan hiervan afwijken. Uit ervaringsgegevens blijkt overigens dat de inschattingen die in het verleden zijn gemaakt over het algemeen voldoende betrouwbaar zijn.

Voorzieningen

Getroffen voorzieningen zijn gebaseerd op de geschatte uiteindelijke uitstroom van middelen. De werkelijkheid kan hiervan afwijken.

Toegezegde pensioenregeling

Bij de bepaling van de voorziening voor toegezegde pensioenregelingen wordt rekening gehouden met een aantal actuariële grondslagen zoals disconteringsvoet, verwacht rendement op fondsbelegging en toekomstige salarisstijgingen. Deze actuariële grondslagen bevatten een schattingselement hetgeen invloed kan hebben op de hoogte van de voorziening.

GESEGMENTEERDE INFORMATIE

Er wordt gesegmenteerde informatie verstrekt voor de bedrijfs- en geografische segmenten van VolkerWessels. De primaire segmentatiebasis (bedrijfssegmenten) is gebaseerd op de bestuurlijke en interne rapportagestructuur binnen VolkerWessels.

Bedrijfssegmenten

Een segment is een bedrijfsonderdeel dat soortgelijke producten voortbrengt of diensten verleent en waarvan het rendements- en risicoprofiel afwijkt van dat van andere bedrijfsonderdelen. De segmenten van de groep zijn de sectoren: Bouw en Vastgoed Nederland, Civiel en Wegen, Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada, (Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw en Advies & Dienstverlening en Toelevering. De prijsstelling van interne leveringen tussen segmenten is gebaseerd op een zakelijke, objectieve grondslag.

Geografische segmenten

Voor de presentatie van informatie van geografische segmenten worden behaalde resultaten gealloceerd op basis van de geografische locatie van de onderneming. De prijsstelling van interne leveringen tussen segmenten is gebaseerd op een zakelijke, objectieve grondslag.

NOTATIE BEDRAGEN

Alle bedragen opgenomen in deze toelichting zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Toelichting op de geconsolideerde balans

				2006	2005
		Goodwill	Overige immateriële vaste activa	Totaal immateriële vaste activa	Totaal immateriële vaste activa
(1) Immateriële vaste activa					
Stand 1 januari					
Aanschafwaarde	102.758	2.240	104.998	85.280	
Cumulatieve afschrijvingen	- 30.002	- 93	- 30.095	- 17.342	
Boekwaarde	<u>72.756</u>	<u>2.147</u>	<u>74.903</u>	<u>67.938</u>	
Mutaties					
Betaalde goodwill met afschrijvingstermijn van 10 jaar	8.430	-	8.430	17.730	
Betaalde goodwill met afschrijvingstermijn tussen 5-10 jaar	-	-	-	-	
Betaalde goodwill met afschrijvingstermijn van 1-5 jaar	649	-	649	-	
Betaalde goodwill met afschrijvingstermijn van 1 jaar	3.320	-	3.320	1.796	
In consolidatie	149	-	149	-	
Aanpassing verkrijgingsprijs	881	-	881	- 1.122	
Restitutie	- 1.622	-	- 1.622	-	
Investering	-	1.397	1.397	2.240	
Amortisatie	- 19.235	- 479	- 19.714	- 15.131	
Koersverschillen	1.030	-	1.030	1.452	
Totaal mutaties	<u>- 6.398</u>	<u>918</u>	<u>- 5.480</u>	<u>6.965</u>	
Stand 31 december					
Aanschafwaarde	111.993	3.637	115.630	104.998	
Cumulatieve afschrijvingen	- 45.635	- 572	- 46.207	- 30.095	
Boekwaarde	<u>66.358</u>	<u>3.065</u>	<u>69.423</u>	<u>74.903</u>	
De afschrijvingstermijn wordt bepaald op basis van de geschatte economische levensduur.					
De in 2006/2005 betaalde goodwill heeft betrekking op:					
Pongers Groep bv, Nederland (belang 100%)			2.650	-	
Vialis Railway Systems bv, Nederland (belang resterende 30%)			4.588	-	
Laser Holdings Ltd., Verenigd Koninkrijk (belang 100%)			-	10.766	
Beheersmaatschappij Joh. Kroon & Zn. bv, Nederland (belang 100%)			-	4.470	
Total Power Solutions Ltd., Verenigd Koninkrijk (belang resterende 50%)			-	1.911	
Overige			5.161	2.379	
			<u>12.399</u>	<u>19.526</u>	

Onder overige is onder andere begrepen de aankoop van een resterend 0,65% belang in Kondor Wessels Nederland bv.

Toelichting op de geconsolideerde balans

(2) Materiële vaste activa					2006	2005
	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Materieel en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen	Materiële vaste activa in bestelling/ in aanbouw	Totaal materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Stand 1 januari						
Aanschafwaarde	235.949	509.897	120.952	22.637	889.435	848.680
Cumulatieve afschrijvingen	- 86.449	- 337.298	- 91.548	-	- 515.295	- 490.955
Boekwaarde	149.500	172.599	29.404	22.637	374.140	357.725
Mutaties						
Herrubricering	52	- 4.705	4.653	-	-	- 4.568
In consolidatie betrokken	2.184	786	515	-	3.485	8.311
Uit consolidatie	- 1.112	- 2.475	-	-	- 3.587	-
Investeringsen	14.403	63.818	14.577	15.845	108.643	85.680
Desinvesteringsen	- 3.842	- 12.063	- 7.720	-	- 23.625	- 12.584
In gebruik genomen	1.772	18.319	203	- 20.294	-	-
Afschrijvingen	- 9.724	- 44.074	- 13.461	-	- 67.259	- 65.027
Waardeverminderingen	-	-	-	-	-	512
Koersverschillen	- 1.286	- 929	- 20	- 227	- 2.462	5.115
Totaal mutaties	2.447	18.677	- 1.253	- 4.676	15.195	16.415
Stand 31 december						
Aanschafwaarde	238.995	524.197	99.226	17.961	880.379	889.435
Cumulatieve afschrijvingen	- 87.048	- 332.921	- 71.075	-	- 491.044	- 515.295
Boekwaarde	151.947	191.276	28.151	17.961	389.335	374.140

De toegepaste afschrijvingspercentages, gebaseerd op de geschatte economische levensduren, zijn:

Bedrijfsgebouwen	2 – 10
Materieel en installaties	5 – 50
Andere vaste bedrijfsmiddelen	20 – 33
Op bedrijfsterreinen wordt niet afgeschreven.	

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en terreinen is bepaald op basis van taxaties en bedraagt per 31 december 2006 circa € 245 miljoen (2005: € 233 miljoen) en van machines en installaties, bepaald met behulp van prijscouranten e.d. circa € 238 miljoen (2005: € 207 miljoen).

Onder de materiële vaste activa zijn activa begrepen met een boekwaarde van circa € 4,4 miljoen, die zijn gefinancierd door middel van financial lease-overeenkomsten. Van deze activa berust het juridisch eigendom bij derden. De hiermee samenhangende verplichtingen zijn opgenomen onder de kort- en langlopende schulden.

Toelichting op de geconsolideerde balans

(3) Financiële vaste activa	2006	2005
Deelnemingen	49.788	45.424
Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen	31.664	63.067
Overige vorderingen	26.985	29.680
	<u>108.437</u>	<u>138.171</u>
<i>Deelnemingen</i>	2006	2005
Stand 1 januari	45.424	35.208
Verworven	12.424	7.258
Verkocht	- 2.062	- 1.108
In consolidatie betrokken	- 6.284	- 2.133
Aandeel in resultaat	11.489	7.842
Ontvangen dividenden	- 8.314	- 6.820
Goodwill	- 45	-
Waardeverminderingen	- 51	- 26
Overige mutaties	-	2.019
Koersverschillen	- 2.793	3.184
	<u>49.788</u>	<u>45.424</u>
<i>Vorderingen op niet geconsolideerde deelnemingen</i>		
De vorderingen zijn in het algemeen langdurig dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening.		
<i>Overige vorderingen</i>		
Dit betreft onder meer de schuldenregeling ter zake van Nigeriaanse handelsvorderingen die zijn afgewikkeld door middel van in US dollars luidende rentedragende schuldbekentenissen uitgegeven door de Centrale Bank van Nigeria. Betaling van rente en aflossing geschiedt in kwartaaltermijnen van 2% van de hoofdsom tot en met het vierde kwartaal 2009 (dat is \$ 5,9 miljoen per jaar). De marktwaarde kan worden gesteld op circa € 13 miljoen (2005: € 18 miljoen).		
(4) Terreinen	2006	2005
Binnenland	307.522	271.709
Buitenland	55.642	106.518
	<u>363.164</u>	<u>378.227</u>
Deze post betreft voornamelijk terreinen die zijn verworven om in de nabije toekomst te ontwikkelen als bouwlocatie en voor het overige ten behoeve van de winning van zand voor infrastructurele projecten. Naar verwachting zal hiervan circa 80% binnen 3 jaar tot ontwikkeling komen. Met risico's uit hoofde van marktontwikkelingen is bij de waardering rekening gehouden. De terreinen opgenomen onder buitenland betreffen in 2006 voornamelijk gronden in Canada en Amerika.		
(5) Vastgoed bestemd voor verkoop	2006	2005
Verhuurd	18.935	37.392
Onverhuurd	8.082	13.237
	<u>27.017</u>	<u>50.629</u>
In de post vastgoed bestemd voor verkoop zijn begrepen een aantal verhuurde en onverhuurde appartementsgebouwen, woningen en een complex met centrale voorzieningen ten behoeve van een recreatieproject.		

Toelichting op de geconsolideerde balans

	2006	2005
(6) Voorraden		
Grondstoffen en hulpstoffen	42.488	39.543
Gereed product en handelsgoederen	27.599	23.205
	<u>70.087</u>	<u>62.748</u>
(7) Onderhanden werken		
Integrale kostprijs inclusief naar rato van voortgang gerealiseerd resultaat, verminderd met getroffen voorzieningen	4.607.725	4.427.568
Gedeclareerde termijnen	- 4.441.120	- 4.224.253
	<u>166.605</u>	<u>203.315</u>
Onderhanden werken met positief saldo na aftrek gedeclareerde termijnen	479.017	506.930
Onderhanden werken met negatief saldo na aftrek gedeclareerde termijnen	- 312.412	- 303.615
	<u>166.605</u>	<u>203.315</u>
De verdeling naar opdracht derden en eigen ontwikkeling is als volgt:		
<i>Opdracht derden</i>		
Integrale kostprijs inclusief naar rato van voortgang gerealiseerd resultaat, verminderd met getroffen voorzieningen	3.776.061	3.603.490
Gedeclareerde termijnen	- 3.753.584	- 3.583.836
	<u>22.477</u>	<u>19.654</u>
<i>Eigen ontwikkeling</i>		
Integrale kostprijs inclusief naar rato van voortgang gerealiseerd resultaat, verminderd met getroffen voorzieningen	831.664	824.078
Gedeclareerde termijnen	- 687.536	- 640.417
	<u>144.128</u>	<u>183.661</u>
Onder onderhanden werken in eigen ontwikkeling is € 17 miljoen begrepen voor in uitvoering zijnde, nog niet verkochte, projecten (2005: € 13 miljoen).		
(8) Vorderingen		
Handelsdebiteuren	752.196	701.357
Vorderingen van meegeconsolideerde aannemingscombinaties	139.072	136.395
Overige vorderingen	157.907	146.613
Overlopende activa	44.598	36.650
	<u>1.093.773</u>	<u>1.021.015</u>
(9) Liquide middelen		
Deposito's	16.158	14.670
Kas- en banksaldi	223.909	231.874
	<u>240.067</u>	<u>246.544</u>
De deposito's hebben een resterende looptijd van maximaal één maand en zijn te allen tijde opeisbaar. Onder de liquide middelen zijn begrepen liquiditeiten van aannemingscombinaties ten bedrage van € 85 miljoen (2005: € 86 miljoen). Hierover heeft de vennootschap niet de volledige beschikkingsmacht. Het bedrag aan liquide middelen van buitenlandse concernondernemingen, waarvoor transferbeperkingen gelden, is van ondergeschikte betekenis.		

Toelichting op de geconsolideerde balans

(10) Bankkredieten	2006	2005
Bankkredieten	206.610	259.625
Voor projectfinancieringen op limited en non-recourse basis zijn zekerheden verstrekt zoals: hypothecaire inschrijvingen op onroerende zaken, dan wel positieve/negatieve hypotheekverklaring.		
(11) Overige schulden	2006	2005
Verplichte aflossingen op leningen	14.275	15.670
Ontvangen voorschotten inzake werken	4.979	15.494
Handelscrediteuren	487.261	448.360
Overige crediteuren en te betalen kosten	221.006	292.372
Schulden van meegeconsolideerde aannemingscombinaties	146.366	158.296
Schulden aan niet geconsolideerde deelnemingen	4.984	4.863
Belastingen en premies sociale lasten	93.178	84.995
Verplichtingen uit hoofde van vaste activa in bestelling	9.174	14.372
Onvoorwaardelijke verplichtingen terreinen	33.233	47.361
Overlopende passiva	121.584	111.060
	<u>1.136.040</u>	<u>1.192.843</u>
(12) Achtergestelde lening	2006	2005
5,75% obligatielening 2000	1.901	1.921
	<u>1.901</u>	<u>1.921</u>
Aflossing in 2007/2006	- 1.901	-
	<u>0</u>	<u>1.921</u>
Af te lossen na één, doch binnen vijf jaar	<u>0</u>	<u>1.921</u>
De 5,75% obligatielening 2000, oorspronkelijk groot nominaal € 4.326.720, is verdeeld in obligaties van nominaal € 480 elk. De lening heeft een looptijd tot uiterlijk 1 juli 2007. Deze lening is achtergesteld ten opzichte van alle schulden van de vennootschap. De marktwaarde komt ongeveer overeen met de boekwaarde.		

Toelichting op de geconsolideerde balans

(13) Onderhandse leningen	2006	2005
Financial Lease	3.546	4.252
Onderhandse leningen	127.810	106.604
Schulden lang van combinaties	14.953	17.387
	<u>146.309</u>	<u>128.243</u>
Aflossing in 2007/2006	- 12.374	- 15.670
	<u>133.935</u>	<u>112.573</u>
Af te lossen na één, doch binnen vijf jaar	107.070	69.238
Af te lossen na vijf jaar	26.865	43.335
	<u>133.935</u>	<u>112.573</u>

De binnen een jaar vervallende aflossingsverplichtingen zijn opgenomen onder kortlopende schulden. Het gewogen gemiddelde van de rentevoeten bedraagt 5,1% (2005: 4,5%). De marktwaarde van de leningen komt ongeveer overeen met de boekwaarde.

(14) Voorzieningen

Verloop

	Stand 1 januari	Koers- verschillen	Dotatie	Oprenting	Besteding	Vrijval	Stand 31 december
Latente belastingverplichtingen	53.003	- 270	24.741	- -	653	- 9.036	67.785
Pensioenen	32.151	- 37	2.795	2.100	- 4.372	- 1.880	30.757
Garantieverplichtingen	46.686	- 67	36.320	- -	8.757	- 4.715	69.467
Milieu	11.342	-	-	- -	262	- 100	10.980
Organisatie-aanpassingen	8.449	-	2.445	- -	3.131	- 888	6.875
Negatieve waarde van deelnemingen	5.983	-	-	- -	4.911	-	1.072
Voorziening verwachte projectverliezen	26.513	-	883	- -	6.242	-	21.154
Voorziening herstelkosten	765	-	64	- -	206	- 100	523
Overige voorzieningen	51.809	- 71	7.806	- -	31.543	- 3.230	24.771
	<u>236.701</u>	<u>- 445</u>	<u>75.054</u>	<u>2.100</u>	<u>- 60.077</u>	<u>- 19.949</u>	<u>233.384</u>

Met ingang van 13 augustus 2003 vormt Koninklijke Volker Wessels Stevin nv een fiscale eenheid met Victor Rijssen bv. Op grond hiervan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor belasting-schulden van de fiscale eenheid als geheel.

De voorzieningen voor latente belastingverplichtingen hebben betrekking op toekomstige belasting-verplichtingen die voortvloeien uit verschillen tussen de fiscale en bedrijfseconomische waardering voor bepaalde activa en passiva.

De verschuldigde belastingen van de werkmaatschappijen, die deel uitmaken van de fiscale eenheid van Koninklijke Volker Wessels Stevin nv, worden bepaald op het fiscale resultaat van de werkmaatschappij, als ware de werkmaatschappij een zelfstandige belastingplichtige. De voorziening voor latente belastingverplichtingen binnen Nederland is gewaardeerd tegen 25,5%.

De voorziening voor pensioenen betreft onder meer een aantal pensioentoezeggingen, die niet zijn ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Koninklijke Volker Wessels Stevin. De pensioenrechten opgebouwd binnen de Stichting Pensioenfonds Koninklijke Volker Wessels Stevin zijn volledig afgefinancierd. Gedurende het verslagjaar 2005 is de pensioentoezegging van VolkerWessels van een toegezegd pensioenregeling omgezet in een toegezegde bijdrageregeling. De hieruit voortvloeiende consequenties zijn in de jaarrekening 2005 volgens Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 271 Personeelsbeloningen verwerkt. Voor in de toekomst verschuldigde en uit backservice-verplichtingen voortvloeiende toeslagen, begrepen in de premies voor het Bedrijfspensioenfonds voor de Bouwnijverheid, is in de jaarrekening geen voorziening opgenomen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Toegezegde bijdrageregelingen / Toegezegde pensioenregelingen

De verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer de bijdrage wordt verschuldigd.

Daarnaast heeft de onderneming in het Verenigd Koninkrijk nog een aantal toegezegde pensioenregelingen voor werknemers die voor 1-1-2005 in dienst zijn getreden. Deze toegezegde pensioenregelingen worden door middel van jaarlijkse premiebetaling aan het pensioenfonds afgefinancierd. Voor het saldo van de contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken op balansdatum minus reële waarde van de fondsbelegging, wordt in de balans een voorziening getroffen voor pensioenverplichtingen respectievelijk een vordering opgenomen. Bij de berekening van het saldo van de vordering of verplichting wordt rekening gehouden met de op balansdatum nog niet in het resultaat verwerkte actuariële resultaten.

Indien de cumulatieve actuariële resultaten meer bedragen dan het hoogste bedrag van 10% van de contante waarde van de pensioenaanspraken en 10% van de reële waarde van de fondsbeleggingen, vindt verwerking in de winst- en verliesrekening plaats van het bedrag van de overschrijding gedurende de verwachte gemiddelde resterende diensttijd van de actieve deelnemers. De pensioenlast wordt actuariel berekend aan de hand van verwachtingen betreffende het verloop in het onderhavige boekjaar van de contante waarde van de pensioenaanspraken en de fondsbeleggingen, het aan het huidige boekjaar toe te rekenen deel van de nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte cumulatieve actuariële resultaten en afschrijvingslast van de overgangsverplichting.

Pensioenvoorziening

	2006	2005
Toegezegde pensioenregelingen in Nederland	-	-
Toegezegde pensioenregelingen in het Verenigd Koninkrijk	492	497
Voorziening overgangsregeling VUT en prepensioen	21.487	25.953
Overige pensioenregelingen	8.778	5.701
	<u>30.757</u>	<u>32.151</u>

Toegezegde pensioenregelingen in Nederland

	2006	2005
Contante waarde van toegekende pensioenaanspraken	-	-
Reële waarde van de fondsbeleggingen	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Tekort in het fonds	-	-
Nog niet geamortiseerde overgangsverplichting	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
(Netto)pensioenvoorziening	-	-

Verloop (netto)pensioenvoorziening in Nederland

	2006	2005
Netto pensioenverplichting per 1 januari	-	0
Betaling pensioenpremie	-	44.414
In de winst- en verliesrekening opgenomen pensioenlast	-	- 44.414
	<u>-</u>	<u>-</u>
Netto pensioenverplichting per 31 december	-	0

Pensioenlast

	2006	2005
Oprenting verplichting	-	34.327
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-	33.325
Verwachte opbrengst fondsbeleggingen	-	- 39.662
Afschrijving overgangsverplichting	-	4.146
Inperkingsresultaat	-	12.278
	<u>-</u>	<u>-</u>
Pensioenlast	-	44.414

De voornaamste actuariële grondslagen over 2005

	2006	2005
Disconteringsvoet	-	4,50%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	-	5,50%
Toekomstige salarisstijgingen	-	2,25%
Indexatie van pensioenuitkeringen	-	1,50%

Toelichting op de geconsolideerde balans

Toegezegde pensioenregelingen in het Verenigd Koninkrijk				
	2006		2005	
Contante waarde van toegekende pensioenaanspraken	-	46.259	-	42.422
Reële waarde van de fondsbeleggingen		38.918		33.087
Tekort in het fonds	-	7.341	-	9.335
Nog niet geamortiseerde actuariële resultaten		1.208		1.468
Nog niet geamortiseerde overgangsverplichting		5.641		7.370
(Netto)pensioenvoorziening	-	492	-	497
Verloop (netto)pensioenvoorziening in het Verenigd Koninkrijk				
	2006		2005	
Netto pensioenverplichting per 1 januari	-	497		0
Koersverschillen	-	17		-
Betaling pensioenpremie		3.381		2.253
In de winst- en verliesrekening opgenomen pensioenlast	-	3.359	-	2.750
Netto pensioenverplichting per 31 december	-	492	-	497
Pensioenlast				
	2006		2005	
Oprenting verplichting		2.044		1.923
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten		1.998		1.643
Verwachte opbrengst fondsbeleggingen	-	2.080	-	1.654
Werknemersbijdrage	-	529	-	521
Inperkingsresultaat		-		484
Afschrijving overgangsverplichting		1.926		1.843
Pensioenlast		3.359		2.750
De voornaamste actuariële grondslagen over 2006/2005				
	2006		2005	
Disconteringsvoet		5,10%		4,75%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen		6,00%		6,00%
Toekomstige salarisstijgingen		3,00%		2,50%
Indexatie van pensioenuitkeringen		2,80%		2,50%

Toelichting op de geconsolideerde balans

De voorziening voor garantieverplichtingen dient ter dekking van mogelijke verplichtingen inzake opgeleverde werken binnen de garantieperioden. De toevoeging aan de voorziening is gebaseerd op een uit ervaring verkregen percentage van de omzet. In het verslagjaar is voor circa € 9 miljoen (2005: circa € 8 miljoen) aangewend uit hoofde van garantieverplichtingen.

De voorziening voor milieu-eisen dient voor mogelijke uitgaven voor milieutechnische aanpassingen. Uit hoofde van onder meer sanering van gronden en terreinen is in 2006 € 0,3 miljoen (2005: € 0,3 miljoen) besteed. De voorziening dient als langlopend te worden beschouwd.

De voorziening voor organisatie-aanpassingen dient voor uitgaven uit hoofde van noodzakelijk geachte wijzigingen in de operationele structuur, teneinde op veranderende markteisen te kunnen blijven inspelen. In 2006 is circa € 2 miljoen gedoteerd en is circa € 3 miljoen aangewend.

De voorziening voor overige risico's zijn van uiteenlopende aard en dienen ondermeer ter dekking van mogelijke verplichtingen uit hoofde van aanvullende uitkeringen voor WAO en ziektewet, alsmede mededingingsboetes. Tegen de door de Europese Commissie opgelegde beschikking inzake bitumen is hoger beroep aangetekend.

De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter.

(15) Aandeel van derden

	2006	2005
Belang van derden in groepsmaatschappijen	3.846	7.149

(16) Eigen vermogen

	2006	2005
Gestort en opgevraagd kapitaal	83.844	83.844
Reserves	620.051	587.899
Niet verdeelde winsten	110.198	67.137
	<u>814.093</u>	<u>738.880</u>

Een nadere samenstelling alsmede verloop van het eigen vermogen is opgenomen in de toelichting op de vennootschappelijke balans.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Garanties	2006	2005
Garanties in verband met uitvoering van werken	524.000	486.000
Garanties in verband met ontvangen vooruitbetalingen	9.000	12.000
Garanties verstrekt aan opdrachtgevers in Noord Amerika*	70.000	65.000
	603.000	563.000

* In afwijking van hetgeen in Europa gebruikelijk is, worden aan opdrachtgevers voor de volledige aannemingsom garanties afgegeven

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen	2006	2005
Lease-overeenkomsten	71.000	67.000
Huurovereenkomsten	70.000	62.000
Erfpachtovereenkomsten	0	3.000
Voorwaardelijke verplichting tot aankoop van bouwterreinen	87.000	78.000
Overige	8.000	16.000

De verplichtingen uit hoofde van lease-overeenkomsten betreffen hoofdzakelijk transportmiddelen.

De verplichtingen uit hoofde van huurovereenkomsten betreffen hoofdzakelijk onroerend goed.

De verplichtingen voor 'operational lease' en huur in nominale bedragen zijn als volgt verdeeld over de komende jaren:

	2007	2008	2009	2010	2011	na 2011
Lease-overeenkomsten	26.000	19.000	13.000	8.000	3.000	2.000
Huurovereenkomsten	16.000	13.000	11.000	10.000	7.000	13.000

In Nederland zijn verplichtingen aangegaan in verband met grondaankopen tot een bedrag van € 87 miljoen (2005: € 78 miljoen) gedeeltelijk onder voorbehoud van de bestemmingswijzigingen respectievelijk af te geven vergunningen.

De vennootschap heeft zich door middel van bij het Handelsregister gedeponeerde verklaringen hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor uit rechtshandelingen voortvloeiende schulden van een aantal van haar Nederlandse groepsmaatschappijen. Voorts heeft een aantal werkmaatschappijen zich hoofdelijk medeaansprakelijk gesteld voor de verplichtingen van de vennootschap tegenover enkele banken.

Indien aannemingscombinaties uitgeoefend worden in de vorm van een vennootschap onder firma wordt slechts rekening gehouden met hoofdelijke aansprakelijkheid, indien en voor zover daartoe aanleiding bestaat op grond van de financiële positie van de combinatie en/of van één of meer van de partners daarin.

Transacties met verbonden partijen

VolkerWessels onderscheidt de navolgende verbonden partijen: groepsmaatschappijen, de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen, Stichting Pensioenfonds Koninklijke Volker Wessels Stevin en Reggeborgh bv en haar groepsmaatschappijen. Transacties met verbonden partijen geschieden tegen prijzen welke ook worden toegepast bij transacties met derden.

Raad van Bestuur

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur over 2006 is als volgt:

	Vaste beloning	Bonus ***	Pensioenlast	Totaal 2006
H.J. Hazewinkel	383.350	150.000	94.802	628.152
A.J.M. Beekman*	228.232	110.000	56.233	394.465
D. Boers**	137.496	-	24.027	161.523
A.J. de Jong	342.350	187.500	84.349	614.199
J.C. de Pagter**	137.496	-	33.587	171.083
D. Wessels	342.350	150.000	84.349	576.699
Totaal leden Raad van Bestuur				2.546.121

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur over 2005 is als volgt:

	Vaste beloning	Bonus***	Pensioenlast	Totaal 2005
H.J. Hazewinkel	374.000	250.000	91.766	715.766
A.J.M. Beekman****	222.664	-	47.121	269.785
A.J. de Jong	334.000	250.000	81.536	665.536
D. Wessels	334.000	250.000	81.720	665.720
Totaal leden Raad van Bestuur				2.316.807

Behalve de reguliere pensioenpremie zijn voor de leden van de Raad van Bestuur, ten gevolge van een in het verleden ontstane financieringsachterstand, in 2005 additionele premiestortingen verricht ter hoogte van € 643.499. De pensioenregeling blijft ongewijzigd.

* Lid Raad van Bestuur tot en met 31 augustus 2006

** Lid Raad van Bestuur vanaf 1 juli 2006

*** De bonus heeft betrekking op het voorafgaande verslagjaar en is gerelateerd aan de winst voor belastingen

**** Lid Raad van Bestuur vanaf 1 mei 2005

Leningen verstrekt aan bestuurders

Gedurende het verslagjaar is aan de heren D. Boers en J.C. de Pagter een lening verstrekt welke uitsluitend is bestemd voor de aankoop van certificaten van aandelen Victor Rijssen bv.

	Stand 1 januari	Ontvangen in 2006	Aflossing in 2006	Stand 31 december	Rentevoet****
D. Boers	-	201.500	0	201.500	3,50%
J.C. de Pagter	-	302.250	0	302.250	3,50%

**** Dit betreft een jaarlijkse aan te passen variabele rente.

Transacties met verbonden partijen

Raad van Commissarissen

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen over 2006/2005 is als volgt:

	Vaste beloning 2006	Vaste beloning 2005
M.C. van Veen	31.476	29.952
A. Baan	26.480	24.960
A.P.H. van Baardewijk	21.961	20.422
P.J. Kalff	26.480	24.960
P.O. Vermeulen	26.480	24.960
Totaal leden Raad van Commissarissen	132.877	125.254

Aan de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn geen voorschotten of garanties verstrekt.

Stichting Pensioenfonds Koninklijke Volker Wessels Stevin

VolkerWessels is verbonden met de Stichting Pensioenfonds koninklijke Volker Wessels Stevin. De belangrijkste taak van het pensioenfonds is het uitvoeren van de pensioenregelingen voor (ex)werknemers en gepensioneerden van VolkerWessels. Gedurende het verslagjaar heeft VolkerWessels € 45,1 miljoen aan premie betaald.

Reggeborgh bv

Gedurende het verslagjaar zijn voor € 58 miljoen opdrachten uitgevoerd voor Reggeborgh en haar groepsmaatschappijen.

Financiële instrumenten

Renterisicobeheer

Derivaten worden voornamelijk gebruikt om de variabele rentetarieven om te zetten in vaste tarieven. Deze instrumenten worden alleen gebruikt voor het afdekken van risico's. Er bestaan controlemaatregelen die betrekking hebben op alle financiële instrumenten. Het gebruik van instrumenten met hefboomwerking is niet toegestaan.

Valutarisicobeheer

Door de onderneming worden valutatermijntransacties en valutaswaps afgesloten met het doel om risico's af te dekken die voortvloeien uit de normale bedrijfsactiviteiten. Centraal in dit beleid staat het doel de onderneming te beschermen tegen het risico dat de uiteindelijke kasstroom negatief wordt beïnvloed door wisselkoersveranderingen. Het totaal van uitstaande transacties per balansdatum heeft in relatie tot de gehele onderneming een bescheiden omvang.

Concentratie van kredietrisico's

Dit risico behelst het verlies dat zou kunnen ontstaan indien op balansdatum wederpartijen in gebreke zouden blijven hun contractuele verplichtingen na te komen.

Met betrekking tot de normale debiteurenrisico's wordt ter beheersing van dit risico gebruik gemaakt van informatie van erkende instellingen die zich op het leveren van krediet-informatie hebben toegelegd. Financiële instrumenten (derivaten) worden uitsluitend met eersteklas banken afgesloten. De beschikbare liquide middelen worden bij verschillende banken of in eersteklas papier kortlopend belegd.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(17) Bedrijfsopbrengsten (bedragen in miljoenen euro's)	2006	2005
Netto-omzet	4.308	3.421
Wijziging in integrale kostprijs onderhanden werken	180	736
Bedrijfsopbrengsten	4.488	4.157

De bedrijfsopbrengsten over het jaar 2006 zijn als volgt naar sector en regio verdeeld:

	Nederland	U.K.	Overig Europa	Buiten Europa	Totaal
Bouw en Vastgoed Nederland	1.392	-	-	-	1.392
Civiel en Wegen	728	768	120	-	1.616
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada (Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	-	-	-	206	206
Advies & Dienstverlening en Toelevering	992	96	109	-	1.197
Niet gealloceerd (inclusief beëindigde activiteiten Duitsland)	229	-	5	-	234
	-	-	143	-	143
	3.341	864	377	206	4.788
Af: intercompany	- 270	- 13	- 17	-	- 300
Bedrijfsopbrengsten	3.071	851	360	206	4.488
In procenten	68%	19%	8%	5%	100%

De bedrijfsopbrengsten over het jaar 2005 zijn als volgt naar sector en regio verdeeld:

	Nederland	U.K.	Overig Europa	Buiten Europa	Totaal
Bouw en Vastgoed Nederland	1.206	-	-	-	1.206
Civiel en Wegen	663	528	2	-	1.193
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada (Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	-	-	-	206	206
Advies & Dienstverlening en Toelevering	983	88	109	-	1.180
Niet gealloceerd (inclusief beëindigde activiteiten Duitsland)	206	-	2	-	208
	-	-	420	-	420
	3.058	616	533	206	4.413
Af: intercompany	- 211	-	- 45	-	- 256
Bedrijfsopbrengsten	2.847	616	488	206	4.157
In procenten	68%	15%	12%	5%	100%

De nadere segmentering naar sector en geografisch werkgebied is opgenomen op pagina 96 tot en met 101.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

	2006	2005
(18) Lonen, salarissen, pensioenlasten en sociale lasten		
Lonen en salarissen	- 678.527	- 680.187
Pensioenlasten	- 67.755	- 61.560
Overige sociale lasten	- 101.229	- 124.632
	<u>- 847.511</u>	<u>- 866.379</u>
(19) Afschrijvingen materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	- 9.724	- 8.200
Materieel en installaties	- 44.074	- 43.100
Andere vaste bedrijfsmiddelen	- 13.461	- 13.727
	<u>- 67.259</u>	<u>- 65.027</u>
(20) Resultaat deelnemingen na belastingen		
Resultaat niet geconsolideerde deelnemingen	11.489	7.842
Verkoop deelnemingen	- 16.629	12.460
	<u>- 5.140</u>	<u>20.302</u>
Het resultaat op verkoop van deelnemingen bevat onder andere resultaten op verkoop van deelnemingen aan verbonden partijen.		
(21) Financiële baten en lasten		
Rentebaten vorderingen lang	1.740	1.553
Rentebaten vorderingen kort	14.164	14.866
Opbrengst Nigeriaanse schuldbekentenissen	4.798	4.764
Rentelasten schulden lang	- 5.830	- 4.322
Rentelasten schulden kort	- 14.127	- 12.472
Valutaverschillen per saldo	- 1.185	- 557
	<u>- 440</u>	<u>3.832</u>
De post valutaverschillen betreft zowel omrekeningsverschillen als resultaten uit valutadekkings- en termijntransacties.		

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(22) Belastingen	2006	2005
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	- 62.835	- 62.241
Belastingvoordeel uit liquidatieverliezen en compensabele verliezen	26.192	4.506
	<u>- 36.643</u>	<u>- 57.735</u>

De belastingdruk op resultaten uit gewone bedrijfsuitoefening is onder dit hoofd opgenomen. De effectieve belastingdruk bedraagt 24,4%.

De vennootschap beschikt nog ultimo 2006 over mogelijke belastingvoordelen in Nederland ten bedrage van circa € 3 miljoen. Dit voordeel is berekend op basis van toekomstige liquidatieverliezen (waarvoor in de meeste gevallen de medewerking van derden is vereist) en waarderingsverschillen tussen de fiscale en commerciële jaarrekening.

Hiervan is binnen 1 jaar ten minste € 1 miljoen verrekenbaar.

Gedurende het verslagjaar zijn de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten verkocht en deels geliquideerd hetgeen resulteert in een compensabel verlies. Dit compensabele verlies is volledig gewaardeerd. Deze waardering heeft het resultaat met € 26,2 miljoen beïnvloed (2005: € 4,5 miljoen).

(23) Winst na belastingen (bedragen in miljoenen euro's)	2006	2005
Invloed eenmalige effecten	- 35	- 73
Doorlopende activiteiten	145	140
Winst na belastingen	<u>110</u>	<u>67</u>

De eenmalige effecten betreffen enerzijds het verlies voortvloeiend uit de sanering van de Duitse bouw- en vastgoedactiviteiten en anderzijds, in 2006, baten uit hoofde van de schuldsanering Nigeria.

Resultaten per sector

RESULTATEN 2006

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

	Bouw en Vastgoed Nederland		Civiel en Wegen	
Bedrijfsopbrengsten		1.392		1.616
Overige bedrijfslasten	-	1.297	-	1.568
Afschrijvingen materiële vaste activa	-	4	-	13
Resultaat deelnemingen na belastingen		4		4
EBITA		95		39
Amortisatie	-	2	-	11
EBIT		93		28
Financiële baten en lasten				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen				
Belastingen				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen				
Aandeel van derden				
Winst na belastingen				

RESULTATEN 2005

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

	Bouw en Vastgoed Nederland		Civiel en Wegen	
Bedrijfsopbrengsten		1.206		1.193
Overige bedrijfslasten	-	1.118	-	1.141
Afschrijvingen materiële vaste activa	-	6	-	11
Resultaat deelnemingen na belastingen		2		1
EBITA		84		42
Amortisatie	-	2	-	5
EBIT		82		37
Financiële baten en lasten				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen				
Belastingen				
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen				
Aandeel van derden				
Winst na belastingen				

* Inclusief beëindigde activiteiten Duitsland

Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling	(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	Advies & Dienstverlening en Systeembouw	Niet gealloceerd*/ eliminatie	Totaal	
206	1.197	234	-	157	4.488
- 173	- 1.149	- 180	-	121	- 4.246
- 5	- 11	- 27	-	7	- 67
3	1	1	-	18	5
31	38	28	-	61	170
0	- 3	- 1	-	3	- 20
31	35	27	-	64	150
					0
					150
					- 37
					113
					- 3
					110

Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling	(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	Advies & Dienstverlening en Systeembouw	Niet gealloceerd*/ eliminatie	Totaal	
206	1.180	208	-	164	4.157
- 171	- 1.123	- 163	-	256	- 3.972
- 4	- 12	- 25	-	7	- 65
3	6	0	-	20	20
34	39	20	-	79	140
0	- 7	- 1	-	0	- 15
34	32	19	-	79	125
					4
					129
					- 58
					71
					- 4
					67

Overige gegevens per sector

OVERIGE GEGEVENS 2006

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

	Bouw en Vastgoed Nederland	Civiel en Wegen
Orderportefeuille	2.962	1.584
Activa	884	604
Verplichtingen	447	485
Werkzaam vermogen	437	119
Deelnemingen	10	4
Netto investeringen in materiële vaste activa	- 1	24
Netto investeringen in immateriële vaste activa	1	3
Gemiddeld aantal medewerkers	3.100	4.600
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1 .000)	449	351
EBITA / werkzaam vermogen	21,9%	32,8%
EBIT / werkzaam vermogen	21,3%	23,3%

OVERIGE GEGEVENS 2005

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

	Bouw en Vastgoed Nederland	Civiel en Wegen
Orderportefeuille	2.341	1.100
Activa	777	548
Verplichtingen	430	427
Werkzaam vermogen	347	121
Deelnemingen	10	4
Netto investeringen in materiële vaste activa	2	16
Netto investeringen in immateriële vaste activa	4	11
Gemiddeld aantal medewerkers	3.000	4.000
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1 .000)	402	298
EBITA / werkzaam vermogen	24,3%	34,7%
EBIT / werkzaam vermogen	23,6%	30,6%

* Inclusief beëindigde activiteiten Duitsland

Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	Advies & Dienstverlening en Systeembouw		Niet gealloceerd*/ eliminatie	Totaal
387	942	76	-	325	5.626
168	573	204		95	2.528
72	290	79		104	1.477
96	283	125	-	9	1.051
35	-	6		1	6
20	16	36	-	10	85
0	7	0		2	13
800	6.300	1.550		50	16.400
257	190	151		-	274
32,7%	13,4%	22,4%		-	16,2%
32,7%	12,4%	21,6%		-	14,3%
Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada	(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw	Advies & Dienstverlening en Systeembouw		Niet gealloceerd*/ eliminatie	Totaal
367	903	69		81	4.861
164	525	191		345	2.550
69	299	73		269	1.567
95	226	118		76	983
28	-	5		1	7
7	21	28		7	81
0	6	0		0	21
800	6.400	1.500		1.000	16.700
258	184	139		-	249
35,4%	17,3%	16,9%		-	14,3%
35,4%	14,2%	16,1%		-	12,8%

Resultaten geografisch

RESULTATEN 2006						
Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld						
	Nederland**	UK	Overig Buitenland	Niet gealloceerd*/ eliminatie	Totaal	
Bedrijfsopbrengsten	3.341	864	440	- 157	4.488	
Overige bedrijfslasten	- 3.133	- 849	- 385	- 121	- 4.246	
Afschrijvingen materiële vaste activa	- 48	- 5	- 7	- 7	- 67	
Resultaat deelnemingen na belastingen	13	0	0	- 18	5	
EBITA	173	10	48	- 61	170	
Amortisatie	- 6	- 10	- 1	- 3	- 20	
EBIT	167	0	47	- 64	150	
Financiële baten en lasten					0	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen					150	
Belastingen					- 37	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen					113	
Aandeel van derden					- 3	
Winst na belastingen					110	
RESULTATEN 2005						
Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld						
	Nederland**	UK	Overig Buitenland	Niet gealloceerd*/ eliminatie	Totaal	
Bedrijfsopbrengsten	3.058	616	319	- 164	4.157	
Overige bedrijfslasten	- 2.828	- 599	- 289	- 256	- 3.972	
Afschrijvingen materiële vaste activa	- 47	- 4	- 7	- 7	- 65	
Resultaat deelnemingen na belastingen	- 3	0	3	20	20	
EBITA	180	13	26	- 79	140	
Amortisatie	- 5	- 5	- 5	0	- 15	
EBIT	175	8	21	- 79	125	
Financiële baten en lasten					4	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen					129	
Belastingen					- 58	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen					71	
Aandeel van derden					- 4	
Winst na belastingen					67	
* Inclusief beëindigde activiteiten Duitsland						
** Inclusief exportprojecten						

Overige gegevens geografisch

OVERIGE GEGEVENS 2006

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

			Overig	Niet gealloceerd*/	Totaal
	Nederland**	UK	Buitenland	eliminatie	
Orderportefeuille	4.460	868	623	- 325	5.626
Activa	1.846	302	285	95	2.528
Verplichtingen	1.005	241	127	104	1.477
Werkzaam vermogen	841	61	158	- 9	1.051
Deelnemingen	8	0	36	6	50
Netto investeringen in materiële vaste activa	56	8	31	- 10	85
Netto investeringen in immateriële vaste activa	11	0	0	2	13
Gemiddeld aantal medewerkers	11.450	2.500	2.400	50	16.400
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	292	346	183	-	274
EBITA / werkzaam vermogen	20,6%	16,4%	-	-	16,2%
EBIT / werkzaam vermogen	19,9%	0,0%	-	-	14,3%

OVERIGE GEGEVENS 2005

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

			Overig	Niet gealloceerd*/	Totaal
	Nederland**	UK	Buitenland	eliminatie	
Orderportefeuille	3.655	709	416	81	4.861
Activa	1.613	285	307	345	2.550
Verplichtingen	903	196	199	269	1.567
Werkzaam vermogen	710	89	108	76	983
Deelnemingen	10	0	28	7	45
Netto investeringen in materiële vaste activa	56	8	10	7	81
Netto investeringen in immateriële vaste activa	8	13	0	0	21
Gemiddeld aantal medewerkers	11.700	2.200	1.800	1.000	16.700
Gemiddelde bedrijfsopbrengsten per medewerker (x € 1.000)	261	280	177	-	249
EBITA / werkzaam vermogen	25,4%	14,6%	-	-	14,3%
EBIT / werkzaam vermogen	24,6%	9,0%	-	-	12,8%

* Inclusief beëindigde activiteiten Duitsland

** Inclusief exportprojecten

Vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS			
Voor winstbestemming			
Bedragen in 1.000 euro's			
	Noot	31 december 2006	31 december 2005
Vaste activa			
Financiële vaste activa	(1)	625.612	584.436
Vlottende activa			
Vorderingen	(2)	208.411	182.728
Liquide middelen		3.318	3.856
		<u>211.729</u>	<u>186.584</u>
Kortlopende schulden			
Belastingen		13.743	14.292
Overige schulden		2.767	401
		<u>16.510</u>	<u>14.693</u>
Saldo vlottende activa en kortlopende schulden		<u>195.219</u>	<u>171.891</u>
		<u>820.831</u>	<u>756.327</u>
Langlopende schulden			
Achtergestelde lening		-	1.921
		<u>-</u>	<u>1.921</u>
Voorzieningen	(3)	6.738	15.526
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal		83.844	83.844
Agioreserve		67.339	67.339
Reserve koersverschillen		- 1.032	2.007
Overige reserves		553.744	518.553
Niet verdeelde winsten		110.198	67.137
		<u>814.093</u>	<u>738.880</u>
		<u>820.831</u>	<u>756.327</u>
VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST- EN VERLIESREKENING			
Bedragen in 1.000 euro's			
		2006	2005
Resultaten van groepsmaatschappijen		112.322	67.356
Overige baten en lasten na belastingen		- 2.124	- 219
Winst na belastingen		<u>110.198</u>	<u>67.137</u>

Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

Algemeen

Naast onderstaande toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Bij de vennootschappelijke winst- en verliesrekening is gebruik gemaakt van de mogelijkheid conform artikel 2:402 Burgerlijk Wetboek tot het opstellen van een beknopte winst- en verliesrekening.

(1) Financiële vaste activa	2006	2005
Groepsmaatschappijen	625.612	584.436
<i>Groepsmaatschappijen</i>	<i>2006</i>	<i>2005</i>
Stand 1 januari	584.436	469.758
Verworven	80	108.001
Aandeel in resultaat	112.322	67.356
Ontvangen dividenden	- 63.071	- 72.227
Koersverschillen	- 8.155	11.548
	<u>625.612</u>	<u>584.436</u>

Met inachtneming van de desbetreffende wettelijke voorschriften is een lijst van groepsmaatschappijen en andere deelnemingen van de vennootschap ter inzage gelegd bij het Handelsregister te Rotterdam.

(2) Vorderingen	2006	2005
Groepsmaatschappijen	208.337	180.619
Overige vorderingen	74	2.109
	<u>208.411</u>	<u>182.728</u>

De post groepsmaatschappijen omvat vorderingen uit hoofde van dividenden, vennootschapsbelasting en overige vorderingen.

Achtergestelde lening

Dit betreft de achtergestelde lening zoals opgenomen in de geconsolideerde balans.

(3) Voorzieningen

Dit betreft de voorziening voor latente belastingverplichtingen.

	2006	2005
Stand 1 januari	15.526	15.693
Vrijval	0	- 167
Besteding	- 8.788	-
Stand 31 december	<u>6.738</u>	<u>15.526</u>

Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening

Bedragen in 1.000 euro's						2006	2005
Eigen Vermogen							
	Geplaatst	Agio-	Reserve	Overige	Niet	Totaal	Totaal
	kapitaal	reserve	koers- verschillen	reserves	verdeelde winsten	eigen vermogen	eigen vermogen
Stand 1 januari	83.844	67.339	2.007	518.553	67.137	738.880	694.403
Toevoeging aan reserves	-	-	-	40.307	- 40.307	-	-
Dividend 2005/2004	-	-	-	-	- 26.830	- 26.830	- 34.208
Resultaat 2006/2005	-	-	-	-	110.198	110.198	67.137
Overige mutaties	-	-	5.116	- 5.116	-	-	-
Koersverschillen	-	-	8.155	-	-	- 8.155	11.548
Stand per 31 december	<u>83.844</u>	<u>67.339</u>	<u>- 1.032</u>	<u>553.744</u>	<u>110.198</u>	<u>814.093</u>	<u>738.880</u>

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 300.000.000 en is verdeeld in 119.999.998 gewone aandelen en 2 prioriteits aandelen van elk nominaal € 2,50. Per 31 december 2006 bestaat het geplaatste aandelenkapitaal uit 33.537.087 gewone aandelen (2005: 33.537.087) en uit 2 prioriteits-aandelen. 33.504.209 Aandelen worden gehouden door Víctor Rijssen bv.

Winstbestemming 2005

In de algemene vergadering van aandeelhouders op 18 mei 2006 is besloten om € 26.830.000 uit te keren als dividend en € 40.307.000 toe te voegen aan de overige reserves.

Koersverschillen

De koersverschillen die ontstaan bij de omrekening van het eigen vermogen van de buitenlandse deelnemingen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van de reserve koersverschillen gebracht.

Belastingvrij agio

Het belastingvrij agio is ultimo 2006 berekend op circa € 12 miljoen (2005: € 12 miljoen)

Niet in de balans opgenomen verplichtingen**Garanties**

2006

2005

Garanties

617.982

596.793

Bovenstaand bedrag aan verstrekte garanties wijkt af van het opgenomen bedrag in de toelichting op de geconsolideerde balans. Dit is het gevolg van door de vennootschap gestelde garanties met betrekking tot financieringen, die in de geconsolideerde balans onder de schulden zijn opgenomen, en door dochtermaatschappijen zelfstandig afgegeven garanties.

Rotterdam, 16 april 2007

De Raad van Bestuur

H.J. Hazewinkel

D. Boers

A.J. de Jong

J.C. de Pagter

D. Wessels

De Raad van Commissarissen

M.C. van Veen

A. Baan

A.P.H. van Baardewijk

P.J. Kalff

P.O. Vermeulen

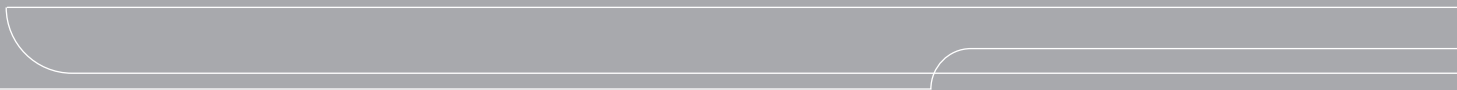

Station Amsterdam Zuid/WTC

De komende jaren wordt op het station Amsterdam Zuid/WTC een forse groei van het aantal reizigers voorzien. Om het station voldoende capaciteit te geven realiseerde Van Hattum en Blankevoort in opdracht van ProRail een uitbreiding van het bestaande station. De spooruitbreiding werd uitgevoerd door VolkerRail. Werkmaatschappij Bébouw was betrokken bij de afbouw van de stationshal.

Overige gegevens

Aan: de aandeelhouders van Koninklijke Volker Wessels Stevin nv**ACCOUNTANTSVERKLARING****Verklaring betreffende de jaarrekening**

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2006 van Koninklijke Volker Wessels Stevin n.v. te Rotterdam bestaande uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2006 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2006 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vennootschap heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Koninklijke Volker Wessels Stevin n.v. per 31 december 2006 en van het resultaat over 2006 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 16 april 2007

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

P.W.J. Smorenburg RA

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In de maand april 2007 heeft VolkerWessels in beginsel overeenstemming bereikt met een bankenconsortium over het aantrekken van een gecommiteerde financiering van maximaal € 600 miljoen voor uitbreiding/gedeeltelijke vervanging van bestaande kredietlijnen en projectfinancieringen en het verstrekken van een financiering van ca € 200 miljoen aan een houdstermaatschappij.

VOORSTEL WINSTBESTEMMING 2006

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld van de winst een bedrag van € 43.934.000 te bestemmen voor uitkering van een contant dividend van € 1,31 per aandeel en het resterende bedrag, groot € 66.264.000 toe te voegen aan de 'Overige reserves'.

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE WINSTBESTEMMING

In de artikel 32 en 33 zijn bepalingen opgenomen over de winstbestemming.

32.1. De Raad van Bestuur doet onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen aan de algemene vergadering een voorstel omtrent welk gedeelte van de winst wordt gereserveerd en welk gedeelte wordt uitgekeerd.

32.2. Uit de winst na reservering wordt allereerst, voorzover de winst dat toelaat, op de prioriteitsaandelen een dividend uitgekeerd, naar een percentage van het nominale op die aandelen gestorte bedrag, gelijk de wettelijke rente op de laatste dag van het verstreken boekjaar. De na toepassing van het hiervoor bepaalde resterende winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, met dien verstande dat op de prioriteitsaandelen geen uitkering meer zal plaatsvinden.

32.3. Besluit de algemene vergadering tot gehele of gedeeltelijke uitkering als bedoeld in lid 1, dan geschiedt deze aan de houders van gewone aandelen in verhouding van hun bezit aan gewone aandelen, onverminderd het bepaalde in lid 4 van artikel 33.

32.4. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden. Besluiten van de algemene vergadering tot gehele of gedeeltelijke opheffing van reserves behoeven de goedkeuring van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen.

33.4. De Raad van Bestuur is met goedkeuring van de Raad van Commissarissen en van de algemene vergadering bevoegd om te bepalen dat een uitkering op gewone aandelen niet in geld maar in de vorm van gewone aandelen zal worden gedaan of te bepalen dat houders van gewone aandelen de keuze wordt gelaten om een uitkering hetzij in geld, hetzij in de vorm van gewone aandelen te nemen, een en ander voorzover de Raad van Bestuur overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 is aangewezen als het orgaan dat bevoegd is te besluiten tot uitgifte van dergelijke aandelen, dan wel voorzover de algemene vergadering daartoe besluit. De Raad van Bestuur stelt met goedkeuring van de Raad van Commissarissen de voorwaarden vast waaronder een dergelijke keuze kan worden gedaan.

RAPPORT VAN DE STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 11 van de administratievoorwaarden van de Stichting Administratiekantoor van aandelen Koninklijke Volker Wessels Stevin nv brengen wij onderstaand rapport uit over het verslagjaar 2006.

Er hebben geen vergaderingen van het bestuur van de Stichting plaatsgehad. In juli 2004 is door Victor Rijssen een uitkoopprocedure gestart teneinde Victor Rijssen bv in staat te stellen alle uitstaande aandelen en certificaten van aandelen van Koninklijke Volker Wessels Stevin nv te verwerven. De Stichting heeft zich gesteld in de procedure en heeft - zoals in de advertentie van 24 juli 2004 reeds gemeld - aangegeven dat zij zich refereert aan het oordeel van de Ondernemingskamer ten aanzien van de vordering ex artikel 2:92A BW van Victor Rijssen bv tot het overdragen van de door de Stichting gehouden aandelen in Koninklijke Volker Wessels Stevin nv.

Door het Bestuur van de Stichting is besloten, na van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen verkregen bevestiging dat er sprake is van 'vredestijd', voor certificaathouders de mogelijkheid te scheppen om een stemvolmacht te verkrijgen voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van mei 2007.

Per 31 december 2005 is het nominale bedrag van de in administratie genomen aandelen	€	575.965
Mutaties in 2006	€	-
		<hr/>
Saldo per 31 december 2006	€	575.965

Tegenover dit bedrag staan per genoemde datum 230.386 certificaten a € 2,50 nominaal uit, hetgeen overeenkomt met 0,7% van de geplaatste aandelen Koninklijke Volker Wessels Stevin nv.

Het Bestuur van de Stichting is als volgt samengesteld:

drs. R. Pieterse, B-lid (voorzitter)
 ir. P van Duursen, B-lid
 drs. A.G. van Leersum, B-lid
 prof. dr. L.M. van Leeuwen, B-lid
 H.J. Hazewinkel RA, A-lid
 ir. M.C. van Veen, A-lid

Rotterdam, 16 april 2007

Het Bestuur van de Stichting Administratiekantoor,

drs. R. Pieterse

ONAFHANKELIJKHEIDSVERKLARING

De Raad van Bestuur van de vennootschap en het Bestuur van de Stichting Administratiekantoor verklaren hiermede, dat naar hun gezamenlijk oordeel de Stichting onafhankelijk is van de vennootschap in de zin als bedoeld in bijlage X van het Fondsenreglement van Euronext Amsterdam nv.

Rotterdam, 16 april 2007

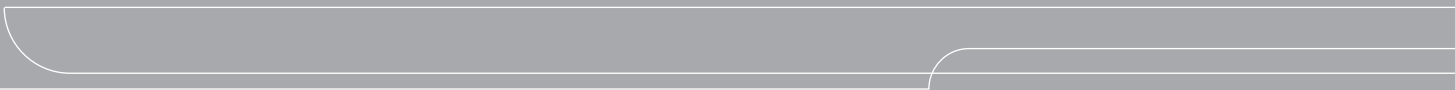
Koninklijke Volker Wessels Stevin nv,

H.J. Hazewinkel RA

Stichting Administratiekantoor van
 Aandelen Koninklijke Volker Wessels Stevin nv,

drs. R. Pieterse

Overige financiële gegevens

Vijf jaar VolkerWessels

Op basis van de geconsolideerde jaarrekening

Bedragen in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld

2006

Winst- en verliesrekening

Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen goodwill (EBITA)	170
Amortisatie	- 20
Bedrijfsresultaat na afschrijvingen goodwill (EBIT)	150
Financiële baten en lasten	0
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	150
Belastingen	- 37
Resultaat gewone bedrijfsuitoefening na belastingen	113
Buitengewone resultaten na belastingen / Aandeel van derden	- 3
Winst na belastingen	110

Balans

Immateriële vaste activa	69
Materiële vaste activa	389
Financiële vaste activa	109
Totaal vaste activa	567
Terreinen	363
Vastgoed bestemd voor verkoop / Voorraden / Onderhanden werken / Vorderingen	1.358
Liquide middelen	240
Totaal activa	2.528
Aandelenkapitaal	84
Reserves	620
Niet verdeelde winsten	110
Eigen vermogen	814
Achtergestelde en onderhandse leningen / Aandeel van derden	138
Voorzieningen	233
Kortlopende schulden	1.343
Totaal passiva	2.528

Verhoudingsgetallen

Current ratio (vlottende activa / kortlopende schulden)	1,46
Solvabiliteit (eigen vermogen / totaal vermogen)	0,32
Rentabiliteit eigen vermogen (winst na belastingen / eigen vermogen per 1/1)	14,9%

Overige gegevens

Bedrijfsopbrengsten	4.488
Orderportefeuille	5.626
Investerings	112
Desinvesteringen	- 27
Netto investeringen	85
Netto investeringen immateriële vaste activa	13
Gemiddeld aantal werknemers	16.400

2005	2004	2003	2002
140	118	113	175
- 15	- 10	- 4	- 2
<u>125</u>	<u>108</u>	<u>109</u>	<u>173</u>
4	2	4	2
<u>129</u>	<u>110</u>	<u>113</u>	<u>175</u>
- 58	- 47	- 49	- 58
<u>71</u>	<u>63</u>	<u>64</u>	<u>117</u>
- 4	- 1	- 2	- 3
<u>67</u>	<u>62</u>	<u>62</u>	<u>114</u>
75	68	45	27
374	357	363	350
138	109	125	116
<u>587</u>	<u>534</u>	<u>533</u>	<u>493</u>
378	298	277	206
1.338	1.119	954	1.126
247	262	273	243
<u>2.550</u>	<u>2.213</u>	<u>2.037</u>	<u>2.068</u>
84	86	86	86
588	546	519	456
67	62	62	114
<u>739</u>	<u>694</u>	<u>667</u>	<u>656</u>
121	67	80	90
237	275	257	228
1.453	1.177	1.033	1.094
<u>2.550</u>	<u>2.213</u>	<u>2.037</u>	<u>2.068</u>
1,35	1,43	1,46	1,44
0,29	0,31	0,33	0,32
9,7%	9,3%	9,4%	19,3%
4.157	3.865	3.483	3.313
4.861	4.185	3.412	3.707
94	104	91	100
- 13	- 23	- 14	- 10
<u>81</u>	<u>81</u>	<u>77</u>	<u>90</u>
21	33	23	20
16.700	16.600	15.650	15.700

Terreinen en wooneenheden

Terreinen

De totale werkvoorraad per 31 december 2006 wordt onder meer bepaald door de bouwterreinen die juridisch eigendom zijn van de vennootschap, vermeerderd met de (on)voorwaardelijke verplichtingen tot aankoop van bouwterreinen en de bouwrechten uit hoofde van overeenkomsten.

Potentieel bezit in hectaren aan bouwterreinen per 31 december

	2006	2005
Nederland	864	805
Duitsland	0	37
Totaal	864	842

Op deze terreinen worden de volgende ontwikkelingen voorzien:

	2006		2005	
	Nederland	Duitsland	Nederland	Duitsland
Wooneenheden	17.800	-	12.400 stuks	1.250 stuks
Commerciële ruimte	951.000 m ²	-	593.000 m ²	-

Wooneenheden

Aantallen wooneenheden in aanbouw van eigen ontwikkelingsprojecten

	31 december 2006		31 december 2005	
	Nederland	Duitsland	Nederland	Duitsland
In aanbouw	3.210	-	2.221	180
Verkocht	- 2.824	-	- 1.916	- 132
Onverkocht	386	-	305	48

Aantallen in verslagjaar opgeleverde wooneenheden:

	2006		2005	
	Eigen ontwikkeling	Opdracht derden	Eigen ontwikkeling	Opdracht derden
Nederland	1.595	2.134	1.603	2.669
Duitsland	-	-	272	474
Totaal	1.595	2.134	1.875	3.143

Begrippenlijst

Bedrijfsopbrengsten

Netto omzet vermeerderd met de mutatie onderhanden werk en vermeerderd met de mutatie geactiveerde winst in het onderhanden werk.

Cash flow

Winst na belasting + afschrijving materiële vaste activa + afschrijving immateriële vaste activa.

Current ratio

Bij de berekening van de current ratio wordt de vlottende activa ten opzichte van de kortlopende schulden gehanteerd.

EBITA

Earnings Before Interest, Taxes and Amortisation. Bedrijfsresultaat voor rente, belasting en afschrijving goodwill.

EBIT

Earnings Before Interest and Taxes. Bedrijfsresultaat.

EIB

Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid.

Goodwill

Het bij de verwerving van deelnemingen vastgesteld verschil tussen de verwervingsprijs van de aandelen en de nettovermogenswaarde hiervan.

Inperkingsresultaat

Resultaat uit hoofde van inperking of beëindiging van de pensioenregeling.

Netto omzet

Opbrengsten van de in het verslagjaar opgeleverde werken, alsmede de opbrengsten van de in het verslagjaar geleverde goederen en diensten. De omzet is exclusief omzetbelasting en exclusief binnen het concern uitgevoerde transacties.

NMa

Nederlandse Mededingingsautoriteit.

Quick ratio

Bestaat uit vlottende activa onder aftrek van terreinen, vastgoed bestemd voor verkoop en voorraden ten opzichte van de kortlopende schulden onder aftrek van onvoorwaardelijke verplichtingen terreinen.

Rentabiliteit eigen vermogen

Winst na belasting / eigen vermogen per 1/1.

Solvabiliteit

Eigen vermogen in procenten van totaal lang vermogen.

Totaal lang vermogen

Vaste activa + vlottende activa.

Werkzaam vermogen

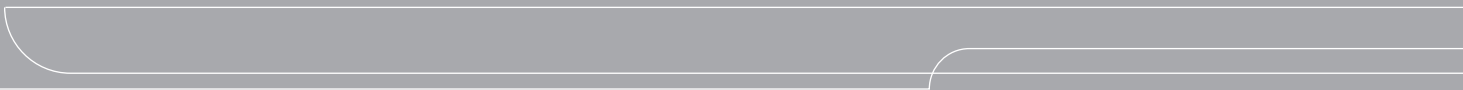
Eigen vermogen + aandeel van derden + voorzieningen.

Caisson Amsterdam

Visser & Smit Bouw zorgde voor het op diepte brengen van de caissons van de Noord/Zuid-lijn, voor het Centraal Station in Amsterdam.

Overzicht operationele structuur

Bouw en Vastgoed Nederland

VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling bv

H. Wessels, directeur/ L. Elmendorp, directeur vastgoedontwikkeling/
Mr. L.F.J. Bruggink, hoofd juridische zaken/ B. Dijkhuis, hoofd controlling

VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling Nederland bv

A.H.M. de Koning, directeur integrale projecten

Biesterbos Planontwikkeling bv* Ing. T. Biesterbos

Bouwontwikkeling Jongen bv J.M.G. Baggen

Credo Integrale Planontwikkeling bv* Dr. H.A.J. Neerhof, J.A. van der Veer

Credo Real Estate Development España SL* Ir. P.M.J.M. Jacobs

ID Planontwikkeling bv* Ing. H.T.J.M. Roelofs

Kondor Wessels Amsterdam Projectontwikkeling bv H. Kok

Kondor Wessels Projecten bv N.H.W. de Boer, Mr. R.A. Werger

Maapron bv Ir. M.S. Wieringa, Ir. N.N.E. Schols

De Koning Wessels Vastgoed bv R.F. Hoogervorst, R.P. Biesheuvel MRE

Kontour Vastgoed bv* Ing. J. van der Mijl

Loostad bv D.H. Spikker, H. Driesen

Holding De Nieuwe Combinatie bv* Ing. B.C.C. Wijnings

Planofarm Vastgoedontwikkeling bv* Drs. M.H. Schipper, H. Vis MRE

ZorgID bv* R.M.Th. Goossens, J. Boetes

Projectontwikkelingsbureau voor Bouwnijverheid bv Ing. R. Overdam

Stam + De Koning Vastgoed bv F.P.M. Gremmen, Ing. J.A. Migchels

VolkerWessels Vastgoed bv Drs. H.D. Werner, Ir. A. Schelling, Drs. A. Abee, Ing. H. Borsje MRE, P.H. van Hemmen,
Ing. J. Sakkers, Ir. J. Sanner, J.C. de Wolf

VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling Noord-Oost bv

Ing. H.D. Vissers

Bouwonderneming Goossen Almelo bv A.J.H. Büter, C.G.J. Kole

Koenen Bouw- en Aannemingsmaatschappij bv Ing. P.L. Wigboldus, Mr. M.H. Luchjenbroers

Te Pas Bouw bv J.H.B. Schotman, G.J. Logtmeijer

Bouwbedrijf Reitsma bv R.L. van der Geest

Rottinghuis' Aannemingsbedrijf bv Ing. J. Zandvoort, Ing. J. Dobben

Systabo bv / Bouwmaatschappij Punte bv* Ing. R.M.C. van Hoof, Ir. C.T. de Groot

Timeco bv J.D. Arling

Bouwmaatschappij Ufkes Apeldoorn bv Ing. P.G.M. Bekhuis, Ing. S.A.A. Weghorst

Bouwonderneming De Veluwezoom bv H.A. Dekker, Ir. D.H.C. van der Hulst

Bouwbedrijf Wessels Rijssen bv G.J. Boers, C.J. Knoot

VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling West bv

A.J. Zwofierink

Bébouw bv A.B.J.M. Pompe, E.P. van den Bergh

Boele & Van Eesteren bv P.A. van Hoeven, Ir. F.H. Knops

Bouwbedrijf Boender en Maasdam bv Ing. H.C.J. van Vliet, Drs. Ing. G.J. Bezemer

IBB Kondor bv Ing. A.A. van Kleef, J.A. Messemaker

Gebr. van Kessel Bouw bv Drs. Ing. J.P.A. de Bonth

Kondor Wessels Amsterdam bv Ir. J. van Rijn, F.R. Knotter

Aannemingsbedrijf Joh. Kroon & Zn. bv C. Kroon

Stam + De Koning Zwijndrecht bv M.J.F. Cosijn

Bouwbedrijf Wessels Zeist bv P.H.H. Bos, J. Schellevis

VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling Midden bv

L.H.P. Horsthuis

Aannemersbedrijf Van Agtmaal bv J.A.C. Snepvangers, J.C.A.M. Verbraak

Aannemersbedrijf Van Bergen Beuningen bv (Aannemersbedrijf Van Bergen Geldrop bv)

W.J.M. Willems, Ir. H.T.M. van Boxmeer, L.J.M. van den Elsen

de Bonth van Hulst bv C.C.J.M. de Bonth, H.J.C. Pleging

Aannemersbedrijf Van der Poel bv R.M. van Pamelen, M. van der Staal

Stam + De Koning Bouw bv Ing. J.A. Migchels, A.G. van Tilburg, J.A. van der Waal

Aannemersbedrijf Van de Ven bv A.G.M. van Loon

VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling Zuid bv

Ir. F.W.J. Zuthof

Aannemersbedrijf Jongen bv C.P.H. Kùlter, R.P.M. Schoffelen

Aannemersbedrijf van Kan-Jongen bv *B.H.H. Holtus, R.H.J.M. Smeets*
Aannemersbedrijf Louis Scheepers bv *T.W.J. Eijkenboom, Mr. M.T. Kneepkens*
Aannemersbedrijf Van Nieuwenhuizen-Jongen bv *T.W.J. Eijkenboom, Mr. M.T. Kneepkens*

Industriële Bouw

Visser & Smit Bouw bv *F. Snaaijer, Ir. B.R. Roosendaal, Ir. B.J. Admiraal, Ing. B. Koman*

Civiel en Wegen

Volker Wessels Stevin Infra bv

VolkerWessels Infra Ontwikkeling vof *Ir. C.P. Pronk, Ing. W.M. Soederhuizen*

VolkerWessels Infra Bouw bv *Ir. J. de Jong, Ir. H. Spek, Ir. H.J.J. Gitz*

VWS Beton & Waterbouw Infra bv

Van Hattum en Blankevoort bv *Ir. J. de Jong, Ir. R.J.L. Postulart, Ing. J. Boneveld, Ing. R.J. Brouwer, ing. J. van Dongen, Ir. S. van der Linden, F.S. de Ridder, Ing. S. Slagmolen, Ing. R.R. Slot, Ir. H. Spek, Ing. B. Meijer, Ir. R. Jongejans, Drs. R.K. Wolfs RA, Ir. B. Admiraal*

(Aannemersbedrijf Ph. de Koning Jr. bv, Volker Wessels Stevin Beton- en Waterbouw bv, Volker Staal en Funderingen bv, Volker Stevin Construction Europe bv, VW Geotechniek bv en Suction Pile Technology bv *)

VWS Verkeersinfra bv

KWS Infra bv *Ing. H. de Vos, Ing. A.M. de Rijke, Ir. A.N.H. Kool, H.J. van der Kamp, Ing. K. van den Berg, Ir. W.M.W. Don, E.H. Rietvelt, C.L.M. Warmerdam MHD*

KWS Infra bv, vestiging Zwolle/Leek *K.J. de Vries*

KWS Infra bv, vestiging 't Harde/Ruurlo *Ing. A. Merkus*

KWS Infra bv, vestiging Duivendrecht/Heerhugowaard *R.W.P. Oudeman*

KWS Infra bv, vestiging Utrecht *Ing. J. Swank*

KWS Infra bv, vestiging Rotterdam *Ing. H.M. van Langeveld*

KWS Infra bv, vestiging Zwijndrecht/Rozenburg *Ing. R.G.W. de Ruijter*

KWS Infra bv, vestiging Klundert/Sas van Gent *Ing. M. Dees*

KWS Infra bv, vestiging Eindhoven *Ing. R. van Wijk*

KWS Speciale Technieken *Ing. A. van Wijngaarden*

Gebr. van Kessel bv *Ing. A. de Morée*

Pongers Groep bv *G.J. Pongers, Drs. G.J. Letink RA*

(Van Kessel Sport en Cultuurtechniek bv, Gebr. van Kessel Speciale Technieken en Producten bv, Grond- en Zandexploitatie Rijnland bv, Handelmaatschappij De Keerkring bv, Holland Scherm bv, Koudasfalt bv, Smits Neuchâtel Infrastructuur bv, Wegenbouw Stevin Projectbureau bv, (Cobeton bv, ELJA Beton- en Waterbouw bv *, Graniet Import Benelux bv *, Latexasfalt bv *, Nederlandse Freesmaatschappij bv *, Rapid Asfalt bv *, Reflectielijnen van Velsen bv *, Stagro vof *, Traffic Service van Strien bv *)

VolkerWessels Deutschland GmbH *Drs. M.P. van der Sluijs*

Trapp Infra Deutschland GmbH *T. von Grumbkow*

(T+S Rohrleitung- und Tiefbau GmbH & Co. KG, Trapp Infra Berlin GmbH, Trapp Infra Wesel GmbH, Trapp Infra Köln GmbH, Trapp Infra Rohrbau Welzow GmbH)

Civiel, Wegen en Bouw UK

Fitzpatrick Ltd. *J. Elders, D. Waller, J. Niehorster, B. Reynolds, M. Woods*

John Crowley Ltd. *J. Elders, P. Hyde*

Gabriel Contractors Ltd. *J. Elders, N.G. Wilson*

Laser Group Ltd. *I. Ansell, M. Weaver, G. Dyer, A. Wilbram*

Volker Stevin Ltd. *P.A. Roebuck M.I.C.E., J. McNeilly, F. Stevenson A.C.C.A.*

(Steel Foundations Ltd, Brooks Contracting Co. Ltd)

Infrastructuur en Gebiedsontwikkeling USA/Canada

VWS U.S. Corp, Verenigde Staten *K.M. Quinn, W. Ens*

Volker Stevin Contracting Ltd, Canada *K.M. Quinn, C.J. D'Amour, W. Ens*

Mid-Mountain Contractors, Inc. Verenigde Staten *K.M. Quinn, J. Levere, W. Ens*

(Infra)techniek, Telecom en Spoorwegbouw

VWS Transportinfra bv

Railinfra

VolkerRail bv Ing. J.C. de Pagter, C. Sla

VolkerRail Nederland bv Ir. R.P. Rijper, Ir. B.H.M. van der Heijden, K. van Tilburg RA, A.F.M. van Kaam MBA

VolkerRail Contracting bv Drs. Ing. J.J. Groeneweg, R.B. den Burger, Ir. J. de Jong

(HVPS vof *, IceSolution vof *, Railcom vof *, VSKR vof *)

VolkerRail Services bv Ing. P.M. Groen, Ir. W.J. Wessels, Ir. M. de Weijze, Ing. M. Koolen

(IRS IJmond bv *, Infra Services vof *, Railcom vof *, Tribase vof *)

VolkerRail Support bv Ing. N.J.A. van den Hurk, Ing. J.H. Vrieling

(VolkerRail Engineering bv, VolkerRail Logistics bv, VolkerRail Materieel bv, VolkerRail SAFAC bv,

VolkerRail Noise Solution, VolkerRail Heat Solution, Van der Worp Civiel, VolkerRail Trading, VolkerRail R&D,

VolkerRail Consultancy, VolkerRail SuperWeld)

Applied Ultrasonics Europe bv * Ing. R. de Ridder

Railinfra buitenland

GrantRail Group Ltd. *, Verenigd Koninkrijk G. Edwards, K.A. Eaton, D. Moreland, S. Reynolds, S. Mitchel

(GrantRail Ltd *, GrantRail Power Ltd. *, GrantRail Signalling Ltd. *, GrantPlant Ltd. *, GrantWeld Ltd. *, ALH Rail Coatings Ltd *, Matrix Power Ltd *)

VolkerRail International bv Ing. J.C. de Pagter, C. Sla

VolkerRail Estonia Rööbasteede Ehitus AS, Estland K. Sirk

VolkerRail Viater Ehitus AS, Estland K. Sirk

VolkerRail Lietuva UAB, Litouwen J. Stankevicius

VolkerRail Polska SP.z.o.o., Polen Dr.-Ing. K.P. Gruber, J. Swierczewski

VolkerRail Hungaria Kft., Hongarije lic. oec. J. Tintelnot

VolkerRail Deutschland GmbH, Duitsland Dr.-Ing. K.P. Gruber, lic. oec. J. Tintelnot, Dr. R. Reuter

(VolkerRail Dario Martinez GmbH, VolkerRail Gleisbau Sabrodt GmbH, Rhein-Ruhr Gleisbau GmbH & Co. KG *, ARGE GUN *, MGW GmbH & Co. KG *, Deutsche Gleisbau Union GmbH & Co. KG *)

F.C. Trapp Tief- und Gleisbau GmbH *, Duitsland Dipl.-Ing. K. Wandel

Leidingen/Telecom infra

Volker Stevin Netwerken bv

Visser & Smit Hanab bv Drs. Ing. J.J.L.M. de Moel, Ing. H. Herremans, W. Ketting, J.D. Knoester, Ir. F. Noorman, Ir. J.A. Ringers, Ing. L.R.P. van Vliet, Ing. L.F. Wartna MBA, Ing. J. van Wijnen

Visser & Smit Hanab GmbH, Duitsland J. Taubitz, K.H. Görgemans

Visser & Smit Hanab UK Ltd., Verenigd Koninkrijk Drs. Ing. J.J.L.M. de Moel, J.S. Wattel, Ir. J.A. Ringers

Visser & Smit Hanab nv, België Ing. V.E. van Esbroeck, A. Theys, Ing. L. Vandenweghe

Pipeline Control bv Drs. Ing. J.J.L.M. de Moel, Ing. A.C. Kabel

VolkerWessels Telecom bv Ir. A.A. Meijer, Ing. H. Barentsen, C.W. Boogaard, M.J.P. Veldt

VolkerWessels Telecom | Infra H.M.D. Lever

VolkerWessels Telecom | Services Ing. K.J. van Zuidam

VolkerWessels Telecom | Mobiel J.H. Sweers

VolkerWessels Telecom | Vecotech bv J.H. van den Hoven

VolkerWessels Telecom | van Dijken bv J.W. Goeree

VolkerWessels Telecom | België Ph.A.J. Decoster

VolkerWessels Telecom | Maaß bv K.D. Maaß

WheretoCard International bv D.G. Beulink

Volker Stevin Telecom bv Ing. W.F. Vreeke

Trilink bv Ing. A. van Kampen

Technische Installaties

HOMIJ Technische Installaties bv L.P.M.J. Canjels, A. Navarrete Gelde, J.W. Scholze, H.H. Willers, T.E. Wiersma, M.J.L. Heikamp, G. Groenewegen

(HOMIJ Networks, HOMIJ Technisch Facility Management, Veiligheid Door Sprinklers bv, HOMIJ Services bv)

Verkeers- en railtechniek

Vialis bv Ir. J.H.M. van Kleef, A.J. Förner, Ir. P. van Dijk, F.M. van der Valk, Drs. Ir. A.A. Rohde

(Vialis Traffic bv, Vialis Public Transport bv, Vialis Railway Systems bv, Vialis Infratechniek bv *, IT Maintenance bv,

Vialis Combonet bv, Vialis Polska Sp. Z o.o., Vialis Belgium nv, East-West e-ticketing bv *, Verkeersradar bv *)

Holland Systemen bv * Ing. R.A.L. Hijdra

Volker SafeGuard bv * Ir. J.H.M. van Kleef

Advies & Dienstverlening en Toelevering

Materieelbeheer en Dienstverlening

VolkerWessels Bouwmaterieel bv K.J. Nieboer
Volker Stevin Materieel bv Ing. W. Sniijders, *Ir. P.R. Mos*
Romers Transport bv Ing. W. Sniijders, *Ing. J.R. Burg*
Stemat bv Ing. W. Sniijders, *J.W. Dijkshoorn*
Aveco de Bondt bv* Ir. H.G.B. Spekhorst, *Ir. G.J. Braas, Ing. G.J. Paalman, Ir. A. van der Laan*
Aveco de Bondt België nv* Ir. H.G.B. Spekhorst, *Ing. G.J. Paalman, Lic. G. Ceulemans*
de Bondt Trencin sro* Ir. H.G.B. Spekhorst, *Dipl. Ing. J. Butora*
Archiment bv* Ir. H.G.B. Spekhorst
Con-tura Achitekten + Ingenieure GmbH* Ir. H.G.B. Spekhorst, *Dipl. Ing. D. Schröder*

Parkmanagement en Dienstverlening

PCH Holding bv Drs. G.J. Morsink RM
(Parkeer Combinatie Holland bv, PCH Amsterdam Oud-Zuid bv, PCH Parkmanagement bv, Bedrijfsbeveiliging Holland bv, PCH Facility Management bv, Munt Centrale Holland bv, Signum Interfocus bv*)

Industriële Bouw

De Groot Vroomshoop bv W.G.M. Pigge, Ing. G. Beltman
Timmerfabriek de Mors Rijssen bv / De Mors Houtbouw bv G. Winkel, *Ing. J. Nijkamp*

Toelevering

Reinaardt Deuren bv Drs. Ir. E.H. Ufkes, *C.A. Wilmer*
EDCO Türen GmbH Drs. Ir. E.H. Ufkes
PGB Holding bv* Ing. J.H. Jacobs, *Drs. G.J. Baan RA RO*
Westo Prefab Betonsystemen bv* G.J. Boers, *Ing. K.R. ten Berge*
BVF Vastgoedmanagement bv* *P.M. Pepping*
BVF Projectmanagement bv* *L. van Straaten*

RAAD VAN BESTUUR

H.J. Hazewinkel RA, voorzitter
Ing. D. Boers
Ir. A.J. de Jong
Ing. J.C. de Pagter
D. Wessels

CONCERN

Drs. L.A.M. Verweij, chief financial officer

Drs. J.P. Leenhouts, directeur personeel & organisatie
Mr. H.W.R.A.M. Janssen, general counsel/advocaat

L.C. van Dijke, public affairs
Ir. P. Vermaat MBA, projectdirecteur
J.F.G. Waltmans, manager corporate communicatie
Mw. mr. M.L. Esveld, secretaris van de vennootschap

STICHTING PENSIOENFONDS KONINKLIJKE VOLKER WESSELS STEVIN

Mr. R.J.J. Kragten

CENTRALE ONDERNEMINGSRAAD

F.T.M. Engelen, voorzitter
R. Scipio, secretaris

EUROPESE ONDERNEMINGSRAAD

M. van der Sluijs, voorzitter
R. Senneker, vice-voorzitter

Colofon

basisontwerp

Dedato ontwerpers en architecten, Amsterdam

tekstbijdrage

Clemens Graafsma

fotografie

Ruud Balk
Foto DigiDaan
Dirk-Jan van Dijk
Carel Kramer
Aatjan Renders
Niek Stam
Wolter van Dijk
Archief VolkerWessels

lithografie en druk

Mouthaan Grafisch Bedrijf, Papendrecht

copyright

VolkerWessels, 2007

internet

www.volkerwessels.com

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen
en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. CU-COC-807338
© 1996 Forest Stewardship Council

*An English translation of the Annual report
and Accounts 2006 is available.*

*In case of textual contradictions,
the Dutch version shall prevail.*

VolkerWessels

Oostmaaslaan 71
3063 AN Rotterdam
Postbus 2630
3000 AN Rotterdam
Telefoon: +31 (0)10 42 44 244
Telefax: +31 (0)10 42 44 233
E mail: info@volkerwessels.com
Internet: www.volkerwessels.com

